

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 8
Kovas-March 3, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės
įvykiai

Palestinios išlaisvinimo org-jos atplaišos du nariai nušovė Kipre Egipto dienraščio redaktorių Yusef el-Sebai, pagrobė įkaitų ir pareikalavo juos išskraidinti kitur. Neradę, kas juos sutiktų priimti, grįžo atgal į Kiprą, kur įkaitų išvaduoti ir teroristų suminti atvyko egiptiečių karių komanda. Tarp Kipro tautinės gvardijos ir egiptiečių karių įvyko susišaudymas, per kurį žuvo 15 egiptiečių, bet įkaitai buvo išlaisvinti ir teroristai nuginkluoti.

Egipto prez. Anwar el-Sadat apkaltino Kipro vyriausybę dėl susišaudymo ir nutraukė diplomatinis santykius su Kipru. Kipro vyriausybė atsisakė teroristus perduoti Egiptui.

Belgrado konferencija vis dar tebėra įklimpusi dėl baigminės deklaracijos teksto. Prancūzijos ir Jugoslavijos prezidentai tuo reikalui pasiuntė laiškus Brežnevui, Europos bendr. rinkos valstybės tarėsi dėl bendros šiuo klausimu politikos, o JAV įteikė savos deklaracijos projektą, kurį Sov. S-ga tuojau atmetė.

Valst. d-tas paskelbė, kad Kubos karių skaičius Etiopijoje pakilo iki 5,000 ir netrukus gali pasiekti 8,000. Kubos kariai aktyviai dalyvauja kovose su Somali-ja, o Sov. S-gos 3 generolai vadovauja kautynėm.

Nors JT komisaras pabėgėlių reikalams pasiūlė Tailandui pinigines paramos Laos pabėgėliams Tailandė įkurdinti, bet Tailandas naujus pabėgėlius grąžina į Laos.

Kanados vyriausybė jau antrą kartą pareiškė Prancūzijai savo nepasitenkinimą dėl tiesioginių santykių su Quebeco provincijos vyriausybe palaikymo. JAV tokius santykius atsisako palaikyti.

JAV, suplanavusios karinių įgulų iš P. Korėjos atitraukimą, nutarė sustiprinti ten esančią JAV karo aviaciją, pasiunčiant dar 12 F-4 kovos lėktuvų.

Gilus sniegas savo svoriu išsprogino R. Vokietijos pasieny 300 žemėn įkastų minų prie Co-burgo.

Kinijos liaudies kongresas susirinko posėdžio vyriausybės iki šiol įvykdytiems pakeitimams patvirtinti.

Etiopijos diktatorius plk. ltn. Mengistu Haile Mariam pasiuntė Carteriui asmenišką patikrinimą, kad Etiopija nesivėrė į Somalią ir nesikiš į kaimyninių valstybių vidaus reikalus.

Kinijos spaudos agentūra paskelbė, kad areštuoti 4 gaujos nariai nebus likviduoti, nors jie ir neapgailestauja savo veiksmų.

Sovietų žinių agentūra Tass paskelbė, kad Vincas Sausaitis buvo nuteistas mirti už dalyvavimą masinėse žudynėse Paneriuose.

Sov. S-gos Karagandos anglies kasyklose įvyko sprogdimas, per kurį žuvo neskelbiamas skaičius angliakasių.

Airijos respublikos armijos teroristai išsprogino Belfasto restorane bombą, kuri užmušė 12 žmonių.

Izraelis nutarė uždaryti savo ambasadą P. Korėjoje, nes ji pradėjusi remti arabų vedamą politiką.

Palestiniečiai yra taip pasklidę šiose valstybėse: Jordane — 1,150,000, Libane — 400,000, Sirijoje — 250,000, Kuvaite — 250,000, Saudi Arabijoje — 50,000, Izraely — 500,000, vakariniame Jordano krante — 700,000 ir Gazos ruože — 450,000.

KRATOS, TARDYMAI IR AREŠTAI

Iš Lietuvos K. B. Kronikos Nr. 30

Šių metų (1977) rugpjūčio 23, antradienį, 15 val. Saugumo komiteto vyr. tardytojas mjr. Pilelis su operatyvininku mjr. Trakimu Vilniaus m. autobusų stotyje sulaukė Viktorą Petkų ir kartu su juo buvusį Algį Masilionį. Saugumiečiai pateikė V. Petkui orderį kratai jo bute (Komjaunimo 35, bt. 8) ir čia pat pareikalavo sėstis į laukusią automašiną. V. Petkus sėstis į mašiną atsisakė ir į savo butą ėjo pėsčiomis, lydimas saugumiečių. Kartu ėjo ir A. Masilionis. V. Petkus bute buvo padaryta krata; taip pat buvo iškratytas jis pats ir A. Masilionis. Į kratos protokolą V. Petkus įrašė protestą, kad A. Masilionis iškratytas savavališkai, neturint tam orderio.

Kratos metu buvo paimta: portatvinė rašomoji mašinėlė, o iš portfelio, kurį V. Petkus turėjo su savimi autobusų stotyje, išimta — leidinio "Dievas ir Tėvynė" 4 numeriai; "Lietuvos kultūros archyvas"; mašinraštis "Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninė grupė. Dokumentai Nr. 3, 4... iki 12"; Nikluso Marto pareiškimas Lietuvos grupei —

rusų ir estų kalbomis; "Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautinio judėjimo Vyriausiojo komiteto sudarymo aktas" — 3 egz. lietuvių kalba ir po 1 egz. — rusų, latvių ir estų kalbomis; rankraštis latvių kalba su Kalninsko parašu; Viduklės klebono pareiškimo Kauno arkivyskupijos valdytojui kopija, o taip pat A. Šeškevičiaus laiškas — 63 lapai.

Krata tęsėsi iki 18 val. Po kratos V. Petkų ir A. Masilionį išvežė į saugumą. A. Masilionis netrukus buvo paleistas, o V. Petkus nebegrįžo.

-o-

Tą pačią dieną ir tuo pat laiku (15 val.) į Antano Terlecko namus Vilniuje, Nemenčinės pl. Nr. 68, atėjo nepažįstamas vyras. Jis labai apgailestavo sužinojęs, kad jo "draugo Antano" nėra namie. Buvusi namuose A. Terlecko uošvė paaiškino, kad Antanas greitai negrįš, ir svečias išėjo. Bet neilgam. Staiga, po kelių minučių namus užplūdo apie 15 čekistų, A. Terlecko uošvė ir dukrai jie parodė nutarimą padaryti namuose kratą ir čia pat pradėjo savo darbą.

Krata A. Terlecko namuose

truko dvi dienas. Vadovavo — Saugumo komiteto skyriaus viršininkas papl. Česnavičius. Formaliai kratą vedė kpt. Daugalas, vyr. tardytojo mjr. Pilelio pavedimu. Dar dalyvavo saugumiečiai mjr. Kalakauskas, kpt. Tušas, Čekenis ir kt.

Pirmą dieną krata vyko iki 23 val. Kratos metu į namus parėjo ir A. Terleckas. Saugumiečiai jį tuoj pat iškratė ir, nieko neradę, liepė sėstis kambaryje ant kėdės. Tačiau Terleckas pareiškė, kad jis savo bute esąs šeimininkas, ir atsisakė sėstis jam nurodytoje vietoje; kratos metu jis vaikščiojo po savo butą.

Kratai vykstant (pirmą kratos dieną), į A. Terlecko namus užėjo Juozas Tumelis, dirbantis Knygų rūmuose. Saugumiečiai jį taip pat iškratė. Nors nieko nerado, tačiau sulaukę pasodino kambaryje ir kelias valandas išlaikė, klausinėdami jį apie jo apsilankymo tikslą, apie ryšius su A. Terlecku ir bardami už tai, kad palaiko santykius su tokiu "antitarybininku".

Kratos metu prie Terlecko namo atėjo dar vienas vaikas

(nukelta į 2 psl.)

Priėmimo, kuris Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 17 buvo surengtas Carnegie Endowment salėje Manhattane. Nuotr. L. Tamošaičio

DEVINTOJI DAILĖS PARODA

Devintoji dailės paroda, surengta LB New Yorko apygardos vasario 25-26 Kultūros Židinys, sutraukė daug publikos. Iškilmingas atidarymas buvo vasario 25, šeštadienį, 7 v.v. Parodą atidarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

Po atidarymo paskelbtos premijos. Premijom skirti komisiją sudarė: Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, Česlovas Janušas, Petras Vaškys. Kai buvo paroda iškabinata, jie susipažino su visais darbais ir premijas paskyrė taip:

JAV LB Kultūros Tarybos — 300 dol. premija — skulptoriui Vytautui Kašubai už jo didžiųjų Lietuvos kunigaikščių ciklą (penki reljefai).

M. K. Čiurlionio vardo — 300 dol. premija paskirta Albinui Elskui už parodoje išstatytus tris vitražų eskizus.

Devintosios dailės parodos 200 dol. premija paskirta V. Dobužinskiui už parodoje išstatytus jo paveikslus.

Tautinės tematikos 100 dol. premija paskirta Pauliui Jurkui už jo paveikslą Lieporių pilialknis.

Tradicinio meno 100 dol. premija paskirta Annai S. Mažeikai už jos paveikslą — Petėdos. Paveikslas atliktas batikos technika. Jaunojo dailininko premija

— 100 dol. premija paskirta Vytautui Sakalauskui už jo paveikslą Ant stalo.

Trys garbės pažymėjimai paskirti: Reginald Ingelevičienei, Jonui Šukui ir Zenonui Ūseliui.

Populiarumo premija paskirta parodą uždariant. Balsavo parodos lankytojai. Premija paskirta Česlovui Janušui. Jis tuoj pat, padėkojęs balsuotojams, premiją padovanojo Maironio li-tuanistinei mokyklai.

Diplomatas ir dailininkas Adalbertas Staneika, miręs 1962

Lietuvoj tardomi Helsinkio grupės žmonės

Ką tik gautomis žiniomis iš Vilniaus, į Šiaulius, pas Oną Lukauskaitę-Poškienę buvo atvykęs okupuotos Lietuvos vyriausio prokuroro pavaduotojas ir ją tardė ryšium su jos pasirašytu protestu dėl Viktoro Petkaus suėmimo. Kaip žinoma, Ona Lukauskaitė-Poškienė priklauso prie Helsinkio grupės, kuri seka teisių pažeidimus Lietuvoj.

JAV-bių Europos saugumo ir kooperavimo komisija nominavo 43 narius, priklausančius prie žmogaus teisių stebėjimo grupių, Nobelio taikos premijai; jų tarpe ir lietuvių Helsinkio

vasario 17, buvo pagerbtas atidarymo metu. Iš Philadelphiajos buvo atvežta 18 jo kūrinių, kurie buvo išstatyti centrinėje parodos vietoje. Apie jį kalbėjo Paulius Jurkus.

Sekmadienį 4 val. popiet buvo literatūros vakaras, kuriame pagerbtas poetas Stasys Santvaras ryšium su jo 75 metų sukaktimi. Apie jį kalbėjo Pranas Naujokaitis, savo kūrybą skaitė pats St. Santvaras, koncertinę dalį atliko Dalia Sakaite.

(Apie parodą ir literatūros popietę plačiau bus parašyta vėliau.)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS
KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vasario 10-14 Alytaus rajone buvo surengtos muzikos dienos. Alytuje ir keliose rajono vietose programą atliko: Kauno Valstybinis choras, Vilniaus kvartetas, vaikų choras "Ažuoliukas", ansambliai "Sutartinė" ir "Armonika", estradinis ansamblis (vad. J. Tiškus), dainininkai G. Kaukaitė, V. Daunoras, R. Maciūtė, G. Apanavičiūtė, smuikininkas R. Katilius, aktoriai V. Kybartas ir T. Vaisieta, baletininkai S. Masaniovė ir V. Minderis.

— Vasario 4 Vilniaus paveikslų galerijoje L. Kerubinio "Requiem" atliko vyrų choras "Perkūnas", Kauno teatro simfoninis orkestras su solistais. Dirigavo S. Domarkas.

— Vasario 6 Vilniaus Respublikinėje bibliotekoje literatūros vakaru buvo pagerbtas žymus estų rašytojas Antanas Hanse-nas-Tamsarė. Sausio 30 suėjo 100 metų nuo A. Tamsarės gimimo. Rašytojas kūrė ilgus romanus. Jo romanas - epopėja "Tiesa ir teisingumas" turi net 15 tomų. Apie jo kūrybą jau buvo rašoma ir nepriklausomybės laikais Lietuvoje (Židinyje, Vaire, Literatūros Naujienose, Naujame Žodyje). Ypač daug jo kūrinių išversta į lietuvių kalbą okupuotoje Lietuvoje. Pagerbimo vakare kalbėjo J. Baltušis, K. Korsakas, K. Nastopka. Kūrybą skaitė akt. R. Butkevičius, dainavo R. Tumalevičiūtė ir P. Urkauskas, akomponavo B. Švarcaitė. Dalyvavo ir estų atstovai.

— Dar apie premijų antplūdį. Okupuotoje Lietuvoje partijos ideologijai ir propagandai tarnaują kūriniai oficialioje spaudoje labai vertinami ir skatinami. Tam reikalui skiriama ir daugybė visokių premijų. Spaudoje vėl rašoma apie Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos (saugumo) paskirtas metines premijas rašytojams, rašiusiems milicijos ir saugumo darbo tematika. 1977 m. premijas laimėjo rašytojai J. Mačiukevičius, V. Misevičius, V. Rimkevičius, E. Uldukis, V. Astas, P. Bražėnas. Komjaunimo premijos paskirtos rašytojams A. Zurbai ir S. Šalteniui, scenarijų autoriams Z. Erbshteinaitėi, A. Marcinkevičiui, S. Trakimui, muzikui G. Kuprevičiui ir "Ažuoliuko" chorui, aktoriui P. Pauliukui, dailininkams R. Dalinkevičiui ir M. Dalinkevičienei, žurnalistams V. Chadzevičiui, A. Jurkštui, V. Valiontiui, T. Ževčikovai.

— Nusipelnusių meno veikėjų garbės vardai suteikti "Aido" choro dirigentui J. Vanagui, kompozitoriui V. Paketarui, raudojo karo laivyno dainų ir šokių ansamblio vadovui E. Gantovskui, to paties ansamblio solistui V. Žukovui (ir rusai skel-

MIRĖ KUN. MATAS
ŠERMUKŠNIS

Šiomis dienomis gauta žinia iš okupuotos Lietuvos, kad vasario 6 mirė Vaškų klebonas a.a. kun. Matas Šermukšnis. Palaidotas Vaškuose vasario 9. Panevėžio vyskupijos valdytojas vysk. R. Kriščiūnas laidotuvių mišiose buvo pagrindinis celebrantas ir pasakė pamokslą. Laidotuvsė dalyvavo arti šimto kunigų.

A. a. kun. M. Šermukšnis buvo gimęs 1902, kunigu įšventintas 1930 Kaune. Buvo Panevėžio vyskupijos kunigas. Septynerius metus išbuvo Sibiro tremty. Pastaraisiais metais klebonavo Vaškuose. Velionis buvo linksmo būdo, giedrios nuotakos, mėgo pajuokauti. Prieš pat mirtį pasiteiravo, ar laidotuvių vaišėms kepsnys jau iškeptas. O paklaustas, ko linkėtų savo konfratram kunigam, jau labai silpnu balsu atsakė — vienybės, o vyskupam — vienybės, o liaudžiai — vienybės. Tai buvę paskutiniai velionies žodžiai prieš iškeliaujant į amžinybę.

Dabar Panevėžio vyskupijoj jau 10 parapijų yra be kunigų.

(Elta)

biame Lietuvos meno veikėjais!).

— Ir okupuotoje Lietuvoje paskelbtas Sovietų Sąjungos konkursas, skirtas 1980 metų sporto olimpiadai Maskvoje. Konkurse dalyvauti raginami kompozitoriai ir poetai. Kūrinuose turi atsispindėti: "olimpinio judėjimo idealų esmė, tinka ir tautų draugystė, fizinės ir dvasinės kultūros vienybė, harmoningas socialistinės visuomenės žmogaus vystymasis, aukšta sportinio jaunimo etika, sporto ir meno sandrauga" (Lit. ir Menas, 1978 Nr. 4).

— Dėmesys marksistinės kritikos ugdymui ok. Lietuvoje yra labai didelis. Nuolat apie tai kalbama Rašytojų sąjungos valdyboje. Tam reikalui paskelbtas trumpas recenzijos konkursas. Bus skiriamos trys premijos. Terminas — 1978 gruodžio 1. Recenzijos dydis — 1800 spaudos ženklų (3 mašinraščio puslapiai). Tačiau konkurse galės dalyvauti tik Lit. ir Meno redakcijos pakviesti asmenys, iš anksto susitarę, kokią knygą recenzuos.

Knygų rinkoje. Materialistinės pasaulėžiūros autorius dr. Jonas Šliupas ilgą laiką buvo laikomas nepriimtiniu okupuotoje Lietuvoje. Tik šių metų pradžioje Vaga Vilniuje išleido 612 psl. 15,000 egz. tiražu Jono Šliupo "Rinkinių raštų" tomą. Rinkinį sudarė, įvadą ir paaiškinimus parašė K. Doveika. Jaunos mokslininkės Viktorijos Dautytės monografijos "Lietuvių filosofinė lyrika" (224 psl.) išleista tik 5000 egz. Literatūros ir kultūros istorikui tikrai vertinga knyga yra Leono Gudaičio veikalas "Platėjantys akirčiai" (išleista 1977 pabaigoje). Veikale autorius plačiai apžvelgia literatūros kūrimo sąlygas ir periodinę spaudą po spaudos draudimo panaikinimo. Ryškinama Gabijos, Vaivorykštės, Aušrinės, Ateities, Draugijos, Pirmojo Baro reikšmė lietuvių literatūros istorijoje. Suprantama, kad L. Gudaitis neužmiršta ir menkų proletarinių laikraščių, priskirdamas jiems nesamus nuopelnus. Autorius stengiasi įvertinti ir ano meto kritiką (L. Girą, A. Jakštą, J. Tumą, B. Sruogą), žinoma, pagal marksistinę metodologiją.

— Sausio 30 Vilniaus Respublikinėje bibliotekoje iškilmingai paminėta jau mirusio poeto K. Jakubėno (1908-1950) 70 metų gimimo sukaktis. Ten pat atidaryta K. Jakubėno kūrybos paroda veiks visą mėnesį. Literatūros vakare kalbėjo kritikai V. Galinis, V. Auryla, poetas M. Vainilaitis, poeto kūrybą skaitė aktoriai N. Gailiūtė, A. Gražys, dainavo solistai E. Kuodis ir J. Girijotas. Miręs poetas garbinamas, bet apie jo kančias Sibiro tremtyje ir staigią paslaptingą mirtį nė dabar nedrįstama viešai kalbėti. K. Jakubėnas buvo romantikas utopistas, naiviai tikėjęs komunizmo idėjomis, bet ir jomis nusivylęs.

Dr. Martin Abend, televizijos 5 kanalo įtakingas komentatorius, kalba Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 19 Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

KRATOS, TARDYMAI IR AREŠTAI

(atkelta iš 1 psl.)

ir per langą pasiteiravo A. Terlecko žmonos, kur jų sūnus. Vos Terleckienė spėjo jam atsakyti, kad sūnaus nėra ir nebus, kai atėjusį sugriebė saugumiečiai ir įsitempė į vidų. Vaikinas atsakė pasisakyti savo pavardę ir taip pat pasodintas kambaryje. Šalia jo atsisėdo saugumietis. Kiek pasėdėjęs, vaikinas staiga šoko pro duris laukan ir pabėgo į mišką. Saugumiečiai griebėsi tardyti Terleckų šeimos narius, tačiau pabėgusio niekas nežinojo.

23 val. nakties krata buvo nutraukta. Naktį namuose liko budėti trys saugumiečiai, o A. Terleckas buvo sulaikytas ir išvežtas į Saugumą. Išvežamas, nepaisydamas saugumiečių draudimo, atsisveikino su savo šeima, persižegnojo prieš kabantį ant sienos kryžių, garsiai paprašė Dievo, kad jam suteiktų stiprybės, įsakė vaikams mylėti Lietuvą ir laukti jo, nes jis vis tiek dar sugrįšias.

Sekančią dieną (rugpjūčio 24) 9 val. ryto krata vėl buvo tęsiama toliau. Krata vyko be A. Terlecko ir buvo baigta 16 val. Per dvi dienas iškratytas butas.

Savaitės įvykiai

Sovietų pianistė Jekaterina Novickaja, dalyvavusi Amsterdamo orkestro koncerte, pasiprašė Belgijos politinės pabėgėlės teisių, nes Maskva neleido jai iškelti už belgų muziko Francois Harvy.

Amnesty International narė Margrit Wreschner laiškais kreipėsi į įvairius Sov. S-gos pareigūnus Maskvoj ir sovietų ambasadorių Dobryniną, kad būtų iš kalėjimo paleistas psichiatrias dr. Semion Gluzman, kuris pirmas viešai protestavo prieš gen. Piotr Grigorenko paskelbimą bepročiu. Dobrynin jos laišką grąžino be jokių komentarų.

Prez. Carter pagyrė Egipto prez. Anwar el-Sadat drąsą, siunčiant karių komandą į Kiprą įkaitam išvaduoti, ir pareiškė užuojautą dėl žuvusiųjų.

Sov. S-ga ir Sirija bendru pareiškimu pasmerkė Egipto prezidento vedamą politiką ir ragino visas "progresyvias" valstybes jai prieštintis.

Sov. S-ga viešai paskelbė siūlomos sutarties su Japonija projektą, pagal kurį abi valstybės pasižadėtų nevertoti jėgos ginčus sprendžiant, neleisti savų teritorijų naudoti bet kokiems veiksams, kurie pažeistų susitariančiųjų saugumą (prieš JAV bazes) ir sutikti toliau tartis dėl taikos sutarties. Japonija, prieš pasirašydama sutartį, reikalauja, kad Sov. S-ga grąžintų jai kelias pietines Kurilų salas.

9 Čekoslovakijos disidentai pareikalavo prez. Gustav Husak ir min. pirm. Lubomir Strougal paleisti iš kalėjimo tris chartos 77 signatarus: Vaclav Havel, Pavel Landovsky ir Jaroslav Kukul.

Kuba vėl leido išvykti į JAV 125 kubiečiams, kurių 25 yra JAV piliečiai.

Lietuvos gen. konsulo ir Vliko priėmimo, kuris buvo surengtas vasario 17, švenčiant Lietuvos nepriklausomybės šventę. Nuotraukoje priėmimo šeiminiųs su pagalbininkėmis. Iš k. Rita Bobelytė, Kristina Kirkylaitė, Janina Simutienė, Lita vanunienė, Vilija Jūrytė ir Kristina Česnavičiūtė. Nuotr. L. Tamošaitis

visi lauko sandėliukai, malkinė, iškasinėtas sodas ir miškas aplink namus. Sandėliuke, be to, dar buvo atplėstos grindys ir iškasinėta žemė po grindimis.

Iš lauko į butą kratytojai atnešė daug paketų su įvairia literatūra, sakydami, kad juos rado sandėliukuose bei užkastus sode. A. Terleckas pareiškė, kad jis prisiima atsakomybę tik už tą medžiagą ir tuos daiktus, kurie rasti jo bute. Visa kita, kas atnešta iš lauko, yra ne jo ir jis apie tai nieko nežinaš. Darže, sode ar miške užkasti ar padėti kokius nors paketus gali bet kas, neišskiriant ir pačių saugumiečių, kurie jau seniai ant jo "griežia dantį" ir ne sykį grąsino jį "sudoroti". Taip pat ir į lauko sandėliukus gali įeiti kas nori, nes jie nerakinti, o šunį kažkas neseniai nunudijo.

A. Terlecko bute rasta: rašomoji mašinėlė, jo paties pareiš-

kimų, adresuotų Podgornui ir Andropovui, nuorašai; kun. P. Raciūno pareiškimo Šakių rajono vykdomajam komitetui nuorašas; Siniavskio telefono numeris Paryžiuje ir keletas adresų.

Iš lauko buvo atnešta kita rašomoji mašinėlė, o atneštuose paketuose rasta: "LKB Kronikos" 6 numeriai; "Aušros" 2 numeriai; "Laisvės šauklio" 3 numeriai; fotojuosta su tekstu rusų kalba "Atviras laiškas "Literaturnaja gazeta" redaktoriui Čakovskui" ir "Marčenkos bylos dokumentai"; K. Skebėros prisiminimai 49-se sąsiuvinuose (rankraštis) bei 28 laišakai, adresuoti K. Skebėnai; knygos "Kovaliovo byla" (rusų kalba), išleistos 1976 m. Niujorke, 90 fotografijų.

Iš paketų išimta taip pat visa eilė rašomąja mašinėle spausdintų straipsnių: "A. Sniečkaus

nuopelnai Lietuvai", "Kaip trėmimą vaizduoja tarybinė literatūra", "Ir toliau klastojama Lietuvos istorija", "Mūsų uždaviniai", "Tragiško liūdesio dienos", "Kodėl girdoma Lietuva?", "P. Griškevičiaus pasiaiškinimas", "Socialistinė revoliucija TSRS pasiuntinybėje Kaune", "Lenkiškos mokyklos — Lietuvos rusinimo įrankis", "Nugalėtojai neteisiami", "Atlanto nugalėtojus minint", "Dorovė be religijos", "Leiskite nušluostyti Jums ašaras, arba A. Sniečkaus nuopelnai Lietuvai", "1941 m. birželio sukilimas Lietuvoje", "Prie Visagino ežero", "Simo Kudirkos teismo procesas", "Iš senovės į dabartį", "Stalino aukos", "Hitlerio aukos Lietuvoje", "LKB Kronikos" leidėjams — 17 lietuvių inteligentų, 1975 m. rugpjūčio 4 d., "Lenininė "Iskra" Lietuvoje".

Kratos protokolą A. Terleckas ir jo dukterė atsisakė pasirašyti. (Bus daugiau)

MŪSŲ BYLA GARBINGA IR TEISINGA

Iš Lietuvos atstovo dr. S.A. Bačkio žodžio, pasakyto Vasario 16 proga Washingtone II.18

Jungtinės Amerikos Valstybės, nepripažindamos prievartinės Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, yra parodžiusios lietuvių tautai didelį palankumą ir paramą. Kitiems tai buvo pareikšta tarptautiniuose forumuose.

1976 gruodžio 2 JAV delegatas Sidney Sober, kalbėdamas Jungtinėse Tautose apie laisvo apsisprendimo teisę, priminė Sov. Sąjungai, kad "Europos srityje... tebūnie leista nepamiršti, jog 1940 metais Sov. Sąjunga militarine jėga užėmė Baltijos valstybes, jos nepriklausomus kaimynus, Lietuvą, Latviją ir Estiją...Sov. Sąjunga lig šiol laiko tas anksčiau laisvas tautas savo naguose ir paneigia jom pagrindines žmogaus teises. Religijos laisvės stoka yra viena, kuri ypač pabrėžtina. Mano delegacija norėtų paklausti: ar Sovietų Sąjunga turi intenciją laikyti tuos buvusius nepriklausomus kraštus daug ilgiau?"

Belgrade 1977 lapkričio 25 sen. R. Dole priminė Sov. Są-

jungai, kad JAV nepripažįsta prievartinės Baltijos valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą ir kad JAV kongresas tą politiką remia. Jo kalba bei JAV delegacijos pirmininko A. Goldbergo intervencijos pagyvino Baltijos valstybių bylą. Taip pat JAV delegacijos narys Belgrade Robert Frowick 1977 lapkričio 14 kalbėjo specialiai apie laisvą tautų apsisprendimą ir pareiškė, kad "amerikiečiai negali simpatizuoti ar suprasti, jog kai kas atrodo jaučia reikalą kitiem užmesti savo vidaus ar užsienio sistemas".

Greta paminėtų pareiškimų svarbu mums prisiminti JAV prezidento Carterio 1978 sausio 19 pareiškimą JAV kongreso jungtinėje sesijoje, kad "pasaulis turi žinoti, jog JAV tvirtai stovės už žmogaus teisių gynimą".

Lygiai mums svarbus yra valstybės sekretoriaus Cyrus Vance 1978 vasario 9 laiškas su sveikinimais ir linkėjimais mūsų minimos sukakties proga, kur jis rašo: "Lietuvių tautos drąsa ir

patvarumas, jos nenugalima laisvės meilė ir jos gili pagarba žmogaus teisėms — verta yra viso laisvojo pasaulio žmonių pasigėrėjimo ir paramos".

Atsižvelgiant į tai, kas suminėta, nesijauskim vieni, nors kelias į laisvę ir nepriklausomybę nėra lengvas ir gal nėra dar artimas. Bet mūsų byla garbinga ir teisinga. Tik reikia kantrios, patvarios veiklos bei ryžto viską pakelti į mūsų tikslą apgalėti.

Nepamirškime taip pat, kad visa eilė valstybių atstovų, ne vien mes, nurodo, jog Sovietų Sąjungoj vykdomas nuolatinis laužymas įsipareigojimų, kuriuos ji iškilmingai yra pasižadėjusi vykdyti. Šie ir kiti reiškiniai yra laidas, kad mes anksčiau ar vėliau laimėsime Lietuvos bylą.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoj? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVOS GEN. KONSULATAS IR VLIKAS PAMINĖJO VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ

Lietuvos generalinio konsulo ir Vliko suruoštam Vasario 16-osios priėmimo dalyvavo per šimtą svečių, kurių tarpe aštuonių draugiškų valstybių konsulai, Ukrainos prezidentas egzily dr. Mykola Liwicki su keliais ukrainiečių vadais, Europos Pavergtų Tautų gen. sekretorius Godomski su žmona, Bulgarijos Tautinio Komiteto pirm. dr. Petkoff, Rumunijos Tautinio Komiteto pirm. Jon Vavala, Pasaulio Estų Tarybos pirm. H. Raudsepp, Pabaltijo Moterų Klubų Federacijos pirm. Helga Ozolins, JAV Liet. Bendruomenės pirm. Gečys su žmona, Laisvės Radijo lietuvių, latvių ir estų skyrių vedėjai ir eilė New Yorko lietuvių organizacijų vadovų bei lietuviškosios spaudos bendradarbių.

Svečius pasitiko Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir Vliko

pirm. dr. J.K. Valiūnas su žmonomis ir Simas Kudirka.

Pirmoji į priėmimą atvykusi Helga Ozolins Pabaltijo Moterų Klubų Federacijos vardu prisegė Simutienei orchidėją.

Įpusėjus priėmimui, konsulas Simutis pakvietė Daivę Kezienę perskaityti valstybės sekretoriaus Cyrus Vance rašto Lietuvos atstovui dr. S.A. Bačkui Vasario 16-osios proga. Po to konsulas Simutis trumpu žodžiu apibūdino Vasario 16-osios reikšmę ir pakvietė tarti žodį konsularinio korpuso dekaną Urugvajaus gen. konsulą Goyen-Alvez, kuris tarp kitko priminė, kad Urugvajus džiaugiasi turėdamas nemažą skaičių lietuvių. Jo kalbą susirinkusieji sutiko šiltais plojimais.

Prieš pristatydamas Simą Kudirką, konsulas Simutis papasakojo apie sausio 23 per CBS televizijos tinklą JAV-bėse ir Kanadoj transliuotą filmą "The Defection of Simas Kudirka", kartu padėkodamas CBS bendrovei už atkreiptą dėmesio į žmogaus teisių laužymą okupuotoj Lietuvoj. Kudirka susirinkusiųjų buvo sutiktas griausmingais plojimais. Trumpam, bet prasmingam žody jis pasidžiaugė Vasario 16-ąja, kuri lietuvių tautai ir jam esanti laisvės simboliu.

Pristatydamas pereinamais metais į laisvąjį pasaulį iš okupuotos Lietuvos atvykusį Kęstutį Jokubyną, konsulas pastebėjo, kad, nors jo į laisvę išvykimas ir nebuvo toks dramatiškas, kaip Simo Kudirkos, vis dėlto jis sovietų kalėjimuose ir darbo stovyklose praleido daugiau kaip septyniolika metų. Jokubynas il-

gesniam žody taisyklinga anglų kalba sužavėjo klausytojus išreikštų minčių gilumu.

Ukrainos vardu sveikinimo žodį pranečiškai tarė jos prezidentas egzily dr. Mykola Liwicki, pabrėždamas lietuvių ir ukrainiečių tautų draugiškumą.

Paskutiniu juo kalbėjo Pavergtųjų Europos Tautų generalinis sekretorius Godomski, prisiminėdamas Vaclovą Sidzikauską ir pabrėždamas, kad Pavergtųjų Tautų organizacijoj lietuvių pastoviai vaidino vadovaujama rolę.

Trumpas minėjimas buvo užbaigtas Lietuvos himnu. Po to svečiai vaišinosi ir šnekučiams ilgiau kaip valandą.

Tenka dar pastebėti, kad CBS televizija ruošia naują transliaciją apie Simą Kudirką per savo tinklą JAV-bėse ir Kanadoj. Tam tikslui saveitę prieš Vasario 16-ąją buvo pradėtas filmuoti ir rekorduoti pasikalbėjimas su juo, trukęs ilgiau kaip tris valandas. Kitas dvi dienas filmuotojai jį filmavo jo namuose, prižiūrint šildymo sistemą, taisant užraktus, elektros jungiklius ir t.t. Penktadienį sekė jį, vykstantį į Vasario 16-osios priėmimą, filmuodami ir rekorduodami kiekvieną jo žingsnį, susitinkant svečius, draugus ir kalbant į susirinkusius. Susidarė daugiau kaip dvylikos valandų filmas, iš kurio bus padaryta penkiolikos minučių santrauka; ji bus transliuojama per antraį televizijos kanalą Bill Moyer programoj. New Yorke programa bus matoma kovą 7, antradienį, aštuntą valandą vakaro, o kituose miestuose — vietos laiku.

Rep.

DOVANA — IRENČS VĖLONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidouves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsiamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurioj miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Annual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvej, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvej ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ PŪVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalauj esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mount-ainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėles įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(išvykimo datos)

1 savaitė:

Kovo 23
Balandžio 16, 25, 29
Gegužės 4, 5, 9
Rugsėjo 17, 22

2 savaitėms:

Gegužės 18, 28
Birželio 11, 19
Liepos 2, 16, 17
Rugpjūčio 3, 18
Gruodžio 19, 22

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Redakcija (212) 827-1352
Administ. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija teiso savo nuostata • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Šventasis su trim rankom

Senoj Sv. Kazimiero koplyčioje, kuri buvo prie Vilniaus katedros, ant altoriaus buvo padėtas keistas šv. Kazimiero paveikslas. Šventasis buvo pavaizduotas su trim rankom. Kairėje jis laikė rožančių, o dešinės rankos buvo dvi. Į tas dešines dvi rankas, lyg į kokius kristalinius indus, buvo įdėta po vieną lelijos žiedą.

Paveikslas buvo puošnus. Visas padengtas sidabru. Sidabras gerų Vilniaus meistrų iškalinėtas gėlių gėlėm, lapeliais. Viršuje vienam kampe buvo iškalta Vytis, o kitam — Lenkijos erelis. Žemiau buvo iškalti du herbai, kurių fonas priminė šachmatų lentas. Pats šventasis buvo apvilktas puošniais drabužiais, ant galvos turėjo tradicinę Lietuvos karūną.

Ir vėliau pieštuose jo paveikluose šventasis buvo vaizduojamas su lelijų žiedais vienoje rankoje, o kitoje — rožančiumi. Ant galvos turėjo ir karališką vainiką. Tas vainikas ir lelijos žiedai pasidarė šio šventojo pagrindiniai atributai. Vainikas simbolizavo jo karališką kilmę, jo didybę, o lelijos simbolizavo jo skaisčių gyvenimą, jo dorybes.

Bet kodėl šventasis nupieštas su trim rankom?

Ne vienas taip klausė ir klausia.

Yra išlikęs senas pasakojimas, gal kokia legenda. Šventas Kazimieras mėgo šelpti vargšus. O tų vargšų anais laikais Vilniuje buvo daug. Reikėjo skubėti ir skubėti, kad kuo daugiau sušelpum. Tai Dievas jam davė dvi dešines rankas, kad jos supstytų dalinti artimui duoną, kad jis kuo daugiau gero padarytų.

Kairėje rankoje jis laikė rožančių. Maldos jis nuolat jungiasi su Viešpačiu, o su dviem dešinėmis rankom jis siekė ir jungėsi su Vilniaus žmogumi, su

Vilniaus žemele. Ir išmaldas dalijo, kad žmogus tiek nevargtų, nekenktų, kad jis paskui pakeltų savo padėkos žvilgsnį į dangų ir ten nusiųstų savo maldas.

Vėliau tie žmonės, kurie iš jo gavo išmaldas ir visokių kitų malonių, sidabro drabužių, apvilko, kad visi matytų ir suprastų, koks buvo Vilniaus miesto žmonėms. Tie žmonės ir dvi dešines rankas nupiešė, kad visada miestas atsimintų jo labdarą.

Tos trys rankos ir dabar tą patį simbolizuoja. Ir dabar šv. Kazimieras viena ranka kviečia maldai, susikaupimui. Malda visiem privaloma, net ir žmogui, kurį puošia brangūs karališki drabužiai. Malda tarp didžių herbų, tarp valstybės ženklų. Tik per maldą išliksi glaudžiam ryšy su Dievu.

O kitos dvi rankos skirtos artimui, kad jam parodytume kuo daugiau meilės. Kiek reikia padaryti daug, kad visa virstų lyg lelijos žiedai, kad visa apsidengtų gėrio skraiste.

Tos dvi rankos su lelijos žiedais ir dabar kviečia dirbti Lietuvai. Juk ir šv. Kazimieras tiesiogiai buvo atsirėmęs į Lietuvą, į Vilniaus žemelę, gatvių grindinį ir savo rankom lietė Vilniaus vargšus. Ir dabar tai gražiai simbolizuoja ir visus skaitina dirbti.

Dirbti su malda, su susikaupimu, dirbti visur ir visada. Nuo šios pareigos niekas nėra atleistas. Ir didieji turčiai turi sušvisti savo dorybėm — savo artimo meile, savo gražia tėvynės meile.

Visus kviečia mūsų tautos globėjas šv. Kazimieras tam kilniam darbui, tai šventajai Lietuvai, — per maldą, per artimo meilę sukurti gražesnį gyvenimą.

Šiomet sausio 27 prof. Antanas Maceina sulaukė savo amžiaus 70 metų. Šiomet taip pat skaitytojus pasiekė didžiausias ir pagrindinis jo kaip filosofo veikalas *Filosofijos kilmė ir prasmė*. Tad tarp šių metų suaktyvininkų malonu paminėti jį kaip mūsų žymų filosofą, itin religingą srityje.

Gyvenimo apybraiža

Antanas Maceina gimė 1908 sausio 27 Bagrėnų kaime, Asmintos vls., Marijampolės aps. Baigęs Prienų Ziburio gimnazijos 5 klases, 1924 įstojo į Vilniaus kunigų seminariją, kurioje su vienerių metų pertrauka mokėsi ligi 1929, bet kunigu netapo. Nuo 1929 iki 1932 studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto teologijos-filosofijos fakultete lietuvių ir vokiečių literatūrą, filosofiją ir pedagogiką. Jis buvo filosofo S. Šalkauskio mokinys. Kaip gabus jaunuolis, gavęs LKM Akademijos, vėliau Švietimo Ministerijos stipendiją pagilinti filosofinės pedagogikos studijoms užsienyje, 1932-35 studijavo Liuvene

PROF. A. MACEINA — JUBILIATAS

P. CELIEŠIUS

(Belgijoje), Friburge (Šveicarijoje), Strasbūre ir Briuselyje. (Ne visur buvo formaliai įsimatikuojamas, o dirbo tik bibliotekose).

Disertaciją *Tautinis auklėjimas* apgynė 1934 Kauno Vytauto Didžiojo universitete, įsigydamas filosofijos daktaro laipsnį. Tame pačiame universitete paskiriamas profesoriumi, habilitacijos darbą *Ugdomasis veiksmas* parašė 1935, tapdamas privat-docentu. 1942 buvo pakeltas ekstraordinariu profesorium ir išrinktas filosofijos fakulteto dekanu. Okupuojant Lietuvą bolševikams, prof. A. Maceina pasitarukė į Vakarų. Vokietijoje gyveno Schweinfurto, Nuertingeno ir Schwaebisch Gmündo tremtinių stovyklose.

1949 A. Maceina persikėlė į Vokietijos Friburgą ir 1956 tapo Friburgo universiteto dėstytoju. 1959 persikėlė į West-

faliją ir čia Muensterio universitete dėstė Rytų Europos filosofiją, ribodamasis daugiausia religijos filosofija. Dėl sveikatos sutrikimo liovėsi profesoriavęs ir, gavęs pensiją, 1970 atsidėjo filosofinių veikalų kūrimui. Šis laikotarpis yra tikrai A. Maceinos kūrybos laikotarpis.

Kūryba

Nuo studentavimo laikotarpio iki paskutiniųjų dienų A. Maceina yra kūrybingas tikraja to žodžio prasme. Savo veikla, savo straipsniais ir filosofiniais bei sociologiniais veikalais jis yra vienas iš didžiausių mūsų tautos kūrėjų. Dar studentaudamas, praturtino mūsų pedagoginę literatūrą, išversdamas į lietuvių kalbą garsaus vengrų pedagogo T. Totho keturias jaunimui skirtas knygas — *Jaunimo kovos*, *Jaunuolio lavinimasis*, *Jaunuolio būdas ir Jaunuolio religija*, o vėliau parašydamas mokslinį darbą *Tautinis auklėjimas ir Pedagogikos istorija I* bei skelbdamas eilę pedagoginių straipsnių, išspausdintų LKM Akademijos *Suvažiavimo Darbuose*, Lietuvos Mokykloje, Tiesos Kelyje ir Židinyje.

A. Maceina savo laiku buvo Lietuvoje pagarsėjęs kaip modernus socialinių problemų kėlėjas. Toje srityje ypač pasidarė žinomas jo veikalas *Socialinis teisingumas* (1938). Savo naujomis socialinėmis idėjomis A. Maceina tada buvo laikomas naujo krikščioniškojo sąjūdžio revoliucionierium (!).

Tačiau pagrindinė A. Maceinos sritis yra filosofinės problemos. Čia jis jaučiasi "kaip namie". Svarstydamas filosofines problemas, A. Maceina yra ir įdomus, ir naujas, ir įžvalgus, ir kartu gyvenimiškas. Parašė daugelį šio srities straipsnių (*Drauge ir Aiduose*) ir veikalų, kuriuose svarsto religines problemas filosofiniu metodu (*Didysis inkvizitorius*, *Jobo drama*, *Saulės giesmė*, *Niekšybės paslaptis*, *Didžioji padėjėja*, *Dievo Avinėlis*, *Bažnyčia ir pasaulis*, *Didieji dabarties klausimai*, *Krikščionis pasaulyje*, *Religijos filosofija I* ir naujausias veikalas — *Filosofijos kilmė ir prasmė*). Kadangi visi minėtieji veikalai, išskyrus pastarąjį, buvo mūsų spaudoje daugiau mažiau apibūdinti ar net kritiškai vertinti, todėl čia susitelkiame daugiau prie naujausiojo, ką tik iš spaudos išėjusiojo filosofijos veikalo.

Filosofijos kilmė ir prasmė

Kaip jau minėta, dauguma prof. A. Maceinos veikalų yra susiję su įvairiomis religijos filosofijos problemomis. Tai reiškia, jis ima iš žmogaus būvio įvairias su tikėjimu susijusias problemas ir jas filosofškai svarsto — interpretuoja. O naujausias veikalas *Filosofijos kilmė ir esmė* yra jau kitokio pobūdžio. Jame autorius iš esmės kelia klausimą, kas yra filosofija, ką ji svarsto arba apmąsto, ir paskutinėje dalyje atskleidžia, kad būtis klausimas yra kartu ir Dievo klausimas. Taigi šiame veikale autorius išsina ne iš religinių problemų, bet keldamas grynai filosofijos, kaip tokios, klausimą. Tik veikalo pabaigoje, atskleidęs pagrindinį filosofijos siekį — būti, jis prieina išvadą, kad toji būtis yra ne kas kita, kaip Dievas.

Prof. A. Maceina savo trumpu aiškiu žodžiu bei žaiviu stiliumi visados lengvai, patraukliai ir įdomiai skaitomas. Ta jo stilistinė savybė netapo pridengta nei šiame naujame grynos filosofijos veikale, kaip kad atsitinka kitų filosofų metafizinuose svarstymuose. Itin įdomus ir lengvai skaitomas pirmasis veikalo skyrius. Pakanka vidutiniško išsilavinimo sekti antrojo skyriaus mintims. Tačiau reikia būti susipažinusiems su metafizika, kad galėtum pilnai suvokti trečiojo knygos skyriaus — būties ieškojimo ir jos atskleidimo — aiškumą.

Filosofijos kilmė

Nustebus skaitytojas tokia padrasinančia mintimi, kad mes kiekvienas esame tam tikrame laipsnyje filosofai, nes filosofavimas yra susijęs su žmogaus prigimtimi. "Nėra buvę istorinio tarpsnio be filosofijos, — sako A. Maceina, — kaip nėra buvę istorinio tarpsnio be mąstymo (mintijimo—P.C.)" (39). Nes, anot A. Schopenhauerio: "filosofuoja moterys, vaikai ir nekultūringi žmonės ir tai ne retomis progomis, bet nuolat" (cit. pas A. Maceiną 38). "Filosofija yra žmogui neišvengiama, — A. Maceina perteikia K. Jasperso mintį; — ji visados yra čia pat — viešumoje, patarlėse, įprastiniuose posakiuose, vyraujančiuose įsitikinimuose, šviesuomenės kalboje, politinėse pažiūrose, o ypač istorijos pradžioje mituose" (39).

(Bus daugiau)

KARČIAMA PRIE KRYŽKELĖS

Pranas Mundeikis

8

Vyskupo karieta! Pas-kui vyskupo karietą jos kitos šešios poros raitarijos, kurias veda mano sūnus... Visi kiti paskui raitariją! Klebonas kunigas Juozapas Timinskis, maršalka, abu seniūnai ir vėliavos lauks vyskupo anapus tilto: priešais sutikimo vartus. Pasisveikinę sugrįš visi į savo eilę taip, kaip pasakytą. Kunigui klebonui vėl įsėdus į karietą, o maršalkai ir seniūnams vėl užsėdus ant žirgų, visa procesija žingine pajudės atgal į miestelį, kur prie bažnyčios vyskupo lauks kiti kunigai ir susirinkę žmonės.

Ir ėjosi viskas, kaip buvo pasakytą. Dar žvalgų arkliams nenuždūvus, o maršalkai Jučiui gal tik pabaigus nurodyti tvarką, gal pusantr varsto toluomoje, iš už kalniuko, pasirodė Kastuko vedama raitarija.

Lengva ristele, kai kur sukeldami mažą debesėlį dulkių, jie greitai artėjo.

Klebonas Timinskis, maršalka Jučys ir abu seniūnai, o ypač visos vėliavos, išsitempė ir laukė.

Po trumpo pasisveikinimo,

klebonui sugrįžus atgal į karietą, o maršalkai su seniūnais užsėdus ant žirgų, procesija pajudėjo.

Jau ir Kastuko raitarijos pirmos šešios poros tiltą prajojo, bet...

Kai tik vyskupo karietos pirmieji arkliai kanopomis palietė tiltą, pirmosios "pertrūkusios" sijos galai kilstelėjo ir susimaišė su arklių kojomis... Čia pat pašokusi antroji sija užkrito ant pirmosios galų. Arkliai atatupsti metėsi atgal, į juos atsimušė antrieji, ir visi kartu, išsigandę, pašokę piestu, metėsi į šoną.

Sumišęs vežėjas patempė arklius atgal. Karieta sugirgždėjo, persisuko, dešiniuotu ratų šonu nuriedėjo pusiau į griovį ir apvirtė.

Abu — ir vyskupas, ir prelatas Bytautas — išgriuvo iš karietos ir stačia Kiršino pakrante kūliais vertėsi tiesiai į vandenį.

Jučys su abiem seniūnais, kiek arkliai kerta, atlėkė atgal prie iškilmingųjų vartų, o klebonas, net palikęs karietą, atbėgo žiūrėti, kas pasidarė.

Bet jau buvo pasidarę. Vieni raitarijos vyrai bėgo gelbėti svečio, kiti karietą kėlė, treči stabdė jo arklius. Kastuko tėvas su Laurenčiku, net ant kelių suklupę, jau laikė už nugaros vos ne vandenyje pasodintą vyskupą.

Prelatas Bytautas buvo pats atsistojęs. Nors dar patūpėdodamas, bet purtėsi nuo sutanos žemės ir prisikabinusius sausus žoles.

Vyskupas judėjo sunkokai. Jo dešinysis žandas buvo nubrazdėtas ir pro supurvintą odą truputį kraujavo. Tik, padedamas Laurenčiko ir paties prelato Bytauto, palengviuokais užlipo atgal į vieškelį.

Karieta apvirto, bet nesulūžo. Arklių pakinktai taip pat nesutruko.

Šitokiame sumišime niekam neįgalv neatėjo, kaip čia atsirado visiems gerai pažįstami tuodu girtuokliai. Dar tuo labiau, kad juodu pirmieji ir vyskupą gelbėjo...

Vyrai, kurie pirmieji sušoko apžiūrėti tilto, nieko ypatingo tenai nerado. Pirmoji plona sija buvo pakankamai nuvažinėta, iš apačios patręšusi ir pertrūkus. Antroji — abiem galais atspalaidavusi nuo "perūdijusių" vinių...

Taigi jos kažkaip atspalaidavo, pašoko ir susimėtė...

Pirmąją siją surišus, o antrosios abu galus iš šonų stipriems vyrams palaikius, vyskupo karieta gražiai pervaziavo, ir Pra-

no Jučio raitarijos užpakalinės šešios poros ramiai prajojo.

Laurenčikas ir Kastuko tėvas, patiltėję vieni du telike, juokdamiesi nugręžė savo šlapias kėlnes ir visu balsu, net pasišūsdami, nudainavo atgal pas Abramkę.

Miestelyje susirinkusius žmones vyskupas tik peržegnojo iš karietos ir užsidarė kunigo Timinskio klebonijoje.

O Abramkės karčiama juokėsi ir girtas dainas dainavo, kai per žmones ėjo siaubas:

— Ne, dar neužmušė! Sako, tik sužeidė!.. O galėjo...

Savo vyrų padarytu darbu Abramkė nebe juokais apsidžiaugė. Tuojau pat paprašė Laurenčiką pakinkyti jo seną kuiną, kad šitokią svarbią žinią pats galėtų nuvežti į Petrapilį: pas patį carą. Veltui Briadiną puolėsi atkalbėti Abramkę nuo šitokios ilgros kelionės: Abramkė tikrai tikėjo, kad jis iš Baisogalos per Šiaulius ir Rygą greičiau paduos tą žinią carui, negu gubernatorių per Kauną ar Vilnių... Be to, Petrapilyje gyvenęs toks didelis jo giminė, kuris ir su pačiu Mikaloju Pirmuoju susitinkęs... O stumbrinė pas tą jo giminę esanti tokia, kokią pats caras geria... Laurenčikas, visa tai girdėdamas, tik pavartė akis ir rimtai pasisiūlė Abramkę palydėti.

Ir sakykit, kad Abramkė ne juokais numušo savo kuiną iš Baisogalos į Petrapilį per dešimt dienų.

Tas tai tičsa, kad stumbrinės ir kitokių savo krautvėlei reikalingų niekniekių Petrapilyje Abramkė rado į valias, bet su tuo Mikaloju Pirmuoju išėjo kiek kitoniškai. Tik, rodos, ar ketvirtą dieną tas jo giminė pasakė, kad caras jau viską žino ir nemano, kad tas "juokas" būtų buvęs reikalingas ar labai gudrus...

Kada Abramkė su gėrimais, guzikėliais ir adatomis sugrįžo namo, vyskupas Valančius jau buvo pasveikęs ir gana toli nuo Baisogalos nuvažiavęs. Tačiau pačioje Baisogaloje smaguomo dar vis nebuvo. Klebonas Timinskis buvo areštuotas ir nubastus dilede piniginę bausdą. Už tai, kad "jo vyrai, statydami barmą, raišiojo virves ant viešo tilto sijų ir dėl to buvo išstatyti į pavojų dviejų žmonių gyvybę". Kleboną suareštavus, tuojau pat užsidedė ir Abramkės užvažiujamo kiemo arklidės. Nors mūras ir nesudegė, bet nudegęs šiaudinis stogas dargi vienu galu sukritė į vidų.

O ir dar daugiau! Kastuko tėvas buvo pasitraukęs nuo girtybės ir įsirašęs į blaivininkus. Bet už vis pikčiausia buvo tai, kad dabar Briadiną nesiliovė svečiavęsis Abramkės karčiama: vis už dyka... Nors jokios malonės Abramkė iš jo nebeprašė. Ir tai, kad tik tiek tebutų buvę! Dažną dieną, visko prisistūbęs, į Kiršiną ir į šventorių rodė ir visa pragerta burna šaipėsi. Taip, kad Abramkės pirminis džiaugsmas dėl vyskupo ka-

rietos apvirtimo ne tik kad nieko Abramkei nedavė, bet ir anksčiau blogi padidino. Netgi Briadiną aną dieną, suvisut girtutėlis, jau pradėjo skaičiuoti Abramkės nuodėmes...

Greičiausiai viso to akivaizdoje ir Laurenčikas nosies neberodė.

Abramkė visiškai susirietė ir nė vienu daugiau nebesipatikėjo.

Ogi ir ta kryžių nešanti statula... Jei anksčiau Abramkė ir pasityčiojo iš jos galedavo, tai dabar su ta savo ištiesta ranka ji lupė iš jo kaktos paraudonavusias akis be pasigailejimo. Kiek kartų Abramkė norėdavo tos rankos nebematyti, tiek kartų ji ilgyn tiesėsi ir giliau gręžėsi; jau į patį jo smegenis. O eiti pro tą "žmogų su kryžium", nori ar nenori, reikėdavo. Dažnai bandydavo Abramkė užsimerkti ir net po tris kartus į visas keturias puses nusisipiauti, o ta jo seniai prakeikta ranka vis tiek iš akių neprapuldavo.

Ne, ramybės ji Abramkei nebedavė. Nei dieną, nei naktį.

Nors naktį, ypač iš toliau, statulos nesimatydavo, bet ir per nakties tamsumą Abramkė žinojo, kad tenai, ten ji stovi ir jį rodo...

Net keista! Kaip kitiems, taip ir Abramkei daugelį nesusipratimų laikas kažkur nutrudavo, bet šį kartą ėjosi kitaip ir kitaip. Ir jau tonau, jau pikčiau kalėsi į paskutinį nervą.

(Bus daugiau)

J. AUGUSTAITYTĖ - VAICIUNIENĖ

SV. KAZIMIERO MALDA

Naktis iš ilgesio ir pasakų supinta
Besprogtančių verbų kvape.
Girdi, kaip rasos nuo lapelių krinta
Kalbėdamos su šakele šlapia.

Eini su troškuliu alpingu,
Nemiršančia širdim ir troškuliu didžiu
Ir taip labai graudu ir ilgu —
Ir driekias miglos nuo žvaigždžių.

Namų langai — kaip akys užmiegotos,
Palydi nuotrupas dienos...
Užgesęs spindulys ant rūmų grotos —
Tik žymės šviečia ant varnelių rankenos.

Ties Katedros aikšte aušrinė suliepsnoja,
Virš Gedimino kalno plyšta cortinklis,
Ir raiteliai, kaip debesėliai balzganai, išjoja
Saukliais į miegančias šalis.

Skaistus šešėlis tiesiasi bažnyčios šonu,
Nušviesdamas nišas. Malda tylia
Prie durų klūpo karalaitis apsiaustu raudonu...
Ir nejučiomis suklumpi šalia.

Kad Dievo karalystė mums ateitų...
Jo valių skelbtų kloniai ir kalnai...
Kad neužgultų debesys tėvynės vartų,
Iš dulkių keltųsi naujieji milžinai.

Iš ašarų vainiko perlai krenta...
Užlieja miestą rimtimi vėsos, banga.
Kazimiero karūnoj naujas rytas švinta,
Mes einam pasitikti jo su sprogtančia verba.

Šv. Kazimieras

GAVĖNIA PER KRISTŲ
MUS SUARTINA

“Gavėnia yra laikotarpis, kuris mus priartina prie Kristaus.” Dėl to gavėnia yra laikotarpis, kuris “per Kristų mus suartina vienus su kitais”. Gavėnios maldoj ir atgailoj priartėdami prie Kristaus, mes išeinam iš užsislendimo savy, nugalim savo egoizmą ir atsiveriam kity žmonių, savo brolių, rūpesčiam, problemom, poreikiam. Štai dėl ko gavėnia yra bendruomeninio solidarumo laikotarpis, kuris mus įpareigoja dalintis su kitais.

Gavėnios proga kreipdamasis į viso katalikų pasaulio tikinčiuosius, popiežius Paulius VI kviečia visur atgaivinti ir sutiprinti šio bendruomeninio solidarumo dvasią

Šv. Tėvas primena pirmųjų krikščionių bendruomenės stebinančią brolišką solidarumą. “Apaštalių darbų” knyga, aprašydama pirmąją krikščionių bendruomenę Jeruzalėj, sako, kad “visi tikintieji laikėsi drauge ir turėjo visa bendra” (Apd 2, 44). Tas pirmųjų krikščionių solidarumas, “laikymasis drauge” ir dalinimasis net savo turtu nebuvo kokia nors išgalvota, dirbtinė priemonė išlaikyti krikščionių vienybę. Tai buvo, kaip liudija ta pati “Apaštalių darbų” knyga, krikščioniškos “širdies taurumo” (ten pat 46) įkvėptas tikinčiųjų elgesys, kuris juos jungė su Jėzaus Kristaus širdim.

Pirmųjų krikščionių bendruomenė laikė savo savaime suprantama pareiga pasidalinti turto pagal kiekvieno bendruomenės nario poreikius: “Padalydavo visiem, kiek kam reikėdavo”, — sako “Apaštalių darbų” knyga (45). Taip jie praktiškai vykdė tą savaime suprantamą principą, pagal kurį šio pasaulio gėrybės yra Kūrėjo skirtos patenkinti visų žmonių, be jokios išimties, poreikiam. Taip krikščionys konkrečiais darbais atliko iš pačios prigimties kylančią pareigą, kuri žmonių meilės įtakoj tampa nenuslopinamu reikalavimu.

Dalintis su kitais iš Dievo gautomis dovanomis yra esminis krikščionio uždavinys. Tai nereikia vien išmaldą duoti. Krikščioniškoji dalinimosi misija apima neribotai plačią visuotinės žmonių meilės iniciatyvą, pradedant individualiu alkstančio žmogaus pavalgydinimu ar trokštančio pagirdymu ir bai-

giant sudėtingomis socialinio teisingumo programomis bei ūkinės bei socialinės pagalbos projektais. Atlikdamas šią dalinimosi misiją, krikščionis visuomet jaučia gilų dvasinį džiaugsmą, nes taip jis vykdo paties Dievo planą teikti visiem žmonėm Dievo sukurtąsias šios žemės gėrybes.

O kaip yra su gavėnios pasninku? Iš senųjų griežtų pasninkų šiandien yra bėpalikę vos keletas dienų su griežto pasninko įpareigojimu: tai Pelenų diena gavėnios pradžioj ir Didysis

Penktadienis. Bet toks pasninkų įstatymo sušvelninimas, pasak Šv. Tėvo, nereikia, kad turėtų sumažėti krikščioniškojo gyvenimo drausmingumas. Kiekvienas subrendęs krikščionis žino, kad jo gyvenimas, ypač gavėnios metu, turi būti sudrausmintas uolesniu savo pareigų atlikimu, susilaikymu nuo pramogų, blaivumu bei santūrumu. Savo gyvenimą, be to, galim gausinėms atgailos dvasioj sudrausminti, konkrečiai parodydami krikščionišką artimo meilę tiem, kurie kenčia, kuriem reikia pagalbos, kurie iš mūsų

NIJOLĖ SADŪNAITĖ NUTREMTA
TOLI NUO LIETUVOS

Pogrindžio leidiny Dievas ir Tėvynė, Nr. 6, kuris seneniai pasiekė Vakarus, taip rašoma apie Sadūnaitę:

Rugsėjo 19 dieną, po 27 parų kelionės Nijolė Sadūnaitė nuvežta į nutremimo vietą. Dabartinis jos adresas: 663430, Krasnojarskij kraj, Bogučany, Beregavaja 18, bt. 3. Įdarbino Nijolė Bogučanų vidurinėje mokykloje valytoja. (Paskutinėmis žiniomis, ji iš Bogučanų perkelta į kaimą už 100 km melžėjos darbai. — Red.)

Labai aišku, kad ateistai Nijolės vis dar nepamiršta. Net nutremimo vietą parinko tokią, kad Nijolė kuotoliau būtų nuo Lietuvos. Tačiau apsirinka ateistai. Nijolė gyvena kiekvieno Tėvynę mylinčio lietuvio, pažinojusio ją ir nepažinojusio, širdyje, ir kilometrai čia neturi jokios reikšmės. Jau pačiomis pirmomis nutremimo dienomis Nijolė aplankė ne vienas jos pažįstamas ir nepažįstamas.

Paskutiniais mėnesiais lageryje Nijolės sveikata ypač pablogėjo. Birželio pradžioje net lagerio keturių gydytojų komisija vienbalsiai buvo nutarusi, kad Nijolę reikia paguldyti į ligoninę. Ištais laikėsi apie 38 laipsnių temperatūra, ir silpnas nepalikio jos nė vienas diena. Tačiau ne tik į ligoninę jos neguldė, bet net baudavo ją, neperduodavo jai siunčiamų laiškų ir siuntinių — grąžindavo atgal, neišsiųsdavo jos laiškų. Matyti, kadangi jos dvasios pa-

laužti nepavyko, buvo nutarta palaužti jos sveikatą.

Kelionė į nutremimo vietą buvo labai sunki. Sveikata dar labiau pablogėjo. Be to, susirgo gripu ir ausų uždegimu. Gydy-mo jokio, todėl iki šiol dar negirdi viena ausimi. Žinoma, Nijolė nė kiek nenusiminė; rašo, kad “neblogai būtų, jei keiksmų ir nešvankių kalbų ir viso negirdėčiau...” Taip pat kelionėje, rugsėjo 5 d. Nijolė buvo netekusi sąmonės. Nualpimo priežastis, kaip jai atrodė, širdis. Tačiau, kadangi nebuvo jokio gydytojo, tikslu diagnozė neaiški.

Šiuo metu, kaip mano pati Nijolė, jėgos pamažu grįžta, nes ji laisvėje (?) ir gyvenimo sąlygos

Broliškumas
darbo pasauly

Brazilijos Katalikų Bažnyčia kiekvienais metais gavėnios proga praveda vadinamąjį broliškumo žygį, kurio tikslas yra atkreipti viešosios nuomonės dėmesį į kai kurių visuomeninių grupių, ypač neturtingųjų, problemas ir poreikius. Šiais metais broliškumo žygis Brazilijoj yra pravedamas šūkiu “Broliškumas darbo pasauly”. Popiežius Paulius VI laišku pasveikino šią iniciatyvą, palinodamas, kad ji pilnai pasiektų užsibrėžtą tikslą.

Į klausimą, kodėl pasauly yra tiek daug neteisingumo, rašo

laukia gero žodžio, paguodos, sustiprinimo, atleidimo. Tik tokiu būdu sudrausmintas, krikščioniškas gyvenimas bus tvirtas, tikras ir gilus.

Be abejonės, tęsia popiežius, krikščioniško gyvenimo sustiprinimui ir pagilinimui nepaaimamos reikšmės turi malda, dvasinis grįžimas į save, susitelkimas, atsinaujinimas atgailos sakramentu, kuris mus grąžina į Dievo draugystę. Kiekvienas krikščionis gavėnios laikotarpy turėtų surasti progą dalyvauti rekolekcijose, kurios yra per ilgus šimtmečius išbandyta priemonė dvasiškai atsinaujinti ir pasirengti Kristaus prisikėlimo šventėm.

V.K.

ŠVEICARŲ BIULETENIS
APIE LIETUVOS BAŽNYČIĄ

Šveicarijoje leidžiamas dvisavaitinis informacijų biuletenis “Glaube ir der zweiten Welt” — Tikėjimas antrajame pasauly (t.y. komunistų valdomuose kraštuose) beveik kiekviename numery spausdina pagrindinės Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vertimus į vokiečių kalbą. Praėjusių metų paskutinėj laidoj jau pradėtas versti 27-tasis Kronikos numeris. “Glaube in der zweiten Welt” vokiečių kalba ištiesai paskelbė vedamąjį šio numerio straipsnį “Nauji vėjai ar nauja klasta?” ir Permės politinių kalinių (Sverstiuk, Kovaliovo, Plumpos ir Medelevičiaus) telegramą Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentui Carteriui, kurioj dėkojama už žmogaus teisių gynimą.

Vienoj ankstesnių laidų šis biuletenis supažindino savo skaitytojus su kunigam skirtu Lietuvos pagrindinio laikraščio Tiesos Kelio 1-muoju numeriu, pateikdamas pirmojo straipsnio “Kunigo situacija” vertimą. Straipsny ryškiai atsispindi nepaprastai sunki kunigo padėtis Lietuvoj.

“Lietuvos Katalikų Bažnyčia šiuo metu išgyvena kieto išbandymo metus”, — rašo Tiesos Ke-

lio leidėjai, — ir kunigo situacija šioj totalitarinėj, vienašališka ateistine ideologija besivaduojančioj valstybėj darosi ypatingai aštri, nepakartojama...” Nepaisant šios labai sunkios padėties, Tiesos Kelias yra atviras vilčiai. “Pirmiausia nepamiština, kad su mumis yra Dievas, o Jis gali visa atverti, jei tik mes iš savo pusės padarysim, ką galim”, — verčia toliau šveicarų biuletenis “Glaube in der zweiten Welt” Tiesos Kelio vedamąjį straipsnį. — “Dabartinis Lietuvos kunigas stovi didelių uždavinių akivaizdoj, nes jis privalo būti ne tik ‘homo Dei secundum cor Jesu’ — Dievo žmogus pagal Jėzaus širdį, bet ir atlikti tuos uždavinius, kuriuos iškelia gyvenimo sąlygos: jis privalo rasti save ir tuos asmenybės bruožus savy, kuriais remdamasis galėtų ne vien pats save tobulinti, rasti atsakymus į šimtus “kodėl?” pastoracijos srity, bet kartu ieškoti kontakto su žmonėmis ir žengti pirmuosius žingsnius individualinės pastoracijos keliais. Tiesos Kelio tikslas — rašo biuletenis — yra padėti Lietuvos kunigam greičiau bei sėkmingiau šiuos uždavinius “realizuoti”.

(LRTV)

Vasario 16-osios priėmimas
Lietuvos pasiuntinybėj

Lietuvos atstovas ir ponis O. Bačkienė vasario 16 surengė priėmimą Lietuvos pasiuntinybėj.

Atsilankė ir pareiškė sveikinius valstybės departamento pareigūnai iš Europos skyriaus ir protokolo, Amerikos Balso, diplomatinio korpuso dekanas bei kelių Lietuvai draugiškų valstybių atstovai ir apaštališko delegato pavaduotojas.

Buvo ir keli žurnalistai.

Be to, priėmime dalyvavo estų, latvių, ukrainiečių ir lietuvių organizacijų Washingtone pirmininkai su žmonomis, The Joint Baltic American National

Committee pirmininkas su Public Relations direktorium ir buvusieji Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai su žmonomis.

Iš viso buvo 100 su viršum svečių.

Šiomet pasitaikė nepaprastas sutapimas. Tą pačią dieną, vasario 16, popiet, International Club of Washington surengė poniai Vance pagerbimą, į kurį buvo pakviestos diplomatinį misijų šefų žmonos, jų tarpe ir Baltijos valstybių atstovų žmonos.

JIS KOVOS SU TAIS,
KURIE TERŠIA ŽMONIŲ PROTĄ

Vasario 5 Estų Moterų Klubas New Yorko Estų namuose surengė įdomią vakaronę Estijos 60 metų nepriklausomybės sukakties proga. Programai vadovavo to klubo pirm. Juta Kurman. Mėninėje dalyje gražiai pasireiškė jauna estaitė pianistė Sylvia Lillep, puikus tenoras Heinz Riivald. Jauna, dar tebestudijuojanti žurnalistiką Tiina Loite skaitė savo kūrybą “Kaip jaučiamasi praradus savo tėvynę.”

Šio pobūvio pagrindinis kalbėtojas buvo Olaf Tammark, estų partizanas, 8 metus išskentėjęs Sibiro koncentracijos stovyklose. Jam kalbant, ekrane buvo rodomi šurpūs paveikslai iš sovietinių koncentracijos kaulėjimų, kur žmonės ir šiandieną pergyvena neapsakomas kančias. Šie vaizdai paveikė kiekvieną pobūvio dalyvį. Buvo ir ašarojančių. Tik reikia stebėtis, kiek daug skriaudos ir bado žmogus gali pakelti. Kalbėtojas mano, kad šiandien Sovietijoje tebeveikia apytikriai 600 koncentracijos sunkiųjų darbų stovyklų, kuriose tebevargsta 5 milijonai žmonių. Stovyklų sąlygos teišsilaiko žmonės žemesnio ūgio, tarp 25-50 metų amžiaus, buvę stiprios sveikatos. Miršta senesnio amžiaus žmonės, kūdikiai, nepilnamečiai vaikai, jaunuoliai. Papasakojo, kad vyras atrodą kaip skeletai, moterys išblyskusiais veidais, užgesusiomis akimis, visiškai fiziškai išsekusios atrodančios dar baisiau.

Olaf Tammark į vakarus pakliuvo stebuklingu būdu. 1953 vyko vokiečių-sovietų belaisvių kalinių pasikeitimai. Jis pasakoj, kaip juos sovietai atvežė į Rytų Vokietiją, prie sienos į Vakarų. “Mes, kad ir visai išsi-sėmę, bejėgiai, per sieną į

Vakarus ne ėjome, bet bėgte bėgome,” kalbėjo jis.

O. Tommark, gyvendamas Amerikoje, savo misija laiko nepaliaujamai apeliuoti į laisvojo pasaulio sąžines, kad Sovietai būtų priversti išleisti į laisvę politinius, sąžinės kankinius iš koncentracijos lagerių. Jis, būdamas laisvame pasaulyje, nestos kovojęs su tais, kurie teršia mūsų viltis, mūsų protą. Tai jo pažadas likusiems Sovietų koncentracijos lageriuose.

Pobūvyje dalyvavo Estijos generalinis konsulas, įvairių organizacijų atstovai-atstovės. Iš lietuvių atsilankė: I. Banaitienė, V. Čečetienė, E. Donohue, M. Klivečienė, M. Samatienė, G. Žilionienė, M. Žukauskienė. Visos Lietuvių Moterų Klubų Federacijos narės. Fotografavo L. Tamošaitis.

I. Banaitienė

— Kun. A. Dapkus, ilgai dirbęs Manistee Šv. Juozapo parapijoj, mirė vasario 16 Medical Center Traverse City, Mich. Velionis buvo gimęs 1900 spalio 23 Lietuvoj. Kunigu įšventintas 1927 balandžio 2 Kaune. Ėjo įvairias kunigo pareigas Lietuvoj, Vokietijoj ir Amerikoje.

— Kun. Simonas Barčaitis vasario 5 mirė Medellin, Columbijoj. Velionis buvo gimęs 1895 spalio 6 Juodupėnuose, Šakių apskr. Kunigu įšventintas 1923 liepos 15. Pirmosios bolševikų okupacijos metu buvo kalintas iki rusų-vokiečių karo. 1944 pasitraukė į Vokietiją. Columbijoj išgyveno beveik 30 metų, dirbdamas vietos parapijose, dalyvandamas ir lietuvių renginiuose.

(LRTV)

LIETUVA DETROITO UNIVERSITETE

Vasario 16 Wayne valstybiniam universitetui Detroito atidaryti lietuvių kambarį. Jo vieną sieną jau aprašė Darbininko 6 numeris. Kaip atrodo kita siena, šiuo metu negalime pilnai parodyti. Redakcijai buvo pristatytos abiejų sienų spalvotos ir juoda-balta nuotraukos, kurios buvo padarytos iš mažo projekto. Tie projektai paskui buvo pakeisti. Daugiausia buvo pakeista antroji siena.

Čia dedamoje projekto nuotraukoje pačiame centre matome didžiulį Čiurlionio paveikslą — Rex. Prieky stovi iki šiol neįprastas paminklas. Jis yra pastatytas Druskininkuose, kai ten buvo minima Čiurlionio gimimo 100 metų sukaktis. Jo autorius — skulptorius V. Vildžiūnas.

Ši centrinė dalis dabar ir yra pakeista. Vidury stovi skulptoriaus J. Zikaro sukurtas Lietuvos Laisvės paminklas. To paminklo fone yra įdėta Čiurlionio Žemaičių kapinaičių kryžiai. Pakeitimas padarytas gerai, nes žiūrovui labiau suprantama Laisvės statulos idėja, nei kokie paveikslų simboliai.

Kairioji pusė

Šios sienos kairėje pusėje matome gražų pastatą. Tai Vytauto Didžiojo Kultūros muziejus Kaune. Architektas V. Dubneckis. Nuotrauka — V. Augustino. Pačioj kairėj — muziejaus bokštas, kur įkeltas Amerikos lietuvių dovanotas Laisvės varpas. Dešiniau — Laisvės statula.

Prie to paminklo matoma jaunimo grupelė. Jaunimas stovi ir pirmam plane. Abi grupės paimtos iš knygos — Lietuvių tautiniai drabužiai.

Pačiam kampe matom ornamentą iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Vilniuje. Jo vidury įdėtas Vytis, paimtas iš Lietuvos respublikos 10 litų monetos.

Dešinioji pusė

Persikėlimas į paveikslą dešinę. Čia dominuoja Vilniaus universiteto kiemas. Jis paimtas iš Vivilskio albumo. Kairėje — vienas iš universiteto pastatų, centre — Šv. Jono bažnyčia, dešinėje — Šv. Jono varpinė ir įėjimas į universitetą. Kieme — senovės laikų studentai.

Prieky dešinėj kartojasi tas pats ornamentas, kurį matome ir paveikslą kairėj. Jo vidury įdėtas Vilniaus universiteto antspaudas iš 1781.

Pirmam plane kairėj stovi karalius Steponas Batoras, kuris 1579 įkūrė Vilniaus universitetą. Šalia jo — Vilniaus universiteto rektorius iškilnių uniformoje. Prie jų stovi senųjų laikų studentai.

Kam visa tai skirta?

Visa ši dešinioji siena skirta senajai Lietuvai, jos mokslui pabrėžti. Juk Vilniaus universite-

Lietuvių kambarys Detroito valstybiniame Wayne universitete. Jį suprojektavo architektas Jonas Mulokas.

Wayne valstybinis universitetas Detroito, kur atidarytas lietuvių kambarys.

tas buvo įkurtas pirmasis pakeičiant ir Rytų Europą. (Maskvos įkurtas 1755, Suomijos Turku — 1640, Švedijos — Upsala — 1666, Leningrado — 1819).

Kairioji pusė atskleidžia gražią ir patrauklią naująją Lietuvos respubliką. Visas kambarys skirtas jaunam studentui, kad jis, čia dirbdamas, pajustų senosios Europos ilgę, vienos tautos kelią ir suprastų jos grūmį istorijoje. Patys paveikslai papasakos, apie seną ir garbingą Lietuvos praeitį ir jos kultūrą.

Kaip buvo medžiaga renkama?

Architektas Jonas ir Rimas Mulokai (tėvas ir sūnus), kurdami šį projektą, aplankė Lietuvą ir ten rinko sau medžiagą. Lankėsi ir Lenkijoje — Krokuvoje, Varšuvoje ir kituose Europos miestuose. Amerikoje peržiūrėjo daugybę leidinių, galerijų, tarėsi su mūsų istorikais — prof. J. Jakštu, prof. J. Puzinu, istoriku J. Dainausku, prof. M. Gimbutiene, dr. V. Sruogiene, inž. dr. J. Gimbutu ir su kitais, kurie pažįsta tai vieną, tai kitą sritį.

Surinkę gausybę medžiagos, architektai ėmė ją grupuoti ir dėti į vieną bendrą kompoziciją, ieškodami vedamos idėjos. Iš surinktos medžiagos panaudojo tik vieną procentą. Ir to

užteko, nes idėja atskleista vaizdžiai ir spalvingai, parodo Lietuvos praeitį, jos dinamiką, architektūrą, kūrybą.

MINTYS IŠ POLITINIŲ STUDIJŲ SAVAITGALIO

Jau buvo Darbininke trumpai rašyta, kad sausio 28 ir 29 Lietuvių Fronto Bičiulių sambūris Los Angeles mieste buvo suruošęs politinių studijų savaitgalį. Čia noriu išskirti tik svarbesnes mintis, kurios ten buvo pareikštos.

Ypatingo dėmesio buvo vertas disidentų poeto Tomo Venclovo pasisakymas, ypač prisimenant jo tėvą, žymų sovietinės santvarkos šulį, kurį kiti net asmeniškai pažinojo. Jo pareiškimu, Lietuvos žmonių sąmonėj tebėra gyva Lietuvos valstybinio kultūrinio laimėjimo ir jais džiaugiasi. Kultūriniam pasiekimui — sustiprinti būtų labai prasminga kuriame nors žymiajame Amerikos universitete įsteigti lituanistikos katedrą. Anapus geležinės uždangos gyvenę lietuviai nesupranta išeivijos tarpe kylančių jų nuomone, neesminių ginčų ir dėl to liūdi. Venclova pabrėžė, kad reikia Lietuvą pažinti. Jis palankus jaunimo važiavimui į Lietuvą. Iš ten atvyksta kultūrininkai neturėtų būti boikotuojami. Tačiau santykiavimas su tautiečiais turėtų būti išmintingas, ir ten vykstantieji turėtų būti sąmoningi ir susipažinę su komunistine sistema.

Lietuvos laisvinimo reikalu T. Venclova pabrėžė svarbą palankios viešosios pasaulio opinijos sudarymą. Jis parėmė dr. A. Štromo siūlymą ruošti būsimos laisvos Lietuvos politinį bei administracinį modelį.

Dr. K. Ambrozaitis savo diskusinėj paskaitoj lietuvių bei kultūrinių reikalų artumą. Be eilės šviesių reiškinių, išskėlė ir liūdną. Vienas iš tokių esąs tas, kad yra jaunosios kartos žmonių, baigusiu aukštesniąją mokyklą ir nežinančių, jog Lietuva buvo nepriklausoma. Jo diskusinės paskaitos mintys suvestinos: į Lietuvos laisvę per lietuvišką kultūrą.

Simpoziume — Liudykim sąvają tautą — iš kūrybinio tautos pasisakė rašytoja Alė Rūta-

Kaip atlikta techniškai?

Parengtus projektus perdavė žinomam fotografui Vytautui Augustinui, Jis turėjo iš projekto, iš mažo apmato atbaigti pilnai, kad būtų pagaminta reikiamo dydžio ir nuspalvinta.

V. Augustinas kiekvieną sceną perfotografavo. Jei nebuvo spalvota, tai nuspalvino.

Tokias atskiras padidintas scenas jau klijavo ant kartono, klijavo įvairiai, vienur iškirpo kontūrinės linijas, kitur purškimo būdu pervedė iš vienos scenos į kitą. Darbas buvo ilgas, užtruko mėnesiais, nes reikėjo atbaigti labai švariai. Taip ir buvo parengti abiejų sienų projektai. Projektai buvo nedideli, kokių dviejų pėdų aukščio ir kokių 5 ar 6 ilgio. Projektai buvo spalvoti, atlikti pagal visus naujos technikos reikalavimus.

Tada didinimo darbą perėmė viena speciali fotografijos studi-

ja, kuri tuo verčiasi — gamina didžiausias spalvotas nuotraukas. Studija projektą suskaldė sektoriais ir atskirai padidino. Taip visa siena susidarė iš atskirų didžiulių juostų, lyg kokių sienos tapetų. Juos reikėjo klijuoti ant sienos, suvesti pagal piešinį. Tą atliko kiti specialistai.

Suklijuotus paveikslus, atskiras dalis, dar kartą V. Augustinas išretušavo, suvedė koloritą, išlygino. Dabar atrodo kaip viena didžiulė nuotrauka.

Universiteto architektai irgi statė reikalavimus. Reikėjo naudoti ugniai atsparią medžiagą, apipurkšti. Visa tai ir buvo padaryta. Lietuvos kambarys universitete atidarytas, ir visi juo gali naudotis paskaitom, susirinkimam.

-0-

Kaip atsitiko, kad toks kambarys buvo įkurtas? Apie tai pakalbėsime kitą kartą. (p.j.)

Arbiene. Ji sakė pasigendanti sąvokų: tėvynė, laisvė, aspiracija. Jos nuomone, kūrėjas dažnai yra ir politikas. Kultūrinėmis vertybėmis negalima laisvai pasikeisti su tėvynės gyvenančiais dėl pavergėjo kontrolės. Disidentas atneša tikrąjį tautos balsą.

Prof. dr. F. Palubinskas į šį klausimą pažūrėjo moksliniam fone. Jis kalbėjo, kad komunistai nesiskiria politikos nuo kitių sričių. Reikia suregistruoti lietuvių mokslininkus, o pasirodo, kad jų esama net svarbiose vietose. Kaip pavyzdį jis paminėjo komercinių mokslų dekaną Wyoming universitete. Panaudota gera informacija, diskusijos apie kolonializmą. Socializmo sistemoj daug kalbama apie laisvę, bet praktika rodo ką kita.

J. Kojelis iš visuomeninės veiklos taško išryškino solidarumą su tauta. Tėvynę lietuviai aukojasi, dalyvaudami pagrindinėj veikloj. Ilgisi laisvės ir demokratijos. Išeivija šiuo metu yra žydėjimo laikotarpis. Nesant naujos emigracijos, veikla silpnės.

Pabaigoj buvo Vliko vicepirm. dr. B. Nemicko paskaita, kurioj

I.M.

— Dail. Vaclovo Rato, mirusio prieš penkerius metus, paminklas sausio 22 pašventintas Sydney kapinių lietuviškame skiriuje. Šventinimo apeigas atliko kun. P. Butkus, dalyvaudant dailininko našlei, dukrai, broliui ir artimiesiems. Paminklo projektą paruošė Australijos lietuvių dailininkė Eva Kubbos.

Laiškas Darbininko redakcijai

Š. m. Darbininko Nr. 6 buvo išspausdinta žinutė apie Lietuvos Rašytojų Draugijos premijai skirti už 1977 metus komisijos pasitraukimą. Tačiau žinutėje nepamirštos pasitraukimo priežastys. Kaip buvęs tos komisijos narys, noriu tas priežastis paaiškinti. Komisijos nariais pakviesti ir jų sutikimą gavo LRD pirmininkas Leonardas Andriekus. Komisijos posėdį sausio 28 kvietė LRD vicepirmininkas Paulius Jurkus. Tačiau Pirmininkas posėdį atšaukė, paskambindamas komisijos nariams telefonu. Atšaukimo motyvai: reikia palaukti pavėluotų išleisti knygų (su nukeltine 1977 m. data). Daugumas komisijos narių buvo nuomonės, kad pavėlavusios knygos jau priklauso 1978 metams. Tačiau Pirmininkas, pašalinę asmenų veikla-

mas, griežtai laikėsi savo nuomonės. Pačios komisijos iniciatyva buvo mėginta sušaukti posėdį vasario 5. Vicepirmininkas tokiu posėdį sušaukti buvo pažadėjęs, bet vasario 7 jis pats iš komisijos pasitraukė ir posėdį sušaukti atsisakė. Ir kiti komisijos nariai, jausdami Pirmininko spaudimą, įsitikino, kad komisijos bešališkas sprendimas tokiomis aplinkybėmis yra neįmanomas, ir taip pat iš komisijos pasitraukė. Už įneštą į LRD gyvenimą nedarnumą ir nereikalingą trintį visa atsakomybė tenka LRD pirmininkui Leonardui Andriekui, pasidavusiam pašalinę asmenų įtaigojimui ir spaudimui.

Su tikra pagarba

Pranas Naujokaitis
Buvęs LRD premijai skirti komisijos narys

Atsiųsta paminėti

Jurgis Jankus — IR NEBEPASIMATĖM. Pasakojimai. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. 1977. Spausdino Draugo spaustuvė Chicagoj. Viršelis ir apšankas Rūtos Cepaitytės. 344 psl. Kaina 7 dol.

Knygoj yra penki pasakojimai: Ir nebepasimatėm, Istorijs iš pirmųjų šaltinių. Gal tokios tik vienos, Šiapus ir anapus teisybės, Liudininkas.

Autorius — kūrybingas ir produktyvus rašytojas, į literatūrinį pasaulį tvirtai įžengęs 1938 nepriklausomoj Lietuvoj išleista impresionistiniais romanais "Egzaminai" ir "Be krantų", turėjusiais didelį pasisekimą. Vėliau jis pasuko į psichologinį realizmą. Romanistas, novelistas ir dramaturgas.

Sios knygos aplanke jis apibūdinamas šiaip: "Jo pasakojimas yra meistriskas, gyvas, pilnas veiksmo ir intrigos. Autorius nesivaržo savo intrigai panaudoti ir kriminalinę medžiagą. Šalia savo realizmo Jankus sugeba pamatyti ir tokių žmonių, kurio nėra; tokių tačiau, kuris galėtų būti buvęs. Ir tai jis padaro labai vykusiai savo psichologinio analizavimo sugebėjimo dėka."

1978 METŲ KALENDORIUS. Paruošė Stasys Prakapas. Priskelimo Parapijos Ekonominės Sekcijos leidinys. Toronto, Ont. 1978. Iliustruota nuotraukomis ir piešiniais. Tiražas 3000 egz. 180 psl.

Be kalendario su šventųjų ir tautiniais vardais, kalendorių yra ir kitų pasiskaitymų: eilėraščių, grožinės prozos, patarimų, juokų, skelbimų. Medžiaga surinkta daugiausia iš kitų lietuviškų spaudinių (knygų ir laikraščių), nesiremiant koku nors kriterijum.

Grigas Valančius — ŽEMAIČIŲ DIDYSIS. Istorio-biografiniai pasakojimai, I dalis. Vysk. Motiejus Valančius (1801.II.16-1875.V.17) mirties šimtmečiui paminėti. Išleido autorius ir LŠST kuopa, L.A., Calif. 1978. Ofsetu ripo "Mūsų Lietuva" spaustuvė, Sao Paulo, Brazilija. Spaudė Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N.Y. Iliustruota nuotraukomis ir piešiniais. IX ir 662 psl.

Pirmajame knygos skyriuj "Žvilgsnis iš tolo" autorius pasisako: "Nesu nei istorikas nei biografas, o tik abiejų mėgėjas. Dėl to ir šis mano darbas nėra mokslinė istorinė-biografinė studija, o tik pasakojimai ir samprotavimai apie Valančių. Pasakojimai, mirties šimtmečio proga, jauniems ir seniems, mokytiems ir mažiau mokytiems. Samprotavimai apie mūsų žymiausių 19-jo amžiaus asmenybę, jo gyvenimą, darbus, kovas ir kentėjimus, apie jo epochą ir artimesnę bei tolimesnę aplinką."

Knygoj yra trylika smulkiau suskirstytų skyrių: Žvilgsnis iš tolo, Nuo lopšio iki pastoralo, Tarp žemaičių Varniuose (1850-1864), Maskolių varžtuose Kaune (1865-1875), Geras ganytojas, Švietėjas — kultūrintojas, Blai-vintojas — dorintojas, Lietuviškojo rašto Nestoras, Kalba, stilius ir žodynas, Trys amžininkai, Priekaištai ir kaltinimai, Naujovės ir komentarai, Pasakojimai baigiant. Pačioj knygos pradžioj: Summarium (angliškai, lotyniškai ir vokiškai), Dėkoju (autorius padėką rėmėjams, prenumeratoriams ir bendradarbiams), Turinys. Pabaigoj: Vysk. M. Valančiaus ir jo gady-nės chronologija, Lektūra-literatūra, Vardynas, Rėmėjai ir prenumeratoriai.

Knygos autorius — ekonominių mokslų daktaras, gimnaziją baigęs Telšiuose, aukštuosius mokslus ėjęs užsieny, visuomenės veikėjas ir žurnalistas, kilęs iš vysk. M. Valančiaus giminės.

Knyga įdomi, nors ir turi trūkumų, dėl kurių apgailestauja pats autorius. Įdomu ir tai, kad Valančius rašo apie Valančių.

Vytautas Augustinas, atlikęs techniškus apipavidalinimo darbus, prie vienos sienos lietuvių kambary Wayne valstybiniame universitete Detroito.

PAPILDĖM SAVO ENTUZIAZMO KRAITĮ

Išpūdžiai iš VI-sios skautų tautinės stovyklos (5)

Po pietų buvo lankymo valanda. Mes pripratę prie kito laiko, — dažniausiai turim lankymą vėliau po pietų, prieš vėliavų nuleidimą su pilnom uniformom. O Australijoje stovyklos metu nedėvi nei darbo uniformų. Tai per lankymo valandą uniformos tikrai nereikėjo. Mum buvo proga aplankyti ir būti aplankomiems. (Visuomet malonu!)

Sportas

Poilsis ir sportas vyko po lankymo laiko. Skautai ir skautės žaidė kvadratą, ir vyr. skautų vyčių tinklinio rungtynės praėjo su gausia publika. Buvo proga sušlapti stovyklos tvenkinį, bet drąsūs skautai buvo vieningi, kurie išbandė, nes nuolatos buvome perspėti saugotis siurbėlių, kurių daug buvo vandeny.

Mažai buvo progų laiškus rašyti, nors paštas veikė kasdien. Stovykla turėjo net specialų pašto antspaudą, tai mūsų visų laišakai ir atvirutės tapo suvenyrais.

Vėliavų nuleidimas

Visa stovykla vėl susibūrė vėliavų nuleidimui. Laužuose nebuvo vienintelė vieta, kur buvo pasirodymai. Atskiros pastovyklės stengėsi kiek gudriau atrodyti. Vyr. skautės kartą dėvėjo keistas kepures, vyčiai atžygiavo kiekvienas su vilkiuku ar paukštyte ant pečių, o skautės užsidėjo uniformas atbulai ir atžygiavo atbulos.

Australų spaudoje

Stovykla atkreipė radijo, televizijos ir spaudos dėmesį. Australų skautai turi puikius ryšius su komunikacijos „media“. Australų radijas paskyrė laiko pasnėkesiam su užjūrio skautėm; laikraščiai plačiai aprašė stovyklą ir stovyklautojus. Mes greit pripratome matyti televizijos aparatus stovyklavietėje, ypač parado metu.

Išvykos

Užjūrio svečiams buvo keleta išvykų iš stovyklos. Vieną labai lietingą dieną mes važiuojam į Healesville gyvūnijos prieigą, kur matėm visokių paukščių, kurie visai nekreipė dėmesio į lietu. Kengūros nervuotai šokinėjo ir pešėsi, o paukščiai skraidė ir švilpavo. Kai man teko pirmą kartą pamatyti koalą, buvo aišku, kad jie nelabai protingi, nors ir gražūs. Pylė lietus, o kvailučiai neįlindę į namuką, bet sėdėjo medį.

Kitą sykį važiuojam į Sherbrooke mišką, kur matėm egzotiškų augalų bei vabalų. Ten radau nepaprastai gražų vabalą, poros colių ilgio, iš japonų „beetle“ giminės, bet panašesnis į Volkswagen „Scirocco“. Bandžiau išgąsdinti draugę su juo, bet ji beveik visai nesineravo. Buvau tikra, kad, vabalą pamatęs, ji liptų į medį, bet turbūt stovyklavimas Australijoje ją užgrūdino.

Nuostabioji sala!

Vis dėlto labiausiai patiko išvyka į Phillip Island. Tai sala netoli Melbourne kranto. Ten

Iš k. v.s. dr. A. Mauragis — Australijos rajono vadas, kun. s. P. Butkus — dvasios vadas, v.s. L. Milukienė — L.S.S. Tarybos pirmininkė, gavusi VI-tos tautinės stovyklos vėliavą, v.s. I. Kerelienė — Sesių vyr. skn., Bruce Garsney — Pasaulio Skautų Komiteto pirmininkas, Australijos skautininkė. Nuotr. V. Bacevičius

radau išpūdingiausią vietą, kurią esu mačiusi visam gyvenime. Nobbies Hill — vėjo ir bangų sluojuamas uolėtas žemės iškyšulys. Tą dieną šaltas vėjas pūtė apie 50 mylių per valandą. Juodi debesys ir jūros vanduo pilkas kaip švinas. Bangos smarkiai daužė uolas, ir vėjas beveik nupūtė nuo kalno. Mane viskas ten jaudino. Vėliavą sužinojau, kad daugeliui nepatiko, kad jiems atrodė per daug nerimą kelianti audringa gamta. O aš norėčiau ten netoli gyventi, kad galėčiau kasdien ten nueiti, tik pasvajoti.

Pingvinai

Vakare nuvažiuojam į Phillip Island „Penguin Parade“. Laukėme su kitais turistais, kol pingvinai atžygiavo į krantą. Atrodo, kad kas vakarą pingvinai išgygiuoja iš jūros, kad grįžtų į savo lizdus. Jei aš būčiau pingvinas, man pakaktų vieno karto praeiti pro barškančius ir švytuojančius foto aparatus. Daugiau negrįžčiau. (Užtat jie taip greitai juda?)

Papildėm savo entuziazmo kraitį

Stovyklos galas atėjo per greit. Pradėjom pakuotis grįžti ir ruošti kelionę į namus. Mintys, kad reikės atsiskirti nuo naujų draugų, kartais sustabdydavo mus ir užimdavo kvapą. Per šias kelias savaites išmokom labai daug, papildėm savo entuziazmo kraitį ne tiktais skautiškais, bet ir lietuviškais išpūdžiais.

Grįžus iš Australijos, viena

Rasa Bobelytė, veikli New Yorko skautė, Maironio lituanistinės mokyklos mokytoja ir šio straipsnio autorė

amerikietė draugė man turėjo vieną klausimą: koks šios kelionės momentas, įvykis ar pergyvenimas paliks tau gražiausius prisiminimus?

Aš negaliu išskirti jokio įvykio ar pergyvenimo kaip geriausio ar išpūdingiausio. Mes žavėjomeis gamta. Mums nepažįstami augalai, gyvuliai, net debesys ir žvaigždės bus ilgai prisimenami. O Australijos lietuvių nuosirdumas ir dosnumas giliai mus paveikė. Jie išleido daug pinigų ir energijos, priimdami tokį didelį būrį svečių iš užjūrio. Mes tikimės, kad mes palikom jiems ne tik gerą išpūdį apie save, bet ir atvežėm jiems nelaikinės naudos. Jie mums davė neįkainojamą dovaną, o mes niekad nepamiršime auksinių dienų, praleistų po Pietų Kryžium.

CHICAGO, ILL.

LF auga

Lietuvių Fondo valdybos ir tarybos nariai, dalyvaujant ir spaudos atstovams, tarėsi sausio 25. Dainavos ansambliui įteikta 1500 dol. už muzikinių veikalų pastatymą, ypač už lietuvišką muzikinį veikalą „Kūlgrinda“.

Apžvelgus metinę Lietuvių Fondo apyskaitą, paaiškėjo, kad LF kapitalas pasiekė 1,505,536 dol. 1977 turimas kapitalas davė 99,699 dol. pelno. Atskaičius būtiną išlaidas, gryno pelno liko 80,430 dol. Pelno skirstymo ko-

misija jau paskirstė 74,523 dol. lituanistinių mokyklų paramai, švietimo ir lietuviškos kultūros reikalams.

Iš pranešimų išryškėjo, kad LF kapitalo investicijose yra 41 nuosimtis, o visa kita investuota į valdžios bonus ir specialias taupymo sąskaitas.

Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. A. Razma ir tarybos pirm. dr. G. Balukas bei kiti fondo darbuotojai pasidžiaugė Lietuvių Fondo vaisiais, kad visuomenei gali pasigirti ne tuščių žodžių sriautu, ne kitų šmeižimu, o konkrečių lietuviškų kultūrinių darbų finansine parama. J. Kaunas

Vasario 16-osios minėjimas praėjo su dideliu pasisekimu, nors šalta žiema ir spaudė Chicago. Vasario 12 tiek į M. Marijos Gimimo bažnyčią, tiek į minėjimo salę susirinko minios tautiečių. Senatoriaus Dole kalba buvo ryžtinga ir teikianti vilties, kad Lietuva nebus Amerikos pamišta. Lietuvos laisvini mokslams sudėta aukų netoli 12,000 dol.

Konstantinas Petrauskas, ramovėnas, savanoris kūrėjas, žurnalistas (rašęs ir Darbininkui), visuomenininkas, buv. Balzeko muziejaus kuratorius, nuo širdies smūgio mirė vasario 9 Chicago.

Lietuvos vyčiai vasario 5 į

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

KULTŪRINIO GYVENIMO (atkelta iš 1 psl.)

— Jau pradėtas raudonosios armijos garbinimas, kuris truks visus šiuos metus, o vasario mėnuo skirtas ypatingiems pagerbimams. Vilniuje bus ruošiamos specialios dailės, fotografijos, plakatų parodos, kino festivalis. Susitikimus su raudonaisiais „didvyriais“ pradėjo rašytojai ir aktoriai, atsilankę Vilniaus įguloje. Programoje dalyvavo lietuviai ir rusai: B. Mackevičius, V. Šulcaitė, J. Kobrinas, V. Kononovas, B. Smelcovas.

— Sausio 25 Lietuvių Rašytojų sąjungos pirmininkas A. Maldonis dalyvavo politinėje sovietų rašytojų konferencijoje Tiūmenės mieste. Konferencija rašytojus įpareigojo literatūroje vaizduoti „mūsų laikų didžiųjų statybų didvyrius, dalyvauti sprendžiant šalies ekonominio ir socialinio-politinio vystymosi uždavinius“ (Lit. ir Menas, 1978 Nr. 4). Taigi pirmininkas tokius reikalavimus parvežė ir Lietuvos rašytojams.

— Sausio pabaigoje Vilniaus Dailės parodų rūmuose vyko Sovietų Sąjungos Dailės instituto studentų kūrybos paroda. 370 autorių dalyvavo su 800 darbų. Parodą aplankė ok. Lietuvos valdžios ir partijos viršinės. Būdinga, kad spaudoje paskelbtos ne parodos dalyvių, tik aukštosios klasės lankytojų pavardės (jų sąrašas gana ilgas).

— Kauno buv. Rotušės (Baltosios Gulbės) rūsiuose atidarytas keramikos muziejus. Eksponatai perkelti iš M. K. Čiurlionio dailės muziejaus. Ir pats muziejus bus tik Dailės muziejaus skyrius (filialas).

— Kaip rusų autoriais iš literatūrinio gyvenimo stengiamasi išstumti lietuvių, ryškus pavyzdys yra 1977 Pergalės žurnalo 10 numeris. Iš lietuvių autorių Jonas Gričiūnas rašo apie lietuvišką k i n e m a t o g r a f i j ą, „tautų draugystės išugdytą“, spausdinama Raimundo Kašausko romano „Gerumo kaina“ I dalis, keli Juditos Vaičiūnaitės eilėraščiai. Šiame numeryje negausus recenzijų skyrius, o du trečdaliai užima vertimai rusų autorių. Štai tų sektiniais rodomų autorių sąrašas: S. Vikulovas, V. Bokovas, L. Martynovas, K. Kuljevas, V. Belovas, A. Žigulinas, V. Gordeičevas, M. Jasininas, V. Šugajevs; rašytojus papildė rusų dailininko I. Moise-

Martiniuke restoraną sutraukė 500 su viršum svečių. Tai buvo Lietuvos prisiminimų tradicinis balius, rengtas Illinois-Indianos Lietuvos vyčių apskrities komiteto. Programai vadovavo Balfo pirm. M. Rudienė. Po himnų ir vysk. V. Brizgio invokacijos programoj keitėsi sveikinimų kalbos ir meninės dalis. Dainavo solistai D. Stankaitytė, St. Baras ir J. Vaznelis iš operų repertuaro. Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė sveikino solistą A. Brazilį, kurio garbei ir buvo skirtas šis vakaras. Dainavo Pirmyn choro nariai Giedraitienė, Zapolienė ir A. Snarskis. Sveikino aldermanas B. Jaksy, dr. K. Bobelis. M. Rudienė perskaitė burmistro Balandic sveikinimą. Vyčių pirm. F. Zapolis įteikė vyčių vardu atžymėjimą. Dar sveikino Cook apskr. Serifas Elrodo, vyčių vardu Laurinaitis, Pirmyn choro vardu Z. Pocienė, demokratų vardu St. Balzekas. Visiem padėjojo Al. Brazilis. Sol. Kučienienė ir sol. St. Wicik sudainavo „Pakelkim taurės linksmybių“.

— Radijo valandėlių išlaikymas sunkėja, nes radijo stotys vis kelia kainas ir nori išstumti etninę grupių programą. Transliacijų išlaidom padengti Lietuvos Aidų radijo programa balandžio 9, sekmadienį, 4 val. popiet Lietuvos tautiniuose namuose rengia susipažinimo ir naujų programos darbuotojų pristatymo banketą su programa ir šokiais, kuriems gros Stelmoko orkestras.

Bal. Brazdžionis

jenkos paveikslų reprodukcijos.

— Dailininkas Antanas Kučas laimėjo 1977 metų respublikinę premiją už Žemaitės „Petro Kirmelio“ iliustracijas. Jis ir reiškiasi daugiausia kaip iliustratorius. Yra iliustravęs per 200 leidinių. Į pirmąjį iliustratorių išrinko A. Aišbės apysakos „Brickos“ iliustracijomis, skirtomis 400 metų lietuviškos knygos sukakčiai (1947). Po to ėjo S. Stanevičiaus „Pasakėčios“, „Žemaitės „Martį“ ir pagaliau „Petras Kirmelis“, kuriame yra net 17 puslapių iliustracijų ir daug atsklandų ir užsklandų. A. Kučas yra gimęs 1909 sausio 24 Deikiškių k., Biržų aps. 1935 baigė Kauno meno mokyklą (grafikos specialybė). Nepriklausomoje Lietuvoje mokytoja Tauragės, Kaišiadorių, Kauno gimnazijos, 1944-51 dėstė Kauno Taikomosios dailės institute, nuo 1951 dėsto Lietuvos Dailės institute. 1959 jam suteiktas nusipelnusio meno veikėjo vardas.

— Gera literatūrinė naujiena.

1977 Kultūros Barų Nr. 10-12 išspausdinta nauja istorinė Juozo Grušo drama „Unija“, atskleidžianti Liublino unijos sudarymo dramines situacijas. Jau „Barboroje Radvilaiteje“ J. Grušo vaizduotas paskutinis Jogailaitis karalius Žygimantas Augustas (ten rodytas žmogiškam gerume) „Unijoje“ rodomas visiškai pasenęs, beviltiškai nepajėgus spręsti deides valstybinės problemas. Lenkų didikų įtakoje jis versta verčia Lietuvos bajorus ir didikus susijungti su Lenkija amžiniais unijos ryšiais. Dėl Rusijos augančios grėsmės ir 16-ojo amžiaus Lietuva nedrįsta nutraukti ryšių su Lenkija. Tačiau įtakingieji Lietuvos atstovai — Mikalojus Radvila Rūdis, Jonas Chodkevičius, Eustachijus Valavičius, Laurynas Vaišvila ir kiti stengiasi apginti Lietuvos savarankiskumą bent reikalaudami, kad Lietuva jungtųsi su Lenkija kaip dvi lygios valstybės, o ne kaip padovanota karaliaus kraičio dalis. Pirmosios dalies pabaigoje Lietuvos atstovai, nepriėmę vergiškų unijos sąlygų, nutraukia derybas ir išvyksta iš Liublino. Tačiau antroje dalyje jau rodoma, kaip Lietuvos delegacija, priversta grįžti į Liubliną, parpuolusi ant kelių maldauja karalių bent palikti Lietuvos vardą. Atomazga — aiškiai tragiška. Žygimantas Augustas čia yra labai priestaranga asmenybė. Lietuva jam yra šviesios jaunystės, meilės ir vilčių laukas, tebesąs giliai jo širdyje, bet jis yra tapęs bejėgiu Lenkijos interesų vykdytoju, nustojęs autoriteto ir galios. Būdinga, kad šioje dramoje kaip ir nėra centrinio asmens-protagonisto. Kūrinio centre yra Lietuvos likimas. Draminės situacijas sukuria lenkų ir lietuvių interesų susikryžavimas. Dramoje autorius nenutolsta per daug nuo istorinės tiesos. Pridėjoje pastaboje jis taip pasisako: „Šioje dramoje, vaizduojančioje tikrus istorinius įvykius ir asmenis, yra tiek išmonės, kiek autorius mano esant reikalinga meno kūrinii“ (Kult. Barai, 1977 Nr. 10, psl. 50).

— 1977 pabaigoje Nemuno žurnale buvo išspausdinta Vytauto Petkevičiaus drama „Dainuojantis milžinapis“. Veikalą jau vaidino Panevėžio dramos teatras. V. Petkevičius yra beletristas, parašęs kelis romanus. Kritika sako, kad ir jo dramoje ryškus yra epinis elementas. „Milžinapis“ nevaizduoja legendomis apipinto senojo Lietuvos milžinapio. Autorius nurodė, kad „veiksmai vyksta maždaug prieš dvidešimt metų neaprepiamoje Kazachstano stepėje“, rodo, kaip sovietiniuose plėšiniuose vyksta „komunizmo statyba“, kaip toje statyboje beprasmiškai žūna jauni lietuviai. Suprantama, kad autorius darbą plėšiniuose laiko teigiamu darbu, ir aukos yra pateisina-

mos „šviesesnės ateities“ perspektyvoje. Veikėjai kalba daug iškilingų žodžių, rodosi labai išmintingi ir įžvalgūs, tačiau iš tikrųjų tai tėra tik sovietinė publicistika, neįgyvendinamų utopijų deklaracija.

— 1977 Pergalės Nr. 11 Lietuvių Rašytojų sąjungos pirmininkas poetas Alfonsas Maldonis išspausdino vedamąjį skirtą „Spalio“ sukakties garbei. Suprantama, kad rašytojas, partijos iškeltas į rašytojų vadus, turį laikas nuo laiko ir pasmilyti partijai. Tačiau pirmininko žodyje tiek daug propagandinio melo, kad net koku skaityti iškilaus poeto tokius nudėvėtus melo žodžius. Jam tik sovietinė tikrovė siekia tobulesnį, gražesnio žmogaus ir jam būtinų gyvenimo sąlygų. O ne socialistinėje tikrovėje gyvenimas luošina, darbas virsta pavergimo priemone, kūryba virsta praeikimo žyme. O pati bolševikinė revoliucija A. Maldoniui: „Tai buvo didysis dalies žmonijos išsivadavimas iš jėgų kausčių varžtų, revoliucinis uraganas, nušlavęs kelią naujam gyvenimui, sutelkęs liaudies mases vienam didingam tikslui — socialinio teisingumo pagrindais besitvarkančios visuomenės sukūrimui. Ir visų didžiausias Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos rezultatas — naujo tipo žmogus, gimęs jos išlaisvinančioje ir apšvarinančioje ugnyje“ (Pergalė, 1977 Nr. 11, psl. 3-4). Greičiausiai ir pats A. Maldonis tais savo žodžiais netiki, nes tai yra buvusių komunistų idealistų-utopistų žodžiai. Tokių utopistų dabartinėje sovietinėje tikrovėje jau nebėra, nes tikrovė yra labai žiauri: Sovietų Sąjungos valstybinis kapitalizmas dirbančiajam sukūrė dar istorijoje negirdėtas išnaudotojiškas sąlygas, paneigiančias elementarinį socialinį teisingumą, o skelbiamo humanizmo vietoje įsigalėjo sąžinės prievartavimas ir žmogaus laisvės paneigimas. Taigi A. Maldonio skambūs žodžiai apie revoliucijos atneštą laisvę žmonijai yra tuščias, melu persuktas gyrimasis.

— Vagos leidykla Vilnių išleido Antano Venclovos raštų 13 tomą (15,000 egz.). 16 amžių lotyniškai kūrso poeziją apie Lietuvą — Mikalojaus Husoviano poemėlę „Giesmė apie stumbrą“ ir lietuvių kalbą išvertė B. Kazlauskas, redagavo E. Matuzevičius, išleido Vaga (8000 etz.). „Tarybų Lietuvos rašytojų“ biografijų dvitomį paruošė rašytojas J. Baltušis; redaktoriai — J. Lankutis ir A. Maldonis; 20,000 egz. tiražu išleidžia Vaga. Jono Avyžiaus romano „Sodybų tuštėjimo metas“ uzbekų kalba išleista 15,000 egz., kazakų kalba 12,000 egz.

— Lietuvos profesinių sąjungų užsienio turizmo skyrius paskelbė spaudoj, kad 1977 į užsienius ekskursijas buvo išvykę per 9000 žmonių. Šiais metais numatomos kelionės į Japoniją, Šiaurės Korėją, Turkiją, Graikiją, Italiją, Daniją, Suomiją, Meksiką, Peru, Prancūziją, Indiją, net Vietnamą. Į Bulgariją numatomas pasiųsti net ištisas turistinis traukinys su 420 žmonių. Į išvykas vyksias su profesinių sąjungų kelialapiais. Atskiras grupės sudarys avalynės gamintojai, baldininkai, statybininkai, architektai, buitininkai ir t.t.

— Apie Leningrado pianistų konkurse III-ąją premiją laimėjusią vilnietę Muzą Rubackytę Lietuvos spaudoj jau kiek plačiau rašoma. Pasirodo, kad Leningrado konkursas turėjo atrinkti kandidatus į VI-ąjį tarptautinį P. Čaikovskio vardo konkursą. Leningrade varžėsi net 41 pianistas iš 11 „respublikų“. Konkursui buvę parinkti sunkūs kūriniai. M. Rubackytė laimingai praėjusi pro visus tris konkurso ratus, brandžiai paskambinusi A. Skriabinio Penktąją sonatą, ypač P. Čaikovskio Pirmąjį koncertą. Dabar laureatė jau esanti kandidatė į minėtąjį P. Čaikovskio vardo pianistų konkursą. Tai esanti pirmoji lietuvaitė, pasiekusi tokį lygį. Ji jau M. K. Čiurlionio vardo muzikos mokykloje parodžiusi nepaprastų pianistės gabumų.

Pr. N.

Amerikietėm buvo šalta Australijoje. Tai Phillips saloje, kur pingvinai gyvena. Iš dešinės į k. Antanėlienė iš Omahas, Nebr., R. Kučienė iš Chicago, I. Sventickaitė su draugėmis iš Detroito. Nuotr. V. Bacevičius

LIETUVIŲ MĖNUO AMERIKIEČIŲ UNIVERSITETE

Sacred Heart universitetas, kuris yra Bridgeporte, Connecticut, skiria š. m. kovo mėnesį lietuviams. Nuo pat šių mokslo metų pradžios universitetas skyrė po mėnesį laiko kurios nors tautinės mažumos renginiams. Šiuo būdu Sacred Heart U. pasirinko atšvęsti savo 15 metų sukaktį, — kad Bridgeporto apylinkės gyventojams parodytų, kokia įvairi ir turtinga yra miesto gyventojų sudėtis.

Universitetui labiausiai rūpi, kad šių tautybėms skirtų mėnesių proga būtų paruošta po studiją apie kiekvienos tautybės žmonių įnašą į religinį ir patriotinį amerikiečių gyvenimą pietinėje Connecticut valstijos srity. Apie lietuvių studiją sutiko paruošti kun. A. Jurgelaitis, OP, Providence kolegijos profesorius, labai veiklus L. vyčių centro valdybos narys. Iš savo pusės lietuvių jungtinis komitetas universiteto patalpose suruošė įvairių parodų, didžiulį koncertą ir pamokų. Universitetas visus šiuos renginius garsina pervietos amerikiečių laikraščius ir radijo stotis. Be to, išsiuntinėja keletą tūkstančių išsienieškų pakvietimų.

Kovo mėnesio atidarymas

Lietuvių mėnuo oficialiai atidaromas kovo 5, sekmadienį. Pirmuoju įvykiu eina 11 v. mišios, kurias lietuvių kalba Šv. Kazimiero šventės proga aukos klebonas kun. F. Pranckus Šv. Jurgio parapijoje.

3 v. popiet Sacred Heart universiteto bibliotekos pastate esančioje paskaitų auditorijoje kalbės ses. Virginia Marie Vytell, CJC. Ją kviečia apie savo knygą kalbėti universiteto bibliotekos rėmėjų draugija. Ses. Virginia yra parašiusi knygą "Praise the Lord, All You Nations", kurioje daug vietos skiriama ir lietuvių religiniam gyvenimui, nušviesti. Po seselės kalbos jos giminaitė M. McDONALD padainuos keletą lietuviškų dainų.

Lietuvių dailininkų paroda

Po seselės Virginijos kalbos 4:30 val. pereis visi į biblioteką, kur įvyks oficialus lietuvių menininkų parodos atidarymas. Į jį specialiais pakvietimais kviečiami atvykti ir amerikiečių spaudos atstovai, apylinkės universitetų profesoriai, meno žinovai bei miesto savivaldybės nariai.

Parodoje sutiko dalyvauti šie lietuviai dailininkai: Dragunevičienė, Elskus, Griežė, Ignas, Jonynas, Krištolaitytė, Lapė, Montvilienė, Viesulas, Sakalauskas, Žilius. M. Galdikienė sutiko paskolinti keletą A. Galdiko paveikslų. Parodos rengimo komitetui savo patarimais ir net paveikslų pakabinime talkina dail. V. K. Jonynas.

Po dailės parodos atidarymo bus galima apžiūrėti ne tik paveikslus bei skulptūras, bet taip pat aplankyti ir ten pat bibliotekoje išstatytas lietuviškas arba anglų k. apie Lietuvą ar lietuvių rašytas knygas.

Visą mėnesį

Lietuvių dailininkų ir knygų parodas, taip pat ir lietuvių tautinių drabužių bei audinių ir liaudies meno mažesnes parodėles, esančias bibliotekos pastate, bus galima lankyti visą mėnesį. Pagrindinio un-to pastato koridorių vitrinėlėse bus taip pat išstatyta įvairių smulkesnių parodėlių.

Ištįsą mėnesį vyks ir serija pamokų bei demonstracijų.

Antradieniais, kovo 7, 14, 28 — 7 v.v. — lietuvių kalbos pamokos. Jose mokys G. Ivaškienė.

Trečiadienį, kovo 15—7 v.v. — M. Liaukienė demonstruos margučių marginimą.

Ketvirtadieniais, kovo 9, 16, 30 — 7 v.v. — juostų audimo pamokėlės, kurias praves G. Ivaškienė.

Čiurlionio ansamblio koncertas Kovo 11, šeštadienį, 7 v.v., didžiojoje universiteto audito-

rijoje, kurioje telpa 850 žiūrovų, bus pagrindinis lietuvių mėnesio renginys, kuriame pagal universiteto vadovybės nustatytą tvarką bus laikomasi tokios programos:

Trumputis universiteto prezidento dr. Thomas Melady įvadas.

Kun. A. Jurgelaitis 30 min. paskaita "Contributions of Lithuanian Immigrants to the American Life." Tai bus santrauka studijos, kurią universitetas užsakė lietuviams skiriamos mėnesio proga. Vėliau studiją universitetas atspausdins specialiaame leidinyje, drauge su kitų tautybių studijomis.

Čiurlionio ansamblio koncertas. Lietuvių rengimo komitetui paprašius, Sacred Heart universitetas paskyrė \$1,000 sumą, kad būtų galima šiam vakarui atsikviesti tikrai stiprią lietuvių liaudies dainų ir šokių grupę. Tokiu būdu pirmą kartą Bridgeporte išgirsime Čiurlionio ansamblių.

Po koncerto, taip pat un-to pagėdavimu, rengimo komitetas visai publikai ruošia universiteto valgykloje priėmimą. Atlikę programą, čiurlioniečiai pernaktos Bridgeporto Holiday Inn ir trauks į New Yorką.

Kun. K. Pugevičiaus paskaita

Kovo 19, Verbų sekmadienį, 3 v. popiet universiteto Central Lounge kun. K. Pugevičius angliškai kalbės apie pavergtą Lietuvą ir tikėjimo persekiojimą. Yra vilčių, kad ta proga parvyks iš Chicago gauti ses. Mercedes Eucharistiniam Kongresui paruoštą parodą apie tikėjimo persekiojimą Lietuvoje.

Paskaitai pasibaigus, tos pačios Central Lounge kitoje dalyje bus galima apžiūrėti Viktoro Liaukaus medžio drožinių parodėlę.

Tai ir bus paskutinis savaitgalio renginys, nes kitą sekmadienį — Velykos.

Kovo mėnesį per keletą radijo stočių bus grojama lietuviška muzika. Lietuvos trispalvė plevesuos visą mėnesį universiteto administracinio pastato prieky. Manoma, kad meras Mandanici paskelbs tą mėnesį lietuvių mėnesiu Bridgeporte.

Įėjimas nemokamai!

Į visus kovo mėnesio renginius ir parodas, Sacred Heart un-to nustatyta tvarka, — įėjimas nemokamai. Tai uždeda ypatingai didelę finansinę našą lietuvių rengimo komitetui, kuris, šalia SHU skirtų pinigų, išlaidų pramato netoli \$2,000. Ansamblio kelionės ir nakvynės išlaidos, be to, garsinimas ir svečių pavaišinimai ir sudaro tą sumą.

Todėl organizacinis komitetas yra priverstas iš anksto prašyti aukų. Jos nebus renkamos prie įėjimo į koncertą. Aukos prašome iš anksto siųsti: K of L Lithuanian Heritage, c/o St. George's, 443 Park Ave. Bridgeport, CT 06604. Jas galima nurašyti nuo mokesčių.

Organizacinis komitetas

Visą kovo mėnesio programą apsiėmė suorganizuoti komitetas, į kurį įeina atstovai iš keturių Bridgeporte veikiančių lietuvių organizacijų: Šv. Jurgio parapija, Lietuvių Jaunų Vyrų Draugija, L. vyčių 141 kuopa ir Liet. Bendruomenės apylinkė. Tos organizacijos stambesnėmis aukomis prisideda ir prie išlaidų padengimo.

Nors lietuvių Bridgeporto apylinkėse tegyvena labai mažai, komitetas ryžosi imtis šio didelio darbo. Įvairius rengimo komitetus su pagelbininkais sudaro: kun. F. Pranckus; R. ir Vl. Bariai — koncertas, E. Janiūnienė — taut. drabužių ir audinių paroda; M. Liaukienė ir C. Miller — lietuvių dailininkų ir V. Liaukaus drožinių parodos; J. Butkus ir J. Karys — knygų paroda; A. ir S. Marcavage — maistas ansambliu; A. Radzwillas — vaisės po koncer-

Sesuo Verna Čikevičiūtė su Šv. Marijos Vilos šokėjais

SCRANTON, PA.

ISSKIRTINAI ĮDOMUS 16-sios VASARIO MINĖJIMAS

Chorvedžio Vaclovo Romano vedamas choras ir Lietuvos vyčių kuopos surengtas Vasario 16-osios minėjimas daugelį nustebinio ne tik turtinga programa, bet ir įrodymu: Scrantonas turi jėgų ir gali šauniai pasirodyti. Tai bene bus geras paskatintis mas Scrantonio lietuviams dažniau bandyti jėgas.

Labai daug prisidėjo minėtas Romano vedamas choras, atvykęs iš Wilkes Barre. Per 30 dainininkų choras padainavo keletą dainų. Kaip ir dera šauniems Wyoming Valley angliakasių vaikams, iš visos krūtinės traukė "Lietuviai esame mes gimę", chorvedžio Romano kompoziciją "Kampelis", iševio sielvartų, džiaugsmų daina buvo palydėta garsų plojimų. Ir tai buvo užtarnauta.

Choro koordinatore, kaip sako programa, Nellie Bajoras, neseniai iš Lietuvos įgytu tautiniu kostiumu, laisvai naudodama lietuvių, anglų kalbas, visam minėjimui-programai gražiai talkino.

Vyčių kuopa, vėlesniu laiku darbui sukrutusi, pirminkės Eva Kazokas (Kazokaitės) vedama, nuoširdaus darbo sulaukė ir iš kuopos narių. Gražu buvo matyti gausią kuopą

to; G. Radzwillas — ryšys su amerikiečių spauda; T. ir A. Trainiai — pranešimai, aukų rinkimas, plakatai, ses. Virginijos paskaita; G. Ivaškienė — veiklos koordinatore, ryšiai su un-to vadovybe, lietuvių spauda.

Sacred Heart un-tas labai lengvai pasiekiamas važiuojant Merritt Parkway, Išvažiavus 47 išvažiavime (Park Ave.), prie pirmųjų šviesų dešinėje pusėje ir yra universiteto pastatai.

Connecticut valstijos lietuviai kviečiami ir raginami kuo gausiau dalyvauti šiuose amerikiečių universiteto lietuviams skiriamuose renginiuose. G. Iva.

salės priešakyje, sustojusią ir dainuojant, kaip dainuoja kur kaime ar pobūvy: "Kur Nemunas ir Dauguva", "Daug, daug dainelių". Vienuolė Virginia Marie ir mostu ir balsu pataikė pritarti. Choriui pianinu pritarė Helen Genys-Moran, Šv. Mykolo parapijos vargonininkė.

Žodinė programa buvo pradėta kun. M. Ozalo, keleta žodžių angliškai susirinkusius pasveikinant Vasario 16 proga. Kun. Clément Kasinskas su gera doza humoro pradėjo nuo Kuršiaus, New Yorko švietėjo. Trumpai, taikliai apibūdino kunigaikščio, gediminiečio Golicino misiją Pensylvanijoje. Daugeliui čia gimusių buvo staigmena Golicino katalikybės platinimas Pensylvanijoje. Vaizdingai kun. Kasinsko nupasakota Amerikoje pasijūmėjusių lietuvių istorija buvo taikli, persikeliant paskaitininkui į Lietuvą, kur jis ilgiau sustojo prie dr. Vinco Kudirkos. Tautos žadintojo veikimą surišo su jo asmens drama-liga, ankstyva mirtimi. Plačiau panagrinėjo Lietuvos himno žodžius ir prasmę, Kun. Kasinskas išklausytas giliu susikaupimu. Paliko jis įspūdį kaip geras kalbėtojas ir turįs ką pasakyti. Tokių paskaitų daugiau!

Dr. Anthony Zale padėklamavo B. Brazdžionio "Laša laiko lašai". Čia gimęs augęs, motinos išmokytas lietuvių kalbos, gražiai deklamavo lietuviškai ir

angliškai pats taikliai išsivertęs. Peter Putirskas ir Karen Ramanauskas paskaitė angliškai lietuviškas pasakas. Buvo pakviestas tarti keletą žodžių angliškai prof. emeritus Stanley Chickson, bet jo žodis užsitęsė gerą pusvalandį, keturias knygas bevartant ir apie jas ne visai aiškiai kažką bespasakojant.

Rengėjai galėtų iš anksto sutarti su kalbėjimo mėgėjais... ir be naudos neužtęsti gana geros ir taip jau ilgokos programos.

Solo dainavo John Bernasky, malonių tenoru, "Tų mergelių dainavimas". Baletą "Sėjau rūtą" pašoko Debbie Laske.

Pabaigoje programos visus gerai nuteikė būrys mergaičių ir berniukų, lankščiai pašokusių "Malūnų". Šokių instruktorė — vienuolė Verna Cikavage, C.J.C. St. Mary's Villa, Elmhurst.

Kiek teko girdėti, susirinkusieji, pripildė erdvį parapijos salę, laukė aukų rinkimo, bet kažkodėl nebuvo, nors tai sena Vasario 16-osios tradicija.

D.

— Akademinių Skautų Sąjūdžio Adelaidės skyrius 1976 gale paskelbė literatūrinį konkursą, kurio laimėtoja dabar paskelbta adelaidiškė Bronė Muckūnienė už savo kūrinių "Saulėlydis".

— Clevelando ateitininkų šeimos šventė įvyks balandžio 29-30.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY (In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

SAS

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1978!

VILNIUS (5 naktys), RYGA (4 naktys)
LENINGRADAS (3 naktys), KOPENHAGA (1 naktis)

Išvykimo datos	Kaina, įskaitant GIT Air Fare	Ankstvyviem kaina, įskaitant APEX Air Fare ★	Anksčiau įmokėję sutaupo ★
gegužės 18	\$1100	\$ 954	\$146
birželio 19	\$1213	\$1076	\$137
liepos 17	\$1213	\$1076	\$137
rugpjūčio 14	\$1213	\$1076	\$137
rugsėjo 18	\$1100	\$ 954	\$146
gruodžio 19	\$1072	\$ 926	\$146

Kainos gyvenant dviem kambary.

Mokesčių \$3.00

Taip pat išvykstama iš Vakarų JAV, Montrealio ir Toronto

★ Nusipirkite savo bilietą ne vėliau kaip 45 dienos prieš skridimą ir tiek sutaupysite

Lėktuvu kelionių kainos iš 1977 gruodžio mėn. ir gali keistis

UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

— Washingtono, D.C., kardino William Baum patvarkymu vasario 19 visoje Washingtono arkivyskupijos bažnyčiose mišių metu tikinčiųjų maldose buvo meldžiamasi už pavergtas Baltijos valstybes, kenčiančią Lietuvą, persekiojamą Katalikų Bažnyčią ir persekiojamus tikinčiuosius.

— Okupuotos Lietuvos Helsinkio susitarimų vykdymui sekti grupė, kurion įeina Eitan Finkelšteinas, Karolis Garuckas, Ona Poškienė, Viktoras Petkus ir JAV gyvenęs Tomas Venclova, yra tarp kitų 43 asmenų, pasiūlytų Nobelio taikos premijai: Si grupė nuolat informuoja apie tautinius, religinius ir politinius persekiojimus Sovietų Sąjungoje. Siūlytojų grupei priklauso keli JAV atstovų rūmų ir senato nariai. Siūlomi taip pat armėnų ir ukrainiečių panašių grupių nariai.

— Dr. S.A. Bačkis, Lietuvos atstovas Washingtono, JAV senato pirmininko ir atstovų rūmų speakerio kvietimu, perduotu valstybės sekretoriaus, sausio 19 dalyvavo jungtinėje sesijoje, kada prez. Carter pasakė "The State of the Union" kalbą.

— Prof. dr. Antano Maceinos 70 metų amžiaus sukaktį sausio 22 minėjo Miuncheno ateitininkai sendraugiai. Minėjimui vadovavo dr. J. Grinius. Kun. A. Rubikas kalbėjo apie jubilato gyvenimą bei idėjas. Prel. dr. P. Celičius apibūdino naujausią jo veiklą, ką tik išleistą Liet. Katalikų Mokslo Akademijos Romoje "Filosofijos kilmė ir prasmė". Eglė Juodvalkytė paskaitė poezijos iš Antano Jasmanto "Gruodo". Minėjime buvo išstatyti visi —16—Vakaruose išleisti A. Maceinos veikalai. Lietuvoje jų buvo išleides penkis.

— Juozas Laučka baigia tarnybę "Laisvės" radijo transliacijoje iš Miuncheno į Lietuvą ir kovo pradžioje grįžta į JAV. Apsigyvens Bethesda, Md.

— Lietuviai šauliai ir šiemet rugsėjo 2-4, Darbo dienos savaitgalį, Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų sodyboje, numato turėti kultūrinį savaitgalį su įdomia kultūrine ir sportine programa.

— Lietuvių Fondo metinis narių suvažiavimas įvyks 1978 gegužės 8 Chicagoje, Jaunimo Centre.

— Solistės Aldonos Stempuzienės-Svedienės ir Jono Švedo koncertas įvyks kovo 12, sekmadienį, 3 val. popiet Cleveland Music School Settlement salėje, 11125 Magnolia Dr., Cleveland, Ohio, Programoj G.W. von Gluck, R. Schumann, Villa-Lobos, Jono Švedo, Juliaus Juzeliūno kūriniai. Koncertą rengia Cleveland Music School Settlement. Įėjimas laisvas.

— Giminės Lietuvoje ieško Antano Bartasevičiaus, gyvenusio 229 Concord St., Brooklyn, N.Y. Jei kas žino, kur jis yra, prašomas pranešti Emilijai Mikalauskienei, 335 71st Avenue, St. Petersburg Beach, Fla., 33706.

— Bronius Vytėnas, gyvenęs 2510 W. 55 St., Chicago, Ill. 60632, norėtų susirašinėti su draugais bei pažįstamais, tarnavusiais 4204 L.S. Co. Vokietijoje.

— Nauji Darbininko skaitytojai: I. Juodaitis, Holden, Mass., M. Piecaitis, Anjou, Que., V. Dulkis, Maryland, N.Y. Užsakė kitiem: N. J. Ulėnai, Dix Hills, N.Y. — Dr. A. Tauram, Kildeer, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 10 dol.

Per skautybę — lietuvių!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
S. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. H1 1-3894 (Area code 212)

ŠVENČIANT VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ

Kartą savo garbe prižadėjai tarnauti Tėvynei, stovėdamas prieš Lietuvos vėliavą. Paskui priklausęs ją pabučiavai. Jei ten buvo tavo mamytė, tai jai, tur būt, akys ašaromis sudrėko, nes šis momentas tikrai buvo jautrus. Toji trispalvė simbolizavo tėvynę, tavo antrąją žemišką motiną. Gal tada buvai per daug susijaudinęs, kad būtum galėjęs giliau pagalvoti, jog tas pabučiavimas buvo toks prasmingas. Tai buvo tavo meilės, prisirišimo ir ištikimybės pareiškimas savo antrajai motinai, kuriai už daug ką turi būti dėkingas.

Tu gali kalbėti ta kalba, prieš kurią lenkia galvą didžiausi šių laikų filologai, kalbų žinovai, nes tai jų protėvių kalba. Tu gimei ir augai krikščioniškoje šeimoje. Tau tėvai dažnai pasakodavo ir pasakoja apie tą šalį, kur pakelės nusagstytos meniškais kryžiais bei koplytėlėmis, kur bažnyčių sienos drebėdavo nuo lietuviškų sutartinių, reiškiančių pagarbą dar taip neseniai pažintam tikrajam Dievui. Tau kalbėdavo apie gegužines pamaldas, apie raras, apie gražius, prasmingus įvairių švenčių papročius.

Visi šie pasakojimai nejučiomis tavo jauną širdį traukė prie visa to, kas gera, gražu ir kilnu. Dėkok Dievui, kad esi kilęs iš tos šalies, kur jau nuo amžių gėrį ir grožį kiekvienas paveldėdavo iš savo tėvų. Taip, tikrai

yra už ką bučiuoti bent tą tėvynės simbolį — vėliavą, ypač dabar, kai motina tėvynė nelaisva.

Tu gyveni linksmas, patenkintas įvairiuose svetinguose, bet svetimuose kraštuose. Tos svetimos šalys yra tavo geraširdės globėjos, bet motinos tau jos niekad neatstos. Ir ar būtų gražu, jei kuris nors taip susižavėtų savo globėja, kad užmirštų pavergtą, kenčiančią ir žudomą motiną? Tai būtų baisu, tai būtų negarbinga, tai būtų nežmoniška.

Tad prisimink šiandien savo pasižadėjimą ir tą jautrų vėliavos pabučiavimą.

Iš naujo pasiryžk ir pasižadėk padėti savo tėvynei, rodydamas jai daugiau meilės ir ištikimybės.

Nenusimink, jeigu dar negali įžiūrėti atgimimo ir laisvės aušros. Turėk vilties, nes juk skautas visuomet yra linksmas ir nenustoja vilties.

Tavo laikinį tėvynės netekimo liūdėsį ir veiklos pastangas teiprasmina mūsų tautinio atgimimo dainiaus žodžiai:

Gražu už tėvynę pavargti, kentėti,

Palaimintas darbas jaunos Lietuvos,

Laimingas kursas pradedant atgimimo keliu aušrai tekėti,

Su broliais į darbą kaip milžinas stas.

v.s. Juozas Vaišnyš, S.J.

Prisiminta pasaulio skaučių šefė Lady Olave Baden-Powell

Vasario 22 minint pasaulio skautų įkūrėjo Robert Baden-Powellio ir pasaulio skaučių šefės Olave Baden-Powell gimtadienius, norisi paminėti šios taurios moters prisiminimo sueigą, suruoštą International Trefoil Circle, New Yorke.

Sueiga įvyko 1977 gruodžio 10 ponios Ruth Perera namuose. Ruth Perera buvo ilgametė Lady Baden-Powell draugė, daug laiko su ja praleidus įvairiose skaučių konferencijose ir suvažiavimuose ir gerai ją, kaip asmenybę, pažinusi.

Ji vaizdingai papasakojo apie savo apsilankymą praėjusią vasarą Londone, Lady Baden-Powell pomirtiniame prisiminime Westminsterio katedroj.

Lady Baden-Powell mirė pernai birželio mėnesį, o liepos mėnesį daugelis skaučių iš viso pasaulio kraštų susirinko Londono jos pagerbti. Įėjimas į katedrą buvo įmanomas tik su iš anksto gautais pakvietimais ir įėjimo kontrolės bilietais, nors eilių eilės skaučių laukė, tikėdamosi patekti į katedrą. Ten ji buvo pagerbta eulogijose aukštųjų anglikonų dvasiškai.

Ponia Perera, papasakojus apie buvusias iškilmes ir parodžius eilę jų nuotraukų, pakvietė pasižiūrėti į jos surinktus Lady Baden-Powell laiškus, nuotraukas, kur buvo galima pamatyti ne vieną jau iš šio pasaulio iškeliavusią žymią skaučių veikėją.

Sueigos pabaigai buvo paklaudyta Lady Baden-Powell įkalbėtos plokštelės, kuri yra kaip ir jos testamentas pasaulio skautėm. Tai buvo jaudinantis momentas, kada ji tave kalba pasaulio skaučių šefė — deja, jau iš anapus...

Lady Olave Baden-Powell

Šioj sueigoj dalyvavo, be šio ratelio įkūrėjų amerikiečių — D. Goldberg ir R. Schachian ir pačios R. Perera, taip pat ir kitautės — lietuvės, latvės, suomės, lenkės, graikės ir kt. Tai buvo tikrai tinkamas paminėjimas tos, kurios keliu mes sekam.

B.K.

IŠ BADEN- POWELLIO MINČIŲ

— raskime laiko skaityti — pasisėmsime išminties,

— raskime laiko atsikvėpti — užsitikrinsime jaunystę,

— Veržkimės pirmyn, tikėdami sąjūdžio sveikumu ir ateities galimybėmis, ir darykite tai su meile, kuri galingiausia jėga iš visų.

MASTYMO DIENA

Savotišku sutapimu lordas Baden-Powellis ir jo žmona abu gimė vasario 22 d.

Jiems ir jų idealams prisiminti ir pagerbti skautės vasario 22 d. švenčia Mastymo dieną.

Naujosios Zelandijos skautės, įkopusios į kalno viršūnę, saulei tekant pirmos pradeda mastymo grandį, apjuosiančią visą pasaulį.

Po jų įvyksta draugovių sueiga Islandijoje. Dešimt skaučių iš eilės uždega žvakę ir įdeda ją į žvakidę, visoms sueigos dalyvėms drauge kartojant dešimt skaučių įstatų, prie ko jos dar pridėda: "Skautė gera draugė ir sesuo kitai skautei". Visos viena kitai paspaudžia kairiąją ir užtraukia dainą apie draugystę.

Kituose kraštuose Mastymo diena kitaip švenčiama, bet visvien, ar minėjimas negausus, ar dalyvauja svečių, visur parbrėžiamas draugiškumas.

Ir mūsų skautės švenčia Mastymo dieną, nes yra dėkingos skautybės įkūrėjams, kurie Baltijo kraštams parodė ypatingą palankumą ir susidomėjimą, atsilankę juose 1933 metais.

Labai gražu pasveikinti arba net pasikviesti kitos tautybės skautę arba skautes į sueigą, minėjimą arba lauželį. Pantomimos, dainos, muzika ir šokiai visiems suprantami.

Gera proga pabendrauti, padraugauti, susikaupti valandėlei.

Sesė Sk.

SESĖ JOLITA PASAKOJA

New Yorko skaučių Birutės d-vės draugininkė vyr. sk. v.sl. Jolita Gudaitytė, šio puslapio redaktorei paprašius, atsakė į eilę klausimų apie savo kelionę Australijon ir stovyklavimą VI-ojo Tautinėj Stovykloj. Iš jos atsakymų matom, kad ji tikrai gražiai reprezentavo New Yorko skaučių tuntą. Jos įspūdžiai bus įdomūs ir apibūdins stovyklą ten nebuvusiems.

-0-

1) Koks buvo jausmas važiuojant iš žiemos į vasarą — drastiškai keičiantis laikui ir klimatui?

Žiemą palikus labai toli, buvo smagu pasidžiaugti Havajų ir Fidži salų saule! Pasiėkus Sydneyj, jausmas buvo kitoks. Salose buvo turizmo atmosfera, tai ir oro skirtumas atrodė tik laikinis. Jau Sydneyj matėm tikrą gyvenimą ir darbą. Vyrų trumpomis kelnėmis, moterų vasarinėmis suknelėmis, be abejo, atrodė natūraliai. Tad čia ir buvo pirmasis apsipratimo laikotarpis.

Juokingiausias sezonų skirtumo aspektas turbūt yra, kad aš negalėjau suvokti, kodėl vidury vasaros žmonės savo namuose laikė Kalėdų eglutę! Laikas atrodė artimesnis Liepos 4-sios šventei negu Kalėdom!

Perkentėjus pirmus paplūdimių lankymus (žinoma, ir nudegimus...), buvo vienas malonumas vasaroti gruodžio mėnesį ir tik su gudria šypsena galvoti apie New Yorko baisų, šaltą orą.

2) Kaip buvot sutikti Australijos lietuvių ir ką veikėt iki stovyklos pradžios?

Kur tik mes vykom, ar Sydneyj, ar Canberron, ar Melbourne, visur ten gyvenę lietuviai mumis tikrai širdingai rūpinosi. Jie priėmė mus į savo šeimas ir mus globojo visą mūsų buvimo laiką. Jų tikras nuosirdumas ir noras padėti tikrai man paliko neužmirštamą įspūdį. Jų nuolatinės šypsenos visus mus sutiko. Būdami mūsų gidais, vežiojo mus po garsiausias ir gražiausias vietas.

Matėm daug puikių vaizdų, turėjom progą ir laivu pakeliauti. Prieš prasidedant stovyklai, jau turėjom ne tik daug įspūdžių, bet ir galybės nuotraukų, lagaminus pilnus suvenyrų, mažą dar nespėtų išleisti pinigų ir labai daug malonių prisiminimų.

3. Kas paliko didžiausią įspūdį aplankius didžiuosius Australijos miestus?

Sydneyj teko praleisti daugiausia laiko. Daug matėm, daug patyrėm. Man didžiausią įspūdį paliko Sydneyjaus operos rūmai, pastatyti Sydneyjaus uosto rajone, kurį mes laivu apiplaukėm. Puiki grakščių linijų architektūra mane tikrai sužavėjo. Baltieji skliautai (iš viso devyni!) iš kiekvienos pusės vis kitaip atrodė, vis matėsi skirtingas jų skaičius! Ar nuo žemės, ar nuo laivo — lygiai nuostabus vaizdas!

Canberroj tik porą valandų praleidom. Daugiausia laiko praleidom besivaikindami lietuvių namuose, kur mum buvo paruošta puiki puota. Atsigavę ke liavom į Australijos karo muzie-

jų, kur teko pamatyti miniatiūrinius modelius, vaizduojančius mūsų, kuriuose australam teko dalyvauti. Matėm įspūdingų fontanų, parkų ir observavimo punktų.

Paskutinė prieš stovyklą sustojimo vieta buvo Melbourne. Aplankėm pavyzdinį avių ūkį ir turėjom paskutinę progą apsipirkti Australijos gėrybėmis. Kiek spėjom per tokį trumpą laiką pamatyti šį kraštą, atrodė, kad visi juo buvo sužavėti.

4) Kaip atrodė pats stovyklavimas — skirtingu laiku ir skirtingoj aplinkoj?

Stovyklavimas panašus, kaip ir šiame kontinente, nors skirtingas meniuo. Laikas — toks pat, kaip priprasta: vasara. Apylinkė stovyklavietė buvo puiki. Viskas buvo labai patogiai įrengta. Pastovyklės — gražios ir patogios. Nors reikėjo ir tolokai žygiuoti valgyklon, greit pripratom.

Stovyklaudami mes, "užsieniečiai", tikrai išmokom, ką reiškia šūkis "Budėkl!" Eidavom tik didžiausiais takais miškuose, nenorėdami užtikti australiškųjų "tiger snakes", kurios nesislėpė nuo žmonių ir net neužkabintos puolė. Jei būtinai reikėjo eiti per mišką, buvo patariama einant smarkiai mušti žemę kojom, šaukiant "Kur tos gyvatės, kur tos gyvatės?" Palapi-

VI-tosios lietuvių skautų tautinės stovyklos metu jūrų skautai po įžodžio. Nuotr. J. Gudaitytės

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1978

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES!

Departure dates			NIGHTS SPENT IN EACH CITY
May 12	May 20	\$849	Moscow 2, Vilnius 5
June 2	June 19	\$1459	Copenhagen 2, Moscow 3, Vilnius 5, Leningrad 2, Oslo 1, 3 Day Fjord Trip, Bergen 1
July 7	July 21	\$1059	Moscow 2, Vilnius 5, Druskininkai 2, Leningrad 3, Helsinki 1
Aug 18	Sept 1	\$1299	Leningrad 2, Vilnius 5, Moscow 2, Munich 3, Innsbruck 1
Sept 15	Sept 23	\$849	Moscow 2, Vilnius 5
Sept 22	Sept 30	\$849	Moscow 2, Vilnius 5

Tours include full day excursion to Kaunas and half-day trip to Trakai

CONTACT: JONAS ADOMĖNAS,
Tour ManagerTRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

Vyr. sk. v. sl. Jolita Gudaitytė, New Yorko skaučių Birutės d-vės draugininkė, dalyvavusi VI-ojo Tautinėj Stovykloj, Australijoje. Ši jos nuotrauka buvo išspausdinta Melbourne dienraštyje The Sun sausio 5; kartu buvo ir jos pokalbio su korespondentu ištrauka. Tą pačią dieną ji kalbėjo per vieną pagrindinių radijo stočių, papasakodama apie čia susirinkusius kelių kontinentų lietuvių skautus, lietuvių skautų organizaciją ir jaunimo veiklą.

nėse dažnai girdėdavom šių žodžių aidus.

Sargybos metu dažnai tekdavo sekti nesamus "brolius", tai yra — girdimus žingsnius. Narsiai sargybai ieškant tų užpuolikų, tekdavo žiūrėti po tuščią mišką. O iš kur tie žingsniai girdėjosi? Pasirodo, tai buvo Australijos lėčiausias žvėrelis, didžiausias tinginys — ringtail possum!

Pasižiūrėjęs į sargybą, jis pamazų užlipdavo į savo nuolatinį namus — "gum tree". Tai buvo beveik vieninteliai medžiai, augę stovykloj. Dar buvo ir garsiųjų eukalipto medžių, mėgstamiausių koala meškiukų būstinių.

Nors koalų, laisvai bėgiojančių po miškus, ir nebuvo matyti, bet per išskylas, vedančias mus į miškų gilumą, teko sutikti mažąsias kengūras, vadinamas wallabies.

(Bus daugiau)

Baden-Powellio mintys

— Neleiskime techniškiesiems dalykams nustelbti moralinius. Stovyklavimas, išsklavimas, gerieji darbai, sąskrydžiai tėra priemonės, ne tikslas.

— Vadovas, tikėdamas skautybės sąjūdžio idealais ir sistema, veda besiveržiantį veikti ir karžygius sekti jaunimą į ateitį.

— Kartais skautams sveika ir įdomu žygiuoti, o įžymiam vadovui linksma matyti šauniai pražygiuojančius.

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS VAIDINIME

Maironio lituanistinės mokyklos metinis vaidinimas buvo sausio 29 Kultūros židiny. Publika buvo kviečiama 2 val. popiet, bet dėl blogų kelių viskas vėlinosi. Vaidinimas prasidėjo tik 2:30 val.

Pradėjo jį mokyklos vedėja Gintarė Ivaškienė, pasveikindama susirinkusius, primindama Lietuvos nepriklausomybės 60 metų sukaktį ir 725 metų sukaktį, kaip Mindaugas vainikavosi Lietuvos karaliumi. Tai iškilmingai progai mokykla pasirinko ir pritaikytą vaidinimą, kurį parašė buvusi tos mokyklos mokytoja Valentina Ūselienė. Vaidinimas — „Sapnas Vasario 16-tosios išvakarėse“. Vedėja taip pat pranešė, kad vakar po repetitijos staiga susirgo viena svarbi vaidintoja — Kristina Kirkylaitė. Jos vaidmenį turėjo pakeisti Kristina Česnavičiūtė, kuri turėjo tą dieną dirbti, kad išmokytų tekstą, atliktų būtinus veiksmus scenoje.

Vaikų sapnas

Pačioje pradžioje yra vaikų kambarys. Vaikai rengiasi gulėti. Tėvas jiems pasakoja apie Lietuvą. Užmigęs ateina laumė ir vaikus nuveda į pasakų kraštą, į praeitį.

Lietuvos praeitis

Pirmas paveikslas parodė vaidilų laikus. Atėjo krivių krivaitis, meldėsi perkūniui, susirinko vaidilutės, šoko ir dėjo aukas. Susirinko ir vaikai pasiklausyti vaidilos pasakojimų apie senus laikus, susirinko ir moterų būrelis.

Antrame paveiksle jau buvo knygnešių laikai. Į mišką patenka knygnešys. Jį vejasi žandariai. Ateina moterys grybautojos ir jos padeda knygnešui.

III-čias paveikslas — tai Lietuvos laisvės karai, karas su rusais. Iškeliama Lietuvos vėliava.

Vaidintojai

Ižangoje tėvus vaidino Adriją Nemickaitė, Algis Jurgėla, vaikus Nina Jankauskaitė, Viktoras Liogys.

Pirmame paveiksle: Laumė — Kristina Česnavičiūtė, Krivių Krivaitis — Robertas Kumet, Vaidila — Darius Nemickas, Vyriausią vaidilutę — Ramunė Rygelytė.

Miško dvasios: Ramunė Adams, Rasa Alksninytė, Pia Babušytė, Viktorija Garbaskaitė, Michelle Gurinskaitė, Laima Jankauskaitė, Loretta Milukaitė, Audra Ridikaitė, Regina Senken, Vaiva Ulėnaitė.

Senovės vaikai: Andrius Ilgūnas, Laura Kirkylaitė, Dainius Marijošius, Jonas Merlino, Rima Naronytė, Vytenis Radzivas, Aras Ulėnas, Antanas Vainius, Kristina Vygantaitė.

Senovės moterys: Lisa Babušytė, Rita Budreckaitė, Audra Gintautaitė, Lisa Gurinskaitė, Rita Gvildytė, Gailė Katinaitė, Lina Kidolytė, Kristina Milukaitė, Bernadeta Pociūtė, Ramunė Radzevičiūtė.

Senovės vyrai: Andrius Adams, Paulius Birutis, Algirdas Bivainis, Edvardas Kezys, Tadas Nemickas, Vladas Sidas, Aras Vebeliūnas.

Vaidilutės: Elenutė Baltrulionytė, Rūta Bobelytė, Rima Budreckaitė, Kristina Česnavičiūtė, Laura Gudelytė, Rama Gvildytė, Rima Jasaitytė, Rūta Kidolytė, Livija Kliveckaitė, Audrė Luškoševičiūtė, Dalia Nemickaitė, Daina Penikaitė, Vita Rygelytė, Dana Senkutė, Monika Vygantaitė.

Antrame paveiksle vaidino: Darius Montvila — knygnešys, sena moteris — Aukšė Jankauskaitė, jauna mergaitė — Ramunė Jasaitytė. Gyvajam paveiksle — motina — Kristina Česnavičiūtė — Jūratė Bartytė.

Trečiame paveiksle kareivius ir sargybinius vaidino: Linas Karmazinas, Jonas Žukauskas, Viktoras Karmazinas, Ričardas Kezys, Vytis Kezys, Rimas Kezys, sanitaras — Matas Reven-

tas, leitenantas — Andrius Janušas, sužeisti kariai — Linas Gintautas, Gintas Radzevičius, Paulius Sabalis, Viktoras Milukas.

Kareiviai — Vytautas Adomaitis, Jonas Žemaitaitis, Paulius Naronis, Algis Remeza, Andrius Bagdžiūnas, sužeistas rusas — Juozas Milukas.

Choro vaidmuo

Pagrindinė daina buvo Lietuva brangi. Ji buvo bent kelis kartus tęsiama. Pradėta prieš pirmą paveikslą. Dar nesusipėjus sustatyti dekoracijų. Nijolė Ulėnienė, choro vadovė, paskambino pianu — Tu mik, o drugeliai tau sapnuosis. Prieš antrą paveikslą dainavo — Sėk, sesele, žalią rūtą, kad Lietuva laisva būtų. Apie šią dainą kalbėjo ir mokyklos vedėja, kad ji Lietuvoje populiaru tarp jaunimo ir kad ją draudžia dainuoti. Partizanų daina — Aš verkiau parimus, dainuojanti jaunystė.

Chorą sudarė visi Maironio mokyklos mokiniai, kurie tuo metu nebuvo scenoje. Parengė muzikos mokytoja Nijolė Ulėnienė.

Didieji talkininkai

Vaidinimą režisavo Vida Jankauskienė, šokių parengė Rita ir Jurgis Oniūnai, scenos dekoracijas padarė Edo Babušis, kostiumus suprojektavo Olga Ilgūnienė ir Birutė Liogienė, kostiumus siuvo Olga Ilgūnienė, Birutė Liogienė ir mamytės, programos viršelį nupiešė Giedrė Montvilienė.

Vaidinimo pabaigoje visi buvo pakviesti į sceną, apdovanojami gelėmis. Užbaigę tėvų komiteto pirmininkas Gintas Žemaitaitis, visiems padėkodamas ir kviesdamas dar pasisvečiuoti. Veikė dvi loterijos, buvo visokių valgių. Tai jaunieji ir vyresnieji gražiai leido laiką.

-o-

Tokie vaidinimai atima labai brangų laiką iš mokyklos pamokų, bet jie turi savo prasmę. Jaunieji nori pasirodyti. Štai ir pasirodo scenoje lietuviams, kalba lietuviškai. Tuo pačiu susigryvena su lietuviška bendruomene. Tokių vaidinimų metu tėvai parodo tikrai daug uolumo, veždami į repetitijas ir pasiūdami gražiausius kostiumus. Ypač tai žymu pasakose, kur reikia fantastinių drabužių. Ir kaip jie padaromi! Ir šio vaidinimo kostiumų margumas, švarumas visus džiugino.

Atsilankė pilna salė jaunimo, vyresniųjų, tėvų ir mokyklos draugų. Visi jie nori talkinti Maironio mokyklai, kad ji augtų ir klestėtų. (p.j.)

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero šventė Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bus minima iškilmingai. Kovo 4, šeštadienį, 7:30 val. vak. didžiojo parapijos salėje vyks koncertas, kurio programą atliks Chicago's Lyric, New York City ir kitų operų solistas Arnoldas Voketaitis ir pianistė Raimonda Apeikytė. Prieš koncertą žodį tars prel. Petras Celiešius, svečias iš Vokietijos. Po koncerto pasisvečiavimas apatinėje parapijos salėje. Kovo 5, sekmadienį, 10:30 val. iškilmingos pamaldos bažnyčioje. Pamokslą sakys Tėv. Bruno Markaitis, SJ. Visas šventės minėjimo pelnas skiriamas salės vidui sutvarkyti ir išpuošti.

Kaziuko mugė, rengiama Los Angeles skautų ir skaučių, įvyks kovo 12, sekmadienį, lietuvių parapijos kieme ir apatinėje salėje. Gavėnios rekolekcijoms kovo 15-19 vadovaus Tėv. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, iš Chicago, buvęs marijonų kongregacijos vicegenerolas.

Pranas Speecher sausio 29 įvykusiame parapijos komiteto susirinkime vėl perrinktas pirmininko pareigom. Vicepirmininkais išrinkti Leonas Oksas ir

Maironio lituanistinės mokyklos vaidinime vaidilūčių scena. Nuotr. P. Bivainio

LIETUVIŠKOS SUTUOKTUVĖS NEW HAVENE

Vaiva Vėbraitė, Genovaitės ir Juozo Vėbrų dukra, 1977 spalio 22 susituokė su Džimu Gustu. Vedybų mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje koncelebravo klebonas kun. Albertas Karalis ir svečias kun. Jonas Rikteraitis iš New Britaino.

Iškilmės bažnyčioje ir pokyly vyko pagal lietuviškas tradicijas. Jaunoji, pasipuošusi lietuviškais tautiniais drabužiais (dail. A. Tamošaitienės išaustais), ant galvos dėvėjo rūtų vainiką, perpintą baltomis gėlytėmis ir rugių varpomis. Jos gėlių puokštė, sudaryta iš rūtų, rugiagėlių ir rausvųjų lelijų, buvo perrista lietuviška juoste. Pamergės — Jūratė Krokytė iš Philadelphijos, Daina Žemliauskaitė iš Providence, R.I., Rita Čepulytė iš New Yorko ir Janice Izenberg iš Bostono — dėvėjo lietuviškus tautinius drabužius, o jų gėlių puokštės buvo sudarytos iš rūtų, rugiagėlių ir ramunių. Pirmuoju pabroliu buvo Joseph Sacco iš Farmington, Conn., kiti pabroliai — Robert Gust iš Boulder, Colo., Linas Lipčius iš Londono ir William Conklin iš Atlanta, Ga. Jaunojo sesutė Karen nešė gėlių krepšelį.

Bažnytinės apeigos buvo atliktos lietuviškai ir angliskai. Abu jaunieji paskaitė ištraukas iš Saliamono "Giesmių giesmės", pamergės ir pabroliai skaitė iš eilės ištraukas iš šv. Povilo laiško korintiečiams apie meilę ir iš 148 Dovydo psalmės "Tegarbina Viešpatį žeme". Evangelija buvo parinkta apie vestuves Galilėjos Kanoje.

Sol. Salomėja Nasvytė, mezzosopranas, pagiedojo Guidi "Maria mater gratiae" ir Johann Sebastian Bach "Atpirkėju maloningas", Izidorius Vasyliūnas smuiku atliko J.S. Bach Largo (iš Sonatos C dur), Antano Račiūno "Daina variacijų formoje" (iš sonatos Fantazijos) ir Zigmo Aleksandravičiaus "Sveika, Marija". Šv. Kazimiero bažnyčios choras iškilmingai sugiedojo A. Aleksio "Venī Creator", Juozo Strolis "Kaip grįžtančius namo paukščius" ir lotyniškai visas mišias. John Bernardo, bažnyčios vargonininkas, bažnytinės iškilmes užbaigė vargonais, pagrodamas Felix Mendelssohn Bartholdy vestuvių maršą (iš "Vasaros nakties sapno").

Sutuoktuvių pokylis įvyko Bill Miller's Dance Village, Branford, Conn. Skanūs lietu-

Antanas Pinkus, sekretorium — Ignas Bandžiulis.

Stasys ir Angelina Kungiai, iki šiol gyvenę Nevato, Calif., persikėlė į Los Angeles ir Hacienda Heights nusipirko gražius namus. Kungių sūnus Arnoldas ir dukra Renata pradėjo lankyti lituanistinę mokyklą.

Petras Sandanavičius, iki šiol gyvenęs New York'e, persikėlė į Los Angeles ir įsikūrė Santa Monica, Calif., pas savo seserį Marytę, kuri mokytoja Corpus Christi parapijos mokykloje. Abu Sandanavičiai yra susipatę lietuviai, palaiko glaudžius santykius su lietuvių parapija ir organizacijomis — L.Ž.K.

viškus užkandžius, raguotį ir medauninką pagamino ir gražiai pristatė V. Steponis iš New Yorko. Puota prasidėjo muziko Loro vadovaujamo orkestro Džūkiškų Trejinių maršu. Jaunuosius pasitiko Vaivos tėveliai su duona ir druska, tik jaunimas — pamergės ir pabroliai — užstojo kelią. Jaunieji išsipirko dovanėlėmis — lietuviškomis juostomis pamergėm ir knygomis pabroliams.

Pabrolys Linas Lipčius tvarkė pokylio eigą. Kun. A. Karalis sukalbėjo maldą. Jaunosios tėvas pakėlė tostą, palinkėdamas jauniems laimės. Taip pat kėlė tostą ir pirmasis pabrolis Joe Sacco.

Dr. Elona-Vaišnienė vaizdžiai ir įdomiai aiškino lietuviškas vestuvines apeigas ir jų tradicinę prasmę lietuviškai nekalbantiems svečiam.

Kalbas pasakė dr. Kęstutis Valiūnas, LB apygardos pirmininkė Albina Lipčienė, LMK Federacijos New Haveno klubo pirmininkė Salomėja Valiukienė. Poetas Stasys Santvaras padėkdamas savo paties čia pat sukurta, aplinkybėm pritaikytą eilėraštį — rubajatą.

Jaunasis, Džimas, lietuviškai pareiškė, kad mokosi lietuvių kalbos ir kad "su jūsų pagalba, kantrybe ir pasitikėjimu tikiuosi toliau susipažinti ne tik su lietuvių kalba, bet ir su visa tautos kultūra ir kraštu, kurį su savo žmona pamilau. Kiek galėsiu, remsiu ir pats palaikysiu Lietuvą ir lietuvių visur ir visuomet". Savo kalbą jis užbaigė paskaitydamas Janinos Degutytės eilėraštį.

Vaišes lydėjo lietuviškos dainos. Orkestras grojo lietuviškų dainų melodijas. Dainom ir muzikai grakščiai vadovavo dr. E. Vaišnienė.

Iš sveikinimų raštu buvo paskaitytos 4 telegramos iš Lietuvos ir prof. Algirdo J. ir Onos Greimų iš Paryžiaus, taip pat laiškai — prof. kun. St. Ylos, Vaivos krikšto tėvo dr. H. Lukšaševičiaus, ministerio St. Lozoraičio Sr. ir St. Lozoraičio Jr., min. dr. Stasio ir Onos Bačkių, St. Barzduko, Br. Railos, St. Jakšto. Vietinėmis telegramomis sveikino Aleksandras ir Laima Plateriai, Stasys Lušys, panelės Ardytės ir kt. Sveikinimus skaitė Gediminas Matzeika iš Washington, D.C., Jūratė Krokytė, Rita Čepulytė, Daina Žemliauskaitė, Janice Izenberg. Spontaniškai buvo padainuota "Lietuva brangi" prisiminti tiems šeimoms nariams, kurie negalėjo iš Lietuvos atvykti.

Toliau buvo tautiniai šokiai, kuriuos labai gražiai ir darniai pašoko Birutės Vaičiūnaitės vadovaujama jaunų šokėjų grupė Liepsna iš New Jersey. Ši grupė turėjo ir dvi savas akordeonistes. Čia ir Vaiva su Džimu įsijungė į grupę, pašokdami vestuvinį šokį Rezginėle. Po tautinių vyko bendri šokiai bei tolimesnis pasilinksminimas ir bendravimas su svečiais, kurių buvo iš įvairių Amerikos vietovių — Clevelando, Washingtono, New Yorko, Bostono, Californijos. Dalyvavo 200 svečių su viršum, jų tarpe daug jaunimo.

Vaiva Vėbraitė

Paskutinis jaudinantis momentas buvo nuometo uždėjimas. Jaunasis, dalyvaudamas šioje gražioje lietuviškoje tradicijoje abiem motinoms, pakeitė jauniosios vainiką baltu nuometu. Greit po to įvyko atsisveikinimas su jaunaisiais. Dalyviams susijungus rankomis, buvo padaryti varteliai, ir, pro juos praeidami, jaunieji labai nenoromis atsisveikino su mieliais svečiais.

Kitą dieną jaunimas dar tęsė šventę Vėbrų vasarvietėje, Durham, Conn., kartu su Vaiva ir Džimu. Spalvingų rudens lapų aplinkoj vėl buvo maloniai jaunimo pabendrauta ir pasilinksminata, o Liepsnos šokėjai mokė kitus jaunuolius, kaip pašokti Vėdarą ir kitus lietuviškus šokius.

Džimas Gustas yra baigęs Massachusetts Institute of Technology chemijos ir miestų planavimo skyrius, o dabar studijuoja teisę Bostono universitete. Vaiva Vėbraitė irgi yra baigusi M.I.T., biologijos skyrių dabar tęsia studijas Yale universitete. Ji dalyvauja lietuviškoje veikloje nuo jaunų dienų. Yra mokytojavusi lituanistinėse mokyklose New Havene ir Bostone. Dalyvauja jaunimo organizacijose. Yra New Haveno LB apylinkės valdybos narė, Moterų Klubų Federacijos New Haveno klubo narė, domisi lietuvių politine ir kultūrine veikla, dalyvauja Vlike, yra rašiusi periodikoje.

Džiaugsmo, laimės ir gėrovės linkim jaunajai šeimai. Gyvenkit lietuviškoje dvasioje, mylėkit Lietuvą ir jai dirbkite.

L.M.Ž.

— **Lietuvių Bendruomenės darbuotojai** Californijoje laiškais spaudai gyvai atsiliepė į televizijos filmą "The Defection of Simas Kudirka". Laiškus parašė D. Žygaitė, V. Kazlauskas, J. Kojelis ir N.C. Nyrges. Kojelio laišką "Herald Examiner" dienraštis paskelbė net dvejose laidose.

— **Lietuvių Fondas** paskyrė LB Svetimio tarybai 3,400 dol. tiesioginiam lituanistinių mokyklų sušelpimui, greta stambesnės sumos mokslo priemonėm paruošti ir išleisti.

— Dr. S.A. Bačkis, dr. A. Dinbergs ir E. Jaakson, Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai Amerikoje, vasario 2 tarėsi Washingtone. Pasikeista nuomonėmis bei informacijomis apie tarptautinę padėtį, Belgrado konferenciją, jų kraštų nepriklausomybės atkūrimo 60 metų sukaktį bei kitais aktualiais klausimais.

— Apie Simą Kudirką CBS televizija gamina naują filmą. Maždaug 15 minučių filmuke bus vaizduojamas Simo gyvenimas Amerikoje. Filmas bus rodomas per antrąją televizijos kanalą Bill Moyer programoj. New York'e programa bus matoma kovo 7, antradienį, 8 val. vak., o kituose miestuose — vietos laiku.

— Dr. S.A. Bačkis Lietuvos atstovas Washington'e, kartu su diplomatinėmis misijomis vasario 2 dalyvavo National Prayer Breakfast. Atsilankė JAV prezidentas, vyriausybės nariai, kongreso nariai, aukšč. teismo nariai ir kvietieji amerikiečiai bei kitų tautų žmonės.

— Vilius Bražėnas, nepailestantis kalbėtojas amerikiečiams apie komunizmo pavojų, kovo 7, antradienį, 8 val. vak. kalbės tema "Stop financing slavery!" Farm and Home Savings Ass. patalpose, 7801 Forsyth, Clayton, Missouri.

— Rašytojo Jurgio Gliados, daugelio premijų laureato, naujas romanas "Narsa gyventi" išleidžiamas Lietuviškos knygos klubo Chicagoje. Tai psichologinio pobūdžio romanas, liečias Amerikos lietuvių gyvenimą.

— **Clevelando moksleiviai** ateitininkai rengia studijų savaitgalį Clevelande kovo 17-19. Šiose studijose dalyvaudami kviečiami moksleiviai ateitininkai ir iš kitų vietovių.

— **Julijos Zdanienės** stūvėnų paveikslų paroda Jaunimo Centre, Chicagoje, vasario 10-12 praėjo su dideliu pasisekimu. Parodą aplankė daugiau negu penki šimtai asmenų. Geras trečdalis išstatytų kūrinių buvo nupirkti. Parodą rengė ir globojo Lietuvos Dukterų Draugija.

— **Kun. Leonas Zaremba, SJ**, lietuvių jėzuitų provincijolas, vadovaus rekolekcijoms Cleveland, Ohio, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių parapijos mažojoje salėje. Vakaronę, skirtą D.L.K. Algirdo 600 metų mirties sukakčiai prisiminti, rengia LB Clevelando apylinkė.

— **O. V. Milašiaus** poezijos rinktinė, lietuvių kalbon išverstą ir knygai parengtą Antano Vaičiūlaičio, leidžiamą Lietuviškos knygos klubo Chicagoje. Rinkinyje vadinsis "Septynios vienuotės".

— **Chicago's lėlių teatras**, kuriam vadovauja D. ir L. Lapinska, gastroliuoja Toronto Prisiškimo parapijos salėje balandžio 30.

— **Lietuvių Filatelistų draugija** Toronte, Prisiškimo parapijos parodų salėje, balandžio 2 rengia parodą.

— **Solistė Gina Čapkauskienė** kovo 19 koncertuoja Chicagoje, Jaunimo Centro salėje.

— **Palm Beach, Fla.**, Lietuvių klubas per valdybos sekretorę Juozę Daugėlienę Darbininkui atsiuntė 20 dol. auką. Ačiū už auką ir Darbininko tautos įvertinimą.

— **Su adv. Pov. Žumbakiu** platesnį pasikalbėjimą įsidėjo Cicero "Life" laikraštis vasario 10. Iškeliama lietuvių veikla, išgelbėjusi Kudirką. Adv. P. Žumbakis papasakojo apie visą to laiko lietuvių veiklą, demonstracijas ir žygius Washington'e. Laikraštis įsidėjo ir P. Žumbakio didesnę nuotrauką.

SIoux CITY, IOWA

Ispūdingai minėjom
Vasario 16-ąją

Sioux City lietuviai vasario 19, sekmadienį, išpūdingai minėjo Vasario 16-ąją.

Vietos klebonas jau vasario 12 paskelbė bažnyčioje minėjimo programą, kviesdamas visus lietuvius ir kitataučius, lankančius meniškai išpuoštą Šv. Kazimiero bažnyčią, melstis ir priimti komunią už lietuvius, kenčiančius pavergtoji Lietuvoje, Sibire ir kitose Rusijos vietose, bei laisvojo pasaulio lietuvius ir jų bičiulius, nenuilstamai kovojančius už Lietuvos ir visų pavergtųjų tautų laisvę.

Parapijos biuletenis lietuvių ir anglų kalbomis vasario 12 ir 19 buvo skirtas žiniom apie pavergtą Lietuvą.

Kun. S. Morkūno pastangomis, jam asmeniškai prašant, vietos dienraštis Sioux City Journal ir diecezijos savaitinis laikraštis The Globe Vasario 16 praga įsidėjo jo straipsnius. The Globe dar įsidėjo dvi nuotraukas: arkivyskupo Mečislovo Reinio, 1937 lankiusio Šv. Kazimiero parapiją, mirusio 1953 lapkričio 8 Vladimiro kalėjime, netoli Maskvos, ir kun. S. Morkūno.

Savo straipsniuose kun. S. Morkūnas labai plačiai nušvietė Lietuvos neteisėtą pavergimą, sulaužant visas nepuolimo sutartis, nusikalstant prieš tarptautinę teisę; išsklė negirdėtus istorijoj sovietų žiaurumus, sunaikinant milijonus nekaltų žmonių ir šimtus tūkstančių Lietuvos geriausių patriotų — arkivyskupų, vyskupų, kunigų, vienuolių, misionierių, seserų, pasauliečių — Lietuvos ir Sibiro vergų stovyklose.

Dvejas mišias už pavergtą Lietuvą aukoją pats klebonas, o trečias — prel. L. Ziegmann, Sioux City diecezijos kancleris, didelis lietuvių draugas.

Kun. S. Morkūnas pasakė keletis patriotinius pamokslus, gyvai paaiškindamas tragišką religijos būklę Lietuvoje ir rusų komunistų vedamą kovą, norint sunaikinti lietuvius, verčiant jaunimą vykti į Sibiro vergų darbą, saukiant jaunus vyrus į kariuomenę, iš kur didelė jų dalis negali grįžti į tėvynę.

Taip pat jis kalbėjo apie Maskvos siuntimą į laisvus kraštus įvairių šnipų skleisti melui, neapykantai, skaldyti lietuviams. Ypač vaizdžiai papasakojo apie lietuvių mokslininkų siuntimą į psichiatrines ligonines baisiomis kančiomis, kur sveiki, protingi žmonės padaromi bėpročiais. Suminėjo kalbininko J. Kazlausko ir poeto M. Tamonio nužudymą. Nijolės Sadūnaitės nužudymą sunkių darbų kalėjimu.

Su dideliu dėmesiu jo pamokslų klausėsi amerikiečiai, atvykę net iš trijų valstijų — So. Dakotos, Nebraskos ir Iowos.

Kun. S. Morkūnas pats asmeniškai yra pergyvenęs pirmą rusų okupaciją. Penkis mėnesius buvo nuolat tardomas, o jo daugumas giminii mirė kankinių mirtimi kalėjimuose ir Sibiro taigose.

Parapijos salė minėjimas

buvo pradėtas giesmėmis "Marija, Marija" ir Lietuvos bei Amerikos himnais.

Kun. Leonardas Musteikis, Šv. Povilo bažnyčios klebonas, Plainview, Nebraska, skaitė minėjimui pritaikytą paskaitą.

Po to buvo iškilmingas banketas, kurį pradėjo malda prel. L. Ziegmann.

Minėjime dalyvavo The Globe redaktorius L. Heifner su žmona, didelis lietuvių ir kun. S. Morkūno draugas.

Banketą grynai lietuviškai paruošė prityrusios šeimininkės M. Kuncienė, E. Meškauskienė, J. Lunackienė ir M. Mugenienė. Atsargos kapitonas S. Meškauskas labai uoliai rinko aukas ir talkino klebonui ruošiant minėjimą.

Minėjimas praėjo labai jaukia nuotaika. Jo dalyviai pasveikino kleboną 76-tojo gimtadienio proga (jis gimęs vasario 16).

Lietuvos laisvinimui aukoją: kun. S. Morkūnas — 300 dol.; po 25 dol. — M. Kuncienė, S. Meškauskas, P. Strozdas; po 20 dol. — B. Christopherson, E. Rudonienė, K. Žolpys, A. Žvirgždinas; po 15 dol. — A. Liaudanskas, B. Plaušinitis; po 10 dol. — J. Cicėnas, M. Lunackas, D. Donovan, C. Maskevičius, F. Pyrek; po 5 dol. — M. Berlin, Ch. Lukšys, S. Ručinskas, P. Skuodas, A. Šližys, J. Uknes, B. Temoshek, J. Ulanskas, L. Urbonas; 2 dol. — J. Yorkus; kiti — po mažiau. Iš viso surinkta 600 dol. Pasijusta Altai, L. Bendruomenė ir Vlikui.

Korespondentas

BALTIMORĖS ŽINIOS

Bingo žaidimus rengia Šv. Alfonso parapijos sodalietės kovo 3, penktadienį, 7:30 val. vak. Šv. Alfonso mokyklos salė. Veiks bufetas su valgiais. Bus įvairių laimėjimų. Pelnas skiriamas įgyti lietuviams seneliams dovanų, kurias sodalietės suteiks seneliams prieš Velykas. Sodalietės kviečia visus.

Jautienos kepsnių balių rengia Lietuvių svetainės šėrininkai kovo 5, 1 val. popiet. Lietuvių svetainės kambariuose ir salė. Prašom bilietus įsigyti iš anksto pas šėrininkus ir svetainę. Be jautienos, bus ir kitų valgių. Bus loterijų su įvairiomis premijomis. Šokiama groso orkestras. Visi maloniai kviečiami.

Pirmosios komunijos klasės ne tik tiems vaikučiams, kurie lanko Šv. Alfonso mokyklą, bet ir kitiems jau prasidėjo. Tėvai, kurių vaikučiai nelanko Šv. Alfonso mokyklos ir norėtų, kad jie kartu su Šv. Alfonso parapijos vaikučiais priimtų pirmąją komunią, raginami kreiptis į Šv. Alfonso mokyklos sesutes.

Šv. Vardo draugijos vyrai metinius pusryčius turės kovo 12, sekmadienį, Šv. Alfonso mokyklos salė. Vyrai dalyvaus 8:30 val. mišiose, kurias aukos jų dviosios vadovs kun. A. Dranginis. Pirmininkas Algirdas Veliuona per laiškus kviečia visus narius gausiai dalyvauti mišiose ir

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės

Stilingas PLS Žaidynių ženklas buvo sukurtas žymaus lietuvių dailininko — grafiko Telesforo Valiaus, kuris, deja, mirė pačiojo ruošos pradžioje, nesulaukęs iškilmingojo žaidynių momento.

Ženkliukai yra pagaminti keletose formose: lipdymui iš vidaus ant automobilio lango, lipdymui iš lauko pusės ir švarko atlapo papuošimui. Šiuos ženklukus ir kitokius PLSŽ suvenyrus galima iš anksto įsigyti pas New Yorko LA Klubą valdybos narius arba kreipiantis į LAK izdininką K. Vainių, 65 Clinton Ave., Maspeth, N.Y. 11378, tel. 296-8607.

PLS Žaidynių registracija

Sporto žaidynių neįmanoma planuoti ir juo labiau įvykdyti, jei iš anksto nebus žinomas dalyvių ir komandų skaičius. Todėl visiems klubams ir pavieniam sportininkams labai svarbu įsidėmėti, kad visose sporto šakose reikia užsiregistruoti iki kovo 15.

Čia skelbiamas adresų sąrašas, kuriuo gali pasinaudoti klubai bei sportininkai, negavę oficialių žaidynių pranešimų. Atskirų sporto šakų dalyviai ir komandos registruojasi pas čia suminėtas asmenis.

Krepšinio: R. Korzonas, 2725 W. 24th Place, Chicago, Ill. 60652; tel. (312) 778-6723.

Tinklinio: M. Leknickas, 716 The West Mall, Apt. 1701, Islington, Ontario M9C 4X6, Canada; tel. (416) 622-2177.

Lengv. atletikos: A. Bielskis, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117; tel. (216) 481-7161.

Plaukimo: A. Barzdukas, 3322 Hartwell Court, Falls Church, Va. 22042; tel. (703) 560-1410.

Stalo teniso: J. Nešukaitis, 255 Silver Birch Ave., Toronto, Ont. M4E 3L6, Canada; tel. (416) 691-7798.

Lauko teniso: V. Grybauskas, 4144 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632; tel. (312) 847-1729.

Sachmatų: K. Merkis, 115 G Street, So. Boston, Mass. 02127; tel. (617) 268-0583.

Visi sporto klubai ir pavieniai sportininkai turi pranešti nakvynės reikalingų dalyvių sąrašus nakvynių komisijos pirmininkui iki kovo 20. Sportininkams ir vadovams apnakvinti yra gauta 500

pusryčiuose.

Pamaldose gavėnijos metu Šv. Alfonso bažnyčioje dalyvauja daugiau maldininkų, ypatingai mišiose.

Antanas Miceika, per ilgus metus buvęs Baltimorės Lietuvių Tarybos pirmininkas ir žymus veikėjas lietuvių tarpe, šiomis dienomis sveiksta po operacijos Greater Baltimore Medical Center.

Jonas Obelinis

The Chess Correspondent, February 1978, sumini savo Rating sąrašą šiuos mūsų vyrus: V.V. Palčiauskas 1332, K. Merkis 1047, T. Bullockus 934, M. Brazis 907, R. Valuckas 783, R. Blasius 669 ir E. Tamutis 227. Dr. V.V. Palčiauskas Rating sąrašą yra antruoju, nes už jį didesnį "ratingą" turi R. Cross (1427).

Šveicarai siūlo Luzerno miestą galutinei pasaulio pirmenybių kovai tarp pasaulio meistrų A. Karpovo ir pretendentų nugalėtojo V. Korčnojaus. Tuo reikalu šveicarų atstovas Eric Glatfelder išskrido į Amsterdamą tartis su FIDE prezidentu dr. M. Euwe. Pereitais metais šveicarai gerai įvykdė pas save pretendentų mačą tarp brazilio Meckingo ir sovietų Polugajevskio; tai kreditas šveicaram FIDE akyse.

Moterų pretendentių baigminė dvikova Bad Kissingene (Vak. Vok.) tarp 16-metės gruzinės Ciburdanidzės ir A. Kušnir (Izr.) po dešimties partijų buvo 5.5-4.5 gruzinės naudai. Jai betruksta dviejų taškų iš likusių 4 partijų.

Reykjaviko (Islandija) tarptautiniame turnyre po 4 ratų tebe pirmavo amerikietis dm W. Browne, turėdamas 3.5 tš., danas Larsen, anglas Miles, islandas Olafsson po 3 tš., čekas Hort ir sovietų Polugajevskis po

viety patogiama University of Toronto bendrabuty labai prieinamom kainom. Sportininkų sąrašas ir 20 dol. užstatą už kiekvieną asmenį skubiai siųsti šiuo adresu: K. Budrevičius, 519 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6H 2W3, Canada; tel. (416) 535-9755.

Visais kitais sporto žaidynių reikalais galima kreiptis tiesiog į ŠALFAS Sąjungos pirmininką Praną Bernecką, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3; tel. (416) 763-4429.

Vietiniai įvykiai

N.Y. LA Klubą metinis susirinkimas įvyko vasario 10 K. Židiny. Prieš kelias dienas iškritęs gilus sniegas turbūt sulaukė dalį narių nuo atvykimo, nes susirinkimas nebuvo gausus. Buvo padaryti keli svarbūs nutarimai dėl nario mokesčio bei sporto veiklos. Išrinkta nauja klubo valdyba. Pirmininku 1978 metam tapo Pranas Gvildys, I vicepirmininku ir sporto vadovu — Algis Jankauskas, II vicepirmininku ir parengimų vadovu — Stasys Prapuolenis, sekretorium — Romas Kezys, izdininku — Kazimieras Vainius, finansų sekretorium — Edvardas Staknys, turto globėju — Vytas Katinas. Nėra jokios abejonės, kad naujoji LA Klubą valdyba yra sudaryta iš patyrusių ir gabių asmenų ir su visų narių pagalba tikrai sugebės atlikti sunkius ateinančių metų uždavinius. Revizijos komisijon buvo išrinkti Algirdas Šilbajoris, Jonas Vainius ir Aleksandras Vakselis. Visi klubo nariai sportininkai nuoširdžiai linki naujai valdybai sėkmės ir ištvermės.

-o-

Kovo 11-12 K. Židinio patalpose įvyks USTTA patvirtintas atviras stalo teniso turnyras. Jame gali dalyvauti ne tik lietuviai, bet ir amerikiečių stalo tenisininkai. Šitoks turnyras K. Židiny rengiamas nebe pirmą kartą ir normaliai sutraukia nemažą aukštos klasės žaidėjų. Daugumas baigmės rungtybių vyks sekmadienį, todėl bus proga pamatyti įtemptų ir jaudinančių stalo teniso dvikovų.

-o-

Balandžio 8-9 New Yorke bus Rytų sporto apygardos žiemos rato pirmenybės. Besiruojant Pasaulio Lietuvių Žaidynėm, rytinio pakraščio lietuviai sportininkai raginami gausiai dalyvauti. Pirmenybės vyks Kultūros Židinio ir Gate of Heaven parapijos salėse krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir sachmatų šakose.

2.5 taško, o kiti mažiau.

Islandijos tarptautiniame turnyre dalyvauja 10 didmeistrių, įskaitant sovietų dm Polugajevskį ir dm Kuzminą, JAV dm Browne ir dm Lombardy. Po dviejų ratų pirmavo dm Browne, įveikęs Polugajevskį ir čeką Smejkalą. Pustaškiu atsilikę buvo čekas Hort (įveikė Islandijos Petersoną ir lygiomis su Kuzminu), Lombardi, anglas Miles ir islandas Olafson (įveikė Danijos dm Larseną). Polugajevskis teturėjo 1 tš., o Kuzminas pustaškį iš lygiųjų su čeku Hort.

Weik aan See turnyrą laimėjo Vengrijos dm L. Portiš, surinkęs 8 tš. iš 11 galimų, dm V. Korčnojus 7 su puse tš., Andersson 6.5, Ree ir Timman po 6, Panno (Arg.) 5.5, anglas Miles, brazilas Mecking ir argentinietis Najdorf po 5, olandas Sosonko 4.5, amerikietis L. Kavalek 4 ir olandas Van der Sterren 3 tš.

Kanados tarptautinių meistrų sąrašą įvardintas mūsų Povilas Vaitonis ir ukrainietis F. Bohatirchuk. Kanados 50 žaidikų viršūnė 25-uojų įvardintas Frank Pushkedra su 2187 tš.

Bostono tarpklubinėse (vasario 17) So. Bostono LPD sachmatininkai, besirungdami Medforde, įveikė Tufts universiteto komandą 4.5-0.5. Mum taškus laimėjo: Aleksis Klinovas 1, Ričardas Grauslys 1, Kazys Merkis 0.5, Jurgis Zoza 1 ir Bronius Skrabulis 1. Taigi atsirevanšuota su kaupu už pralaimėtas rungtynes I rate 1.5-3.5 tš.

Marijampolėje (dabar Kapsukas) užsibaigė Sovietų Sąjungos jaunųjų pirmenybės. Merginų grupę laimėjo J. Stupina (iš Mičurinsko) ir gruzinė K. Melašvilė, abi po 7.5 tš. Vilnietė Rasma Kartanaitė baigė su 4 tš. Vaikinių grupę 1. gruzinas Azmaiparašvili 7.5 tš. Vilnietis E. Rozenalis surinko 4.5 tš., kapsukietais L. Šolys ir plungietis J. Majorovas po 3.5 tš.

Vilnių prasidėjo sovietų jaunųjų meistrų pirmenybės. 16 dalyvių tarpe yra vilnietis G. Rastenis.

1978 Pasaulio LSŽ sachmatų varžybos įvyks Toronto VI.29 - VII.1 Jos bus 5 ratų, šveicarų sistema. Preliminarinę dalyvių registraciją reikės atlikti iki kovo 15 ŠALFAS sachmatų vadovo adresu: K. Merkis, 115 G St., Boston, MA 02127, tel. (617) 268-0853. Dalyvio mokeskis \$5 suaugusiems ir \$3 jauniems. Visi mūsų sachmatininkai raginami dalyvauti ir prašomi rimtai pasiruošti šiom LSŽ pirmenybėm.

PASINAUDOKITE GERA PROGA

Rašytojo Jurgio Jankaus naujasis novelių rinkinys "Ir nebepasimatė" ką tik išėjo iš spaustuovės. Kaina 7 dol. Kartu išparduodamos ir kitos Alės Rūtos parašytos knygos: "Peilio ašmenimis" — trijų veiksmų drama — 5 dol., Paklydę paukščiai" — pasakojimai, pirmoji ir antroji dalis po 3 dol., "Užkandis" — pasakojimai — 4.50 dol. Visos penkios knygos su persiuntimu kainuotų 23 dol. Specialaus išpardavimo proga visos penkios knygos tik 15 dol. Kreiptis: Darbininko administracija, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Rašytojos Alės Rūtos naujai išleista knyga "Laiškas jaunystei" kainuoja 4 dol. Kartu išparduodamos ir kitos Alės Rūtos parašytos knygos: "Zvaigždė viršum girios", romanas, 4 dol., "Po angelų aparnais", novelės, 4 dol., "Broliai, didžioji meilė", romanas, 3 dol., "Prisikėlimas", romanas, 3 dol. Šios visos knygos su persiuntimu kainuotų 19 dol., o išpardavimo proga gaunama už 12 dol.

Rašytojos Nelės Mazalaitės parašytos knygos: "Miestelis, kuris buvo mano", "Mėnuo, vadinamas medaus", "Negestis" ir "Gintariniai vartai" gaunamos už 6 dol. vietoj pirminės 10 dol. kainos.

Visos šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Alg. Š.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėdami prenumeratos mokesčių, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

25 dol. — kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa.

16 dol. A.M. Macarus, Hagar Shores, Mich.

10 dol. — A.J. Audronis, Glendale, Calif.

Po 8 dol. — V. Česnavičius, Richmond Hill, N.Y., K. Rinkevičius, Jersey City, N.J.

Po 7 dol. — R. Stepanėnas, L.I. City, N.Y., K. Silvinskis, Pennel, Pa., B. Mudėnas, Worcester, Mass., L. Simanavičius, Poughkeepsie, N.Y., J. Kontautas, Clifton, N.J., V. Dragūnevičius, Mamaroneck, N.Y.

6 dol. — V. Vinevičius, Concord, Australija.

Po 5 dol. — A. Reventas, Gulfport, Fla., V. Abromaitis, Putnam, Conn., O. Žukas, Glendale, Calif., M.S. Samatas, Westfield, N.J., A. Šileika, Philadelphia, Pa.

Po 3 dol. — M. Brakas, Sioux Falls, S.D., J. Legis, Miami, Fla., A. Orvidas, Cicero, Ill., J. Briedis, Tuxedo Park, N.Y., M. Nagys, Lemont, Ill.

Po 2 dol. — J. Stepanowich, Lowell, Mass., dr. V. Norvaiša, Surfside, M. Beach, Fla., P. Tribiūšis, Providence, R.I., K. Miglinas, Enfield, Conn., V. Juralis, Hartford, Conn., J. Bogušis, So. Boston, Mass., G. Surdėnas, Turnersville, N.J., J. Masilionis, Chicago, Ill., Rudys, Newark, Del., S. Lazdinis, Euclid, Ohio, J. Gaidis, Worcester, Mass., T. Janukėnas, Dorchester, Mass., L. Bajorūnas, Southfield, Mich., J.E. McCloskey, Springdale, Pa., T. Zujus, Kearny, N.J., E. Karmazinas, Woodhaven, N.Y., A. Stonienė, Southfield, Mich., V. Keiba, Rochester, N.Y., E. Dambriūnas, Brentwood, Md., A. Barulis, Brockton, Mass., A. Rudzitas, Elizabeth, N.J., P. Pukas, No. Chicago, Ill., A. Gobužas, Blauvelt, N.Y., M. Guras, East Newark, N.J., S. Vaičiūnas, Roselle, N.J., H. Butkus, Woodhaven, N.Y., L. Virbickas, St. Petersburg Beach, Fla., dr. B. Mikonis, Dorchester, Mass., M. Soltanis, Montreal, Que., S. Mazilis, Fishkill, N.Y., St. Juodaitis, Norwalk, Conn., N. Gust, Simsbury, Conn., V. Melinis, Maturan, N.J., L.A. Tamošiūnas, Belmont, Calif., N. Jasiukynaitė, New York, N.Y., D. Kasper, Brockton, Mass.

Po 1 dol. — E. Užpurvis, No. Easton, Mass., T. Sereika, Los Angeles, Calif., A. Liuzėnas, Amsterdam, N.Y., F. Baras, Media, Pa., O. Cicioni, Shenandoah, Pa., A. Jankauskas, Chicago, Ill.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

SPREADER — CUTTERS
WITH EXPERIENCE. STEADY JOB. 40 HOUR
WEEK. OVERTIME. APPLY OR CALL SPACE LEGS
350 CANTOR AVE., LINDEN, N.J. (201) 862-3353

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities
The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETJ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba iškeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO "OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Religinis Lietuvos nepriklausomybės atgavimo minėjimas parapijos bažnyčioje buvo vasario 19. Koncelebracinės mišias 11 val. aukėjo kun. kleb. Pranas Raugas, kun. Antanas Račkauskas ir kun. Juozas Čekavičius. Įneštos šaulių, ramovėnų, Lietuvos vyčių, L.K. Moterų S-gos ir tautinės vėliavos. Klebonas sveikino dalyvius, dėkojo už maldas jam sunkiai sergant. Lietuvos gen. konsulas A. Šimutis savo kalboje išreiškė tikėjimą, kad tikintieji Lietuvoje atlaikys bedievišką spaudimą ir išters sunkioj kovo. Kun. J. Čekavičius pamokslė reišė viltį, kad Dievas yra mūsų prieglauda ir stiprybė. Aukus mišiom atnešė tautiniais drabužiais apsirengusios Audrė ir Asta Lukoševičiūtės, Gailė Katinaitė, Nina ir Laima Jankauskaitės. Lietuvos vy-

čių gėlių vainiką žuvusiems už Lietuvos laisvę atnešė Vytenis Radzivanas. Parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, su solistais Mečiu Razgaičiu ir Leonardu Raliu giedojo mišias, giesmes, himną. Po pamaldų visi buvo pavaišinti pietumis, kuriuos surengė pasišventusi Marytė Šalins.

Užgavėnių balius buvo surengtas veikliųjų L.K. Moterų S-gos 29 kuopos narių, vadovaujant pirm. Eugenijai Kezienei, vasario 5. Kun. J. Čekavičius palinksmo savo pasakojimais, o Aloyzas Balsys vadovavo dainavimui. Sąjungietės skyrė 100 dol. auką parapijai.

Kun. klebonas Pranas Raugas, du mėnesius sirgęs ir gydydamasis ligoninėje, vasario 4 grįžo iš ligoninės ir vėl vadovauja parapijai.

The Tablet apie Lietuvą ir lietuivius rašė vasario 2. Viso pusla-

Apreiškimo parapijos bažnyčioje vasario 19 buvo pamaldos šventės proga. Nuotraukoje matome kunigus, vėliavas su palydovais ir būrelį mergaičių, kurios atnešė aukas. Nuotr. C. Binkins

BOSTONO ŽINIOS

Dr. Juozas Navickas, Bostono kolegijos filosofijos profesorius, vasario mėn. kolegijos vadovybės pakeltas į pilnus — ordinarius profesorius už labai gerai įvertintus mokslinius atsiekimus. Tai aukščiausias profesūros rangas. Juozas Navickas studijavo filosofiją Liuvono universitete Belgijoje ir baigė bakalaurą laipsniu. Fordhamo universitete 1958 gavo filosofijos daktaro laipsnį. Nuo 1961 profesoriauja Bostono kolegijoje. Jo straipsnių filosofinėmis temomis yra išspausdinta Aiduose, L.K. Mokslo Akademijos metrašty ir Amerikos angliškose filosofijos žurnaluose.

Skautų Baltijos ir Žalgirio tautų tradicinė Kaziuko mugė vyks kovo 5.

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas įvyks balandžio 2, sekmadienį, 3 val. popiet.

Smuikininkės Brigitos Pumpolytės koncertas įvyks balandžio 9, sekmadienį, 3 val. popiet First and Second Church salė.

Baltų d-jos koncertas vyks kovo 12 First and Second Church salė, 66 Marlborough St.

Minkų radijo valandėlės su kaktuvinis koncertas įvyks balandžio 9 Lietuvių Piliečių d-jos salė, So. Bostone.

BALTŲ KONCERTAI BOSTONE

Naujosios Anglijos Baltų Draugija pradeda devynioliktąjį tradicinių koncertų sezoną. Šie koncertai, kaip ir praėjusiais metais vyks The First and Second Church of Boston (66 Marlborough Street, Boston) puošnioje ir architektūriškai įdomioje koncertų salėje. Tenka džiaugtis, kad Baltų Draugija savo aukšto kultūrinio lygio koncertais įsigijo šios salės savininkų pilną pasitikėjimą ir naudojasi jų teikiama visokeriopa pagalba.

Pirmasis koncertas įvyko spalio 16, sekmadienį, 3 val. p.p. Jame pasirodė garsūs latvių moterų vokalinis ansamblis Melodija, vadovaujamas muzikės Gunta Plostnieks iš Philadelphia. Šis ansamblis yra plačiai ir su pasisekimu koncertavęs JAV ir Kanadoje.

Antrasis koncertas įvyks 1978 kovo 12, 3 val. popiet, su estės pianistės Elizabeth A. Cox atliekama programa. Trečiasis, lietuvių, koncertas įvyks 1978 balandžio 9, 3 val. p. p.; jame girdėsime jauną lietuvių smuikininkę Brigitą Pumpolytę iš Philadelphia. Tie, kurie turėjo progos ją girdėti ir žavėtis per Laisvės Varpo radijo koncertą, tikrai norės ir vėl ją išgirsti.

Serijiniai bilietai į visus tris koncertus (\$10, studentams ir pensininkams po \$5) bus gaunami prie kasos, arba iš anksto juos galima užsisakyti pas valdybos narius.

Šiais metais Baltų Draugijai vadovauja lietuviai, solistai Violeta Balčiūnienei pirmininkaujant. Šalia jos į valdybą dar įeina Irena Veitienė, Danutė Izickienė, Česlovas Mickūnas, Vytautas Žiaugra ir Vytautas Izickas.

Baltų Draugija yra beveik vieningai plačiau amerikiečiams žinoma mūsų tremties organizacija, į kurią jie dažnai krei-

navo: "Sesuo žydrioji Vilija", "Leiskit į tėvynę", "Bobutė" ir "Kur Nemunas ir Dauguva".

Trumpą ir nuoširdų žodį angliškai tarė parapijos dirbęs kun. Peter Hsiang ir gražiu balsu padainavo savo gimtojo krašto dainą kinietiška.

Akademiją baigė parapijos klebonas kun. D. Pocius. Džiaugėsi matydamas tokį gausų svečių būrį. Tai liudija, jog lietuvių širdyse dar dega tėvynės meilė ir tebėra nenutraukiamas ryšys su tėvų ir protėvių žeme. Padėkojo už atsilankymą ir lietuviškų reikalų supratimą.

Svečiai suaktyvininkui kun. D. Pociui sugiedojo "Ilgiausių metų".

Po to buvo vakarienė ir linksmoji dalis.

Tenka paminėti mūsų vyčius, kurie su didele kantrybe nesi-gailėjo laiko šiam gražiam ir įspūdingam renginiui suruošti. Ypač daug darbo įdėjo tam reikalui sudaryta komisija, kuriai pirmininkavo vargonininkė Genevieve Mazur ir Elena Nakrosis, o nariai buvo Steffie Gelčius ir Dorothy Staskus. Visuose reikaluose talkino Kearny-Harrison: 90 kuopos pirmininkas Walter Staskus.

J. Mėlynis

pio pasikalbėjime su Simu Kudirka primenami Lietuvos reikalai. Filmo "The Defection of Simas Kudirka" proga pokalbį padarė sesuo Mary Elena Majikas, OP. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo proga laikraštis vasario 16 išspausdino kun. Prano Raugalo straipsnį lietuviška tema.

K.R.

KEARNY, N.J.

PAMINĖTOS TRYNS SUKAKTYS

Keamy ir apylinkių lietuviai vasario 12 minėjo tris sukačius: 60 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, 60 metų nuo Kearny-Harrison Lietuvos vyčių kuopos įsteigimo ir 60 metų nuo lietuvių parapijos klebono kun. Domininko Pociaus gimimo.

Pamaldos

Prie mišias tautiniais drabužiais apsirengusios jaunosios vytytės atnešė vainiką, kuris buvo padėtas prie altoriaus žuvusiems dėl Lietuvos laisvės pagerbti.

Mišias lietuviškai aukėjo ir diena pritaikyta patriotinį pamokslą pasakė klebonas kun. Domininkas Pocius.

Choras, vadovaujamas vargonininkės Genevieve Mazur, mišijų metu didingai giedojo lietuviškas tautines giesmes. Po mišijų visi bendrai sugiedojo Lietuvos himną.

Vėliavos iškėlimas

Po mišijų dauguma dalyvių vyko į miesto aikštę, kur buvo iškelta lietuviška trispalvė. Susirinko gana daug žmonių. Atvyko ir miesto pareigūnai su burmistru David C. Rowland prieky. Jaunieji vyčiai, pasipuošę tautiniais drabužiais, išsikiavo susirinkusių pirmose eilėse. Vėliavą keliant, grojo Kearny aukštesniosios mokyklos orkestrėlis.

Savo kalboje burmistras David C. Rowland pasidžiaugė lietuvių įnašu Kearny miestui — pui-ki nauja bažnyčia, du klubai, nauji ir moderniškai banko pastatai. Jis džiaugėsi turėdamas tokią veiklią tautinę grupę. Klebonui kun. D. Pociui buvo įteiktos dvi proklamacijos — burmistro ir švietimo departament.

Kun. D. Pocius savo kalboje išryškino lietuvių tautinės vėliavos spalvų reikšmę ir padėkojo burmistrai už prielankumą lietuviams.

Akademija ir vakarienė

Vakare per 200 žmonių atvyko į Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salę. Programai vadovavo Genevieve Mazur. Buvo sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnai.

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvių Bendruomenės šios apylinkės vicepirmininkas dr. Stasys Skripkus. Savo kalboje jis apjungė visas tris sukačius.

Sukaktyvininkui kun. D. Pociui buvo įteikta simbolinė dovanėlė — knyga "Arkivyskupas Mečislovas Reins".

Vakaro dalyvius maloniai nustebino scenoje pasirodžiusios Sv. Onos draugijos choristės, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Tai ankstesnės kartos atstovės, savo draugijoj gyvai veikiančios ir mąstančios dainuoti. Vargoninkei G. Mazur palydinti pianin., choreis darmai padai-

Apreiškimo parapijoje vasario 19 po pamaldų buvo vaišės parapijos salėje. Nuotraukoje matome vieną iš tų vaišių organizatore Marytę Šalinskienę ir parapijos vargonininką Viktorą Ralį. Nuotr. C. Binkins

Mielam jaunystės draugui ir kolegai, Kauno valstybinio radiofono režisieriui

JUOZUI GUČIUI

Australijoje mirus, jo žmoną Antaniną Binkevičiūtę-Gučiuviene jos sunkioje valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime

Henrikas ir Sofija
Kačinskai

Korp! Neo Lithuania nariui

A.A. INŽ. JUOZUI BUTKUI

mirus, jo vaikams, žmonai ir visiems artimiešim reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Korp! New Lithuanios
New Yorko skyrius

A.A.

DR. POVILUI LEGECKIUI

mirus, žmonai Elenai Legeckienei, jos šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Butų šeima

A.A.

DR. POVILUI LEGECKIUI

mirus, jo žmonai Elenai ir vaikams nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdime

LMK Federacijos
New Yorko Klubas

A.A.

DR. POVILUI LEGECKIUI

mirus, jo žmonai Elenai, dukteriai Reginai ir sūnui Ričardui su šeimomis, liūdesio valandoje reiškia gilią užuojautą.

Janina ir Juozas Maurukai
Felicitja Dubrauskienė

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Pirmoji grupė šiais metais išvyksta

KOVO 23

iš Bostono ir New Yorko kaina tik \$741.00
įskaitant pirmos klasės viešbučius, maistą, ekskursijas
į Kauną ir Trakus

SEKANČIOS VIENSAVAITINĖS—Maskva, Vilnius,
Leningradas

balandžio 25	gegužės 9 (užpildyta)
balandžio 29	rugėjo 17
gegužės 4	rugėjo 22

DVISAVAITINĖS — Maskva, Vilnius, Leningradas, Briuselis

gegužės 28	liepos 16
birželio 11	rugpiučio 6
liepos 2	rugėjo 3
	gruodžio 22

Visos grupės skris su nuolatiniais lėktuvų skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų.

Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

PIGIAUSIOS GRUPINĖS KAINOS, galiojančios išvykimo laiku, bus paskelbtos vėliau.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas 617 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona Adomonienė
ir Albina Rudžiūnienė

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, priimamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinamas, kad jūsų pinigai gaus procentus, leidžiamus įstatymu.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašytik paduotais adresais.

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, 9 AM to 3:30 PM, Monday thru Friday, Saturday 10 AM to 1 PM, 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE: 740 Gulliver Blvd., 8:30 AM to 5:30 PM, Mon. thru Wed. 8:30 AM to 7:30 PM, Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM, Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį bus Kaziuko mugė. Šeštadienį įrengiama Kaziuko mugė. Sekmadienį 12 val. jaunimo pamaldos, po pamaldų — mugės atidarymas.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny bus kovo 5, šį sekmadienį, 12 val. Giedos jaunimo chorėlis, vadovaujamas muz. Dalės Sakaitės. Po pamaldų Kaziuko mugė.

Stasiui Poviloniui yra laiškas iš Lietuvos. Galima kreiptis į Darbininko redakciją: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kaziuko mugė, rengiama New Yorko skautų ir skaučių, įvyks kovo 5, sekmadienį, Kultūros Židiny. Kaip visuomet, bus gausus pasirinkimas skaučių rankdarbių, audinių ir gintarų bei skautų atliktų tautodailės darbų. Židinio apatinėje salėj Skautam remti komitetas lauks su jų paruoštais pietumis, o vyr. skaučių židinys Vilija — su turtinga kavine. Bus ir staigmenų.

A. a. dr. Povilui Legeckuiui atminti Tautos Fondui aukoj: 50 dol. — N.Y. Lietuvių Gydytojų d-ja, 20 dol. — Rima ir Kęstutis Čerkeliūnai, po 10 dol. — V. ir J. Rūteniai, dr. A. Goeldnerienė, Marija Jasėnas, Irena ir Jurgis Okunis, Galia ir Petras Žilioniai, Elena Mileris, 5 dol. Stasys Čekas.

Sporto žaidynės New Yorko įvyks balandžio 8-9 Kultūros Židinyje ir St. Mary, Gate of Heaven salėje, Ozone Parke. Suvažiuos Rytų sporto apygardos klubai rungtyniauti krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų šakose. Šios žaidynės bus pasiruošimas didžiąjai Pasaulio Lietuvių Dienų šventei birželio mėn. gale Toronte, Kanadoje.

Lietuvos vyčių 41 kuopa kovo 5 minės savo globėjo šv. Kazimiero šventę. Mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. ryto. Po mišių vaišės parapijos salėj. Auka 2 dol. Nariai ir prijaucią kviečiami atsilankyti. Daiva Kezienė, Lithuanian Information Service narė, kalbės apie CBS TV filmą "The Defection of Simas Kudirka". Daiva dalyvavo filmo pastatyme Portsmouth, N.H., ir lydėjo Simą reklamuojant filmą įvairiose JAV vietovėse. Lietuvos vyčių 41 kuopai dabar vadovauja pirm. Helen V. Kulber.

Paulius Gaubys su žmona vasario 22 išvyko gyventi į Los Angeles, Calif. Ten gyvena jų ištėkėjusi dukra. Gaubiai gyvena 88 Street, Woodhavene.

Atostogos Havajuose labai pigia kaina — 1 savaitė pirmos klasės viešbuty Havajuose ir kelionė lėktuvu bei kiti patarnavimai — tik 329 dol. Išvyksta iš New Yorko kovo 10. Informacijas teikia Vytis International, telef. 769-3300.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus kovo 8, trečiadienį, 7:30 v.v. pas klubo narę V. Rūtenienę, 85-23 87 Street Woodhavene. Visos narės kviečiamos dalyvauti, yra skubieji reikalų aptarti.

Grazina Jasinskienė-Mainelytė, kuri prieš kokius metus išsikėlė gyventi į Floridą, susirgo ir jau antras mėnuo kaip guli, gydo nuslinkusį stuburo slankstelių. Daktarai anksčiau manė, kad reikės daryti operaciją. Dabar padėtis pasitaisė, ir operacijos nereikės Gydosiu namuose. Prie tos ligos dar buvo prisidėjusios ir išijos.

Aušros Vartų parapijos Liet. vyčių 12 kuopa ir šv. Rožančiaus draugija kovo 5 švenčia savo globėjo šv. Kazimiero šventę. 11 val. bus mišios ir komunija. Po mišių parapijos salėje — komunijos pusryčiai. Mišias užrašė vyčiai už gyvus ir mirusius kuopos narius.

Elenos Kepalaitės skulptūrų ir piešinių paroda vyksta Phoenix galerijoje, 30 West 57 Street, Manhattane. Paroda atidaryta vasario 25 ir tęsis iki kovo 16. Parodos atidarymas buvo vasario 28, antradienį.

Dail. Elenos Urbaitytės tapybos ir kolažų darbų paroda rengiama Phoenix galerijoje nuo kovo 18 iki balandžio 6.

Kaukių baliuje, kuris buvo vasario 5, premijas laimėjo visa eilė jaunimo. Pirmąją vietą laimėjo šv. Jurgis ir slibinas (simbolizavo Lietuvos kovą prieš pavergėjus) — V. Šlapelytė ir A. Biknevičiūtė. Antrą vietą — Rudnosių šeima — A. Razgaitis, R. Razgaitienė, J. Gudaitytė, trečią vietą — snieguolė, gražuolis, ragana ir 7 nykštukai — J. Landsbergis, V. Kulpas ir 7 merginos. Specialios premijos — už kūrybingumą — Laura Naronytė — Vytis, patriotiškiausią — Romuva — R. Dragunevičiūtė, L. Bobelytė, R. Bobelytė. Šokių premijas laimėjo: polkos — D. Bagdžiūnaitė ir R. Balsys, tango — K. Visockytė ir Liobė, rock — E. Šukytė ir V. Dunčia.

LMK Federacijos New Yorko klubo Vasario 16 gimnazijai remti 47-to būrelio vadovė Eugenija Donohue praneša, kad per 1977 metus aukėjo šios narės: Irena Banaitienė, Amelija Bortkevičienė, Viktorija Čecetienė, dr. A. Goeldnerienė, Sofija Kačinskienė, Malvina Klivečienė, Jadvyga Lukošienė, Genovaitė Meiliūnienė, Elena Mickeliūnienė, Birutė Mikalauskienė, Marija Noreikienė, Ona Raubienė, Antanina Reivytytė, Verutė Rūtenienė, Marija Samatienė, Valerija Šileikienė, Sofija Skobeikienė, Liucija Sperauskienė, Aldona Svalbonienė, Galina Žilionienė, Regina Žymantaitė, Marija Žukauskienė. Taip pat ir LMK Federacijos New Yorko klubas gimnazijai paaukojo 125 dol.

Po Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo Kultūros Židinio mažojoje salėje. Iš k. Peter Wytenus, dr. Martin Abend, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Simas Kudirka, dr. K. Valiūnas, Martin Knorr ir vienas iš New Yorko assemblymanų. Nuotr. Liudo Tamošaičio

Medžiotojų ir žuvautojų klubas Aras savo susirinkimą kviečia kovo 5, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny. Klubo nariai ir norintieji įstoti maloniai kviečiami dalyvauti.

Darbininko spaudos kioskas skelbia didelį lietuviškų knygų išpardavimą. Daug knygų bus parduodama po 1 dol. Taip pat bus galima įsigyti lietuviškos muzikos plokštelių, gintarų, medžio dirbinių, automobilių lipinukų, vaikams knygučių, įvairių suvenyrų. Papiginimas daromas Kaziuko mugės proga, kuri vyks kovo 5, sekmadienį, Kultūros Židiny. Spaudos kioskas veiks Darbininko administracijos patalpose. Prašom atsilankyti ir įsigyti reikalingų knygų sau ar dovanom.

Marija ir dr. Karolis Avizieniai vietoj gėlių ant a.a. Marijonos Ignatavičienės karsto Tautos Fondui paaukojo 20 dol.

Sutartinės ansamblio koncertas bus balandžio 29 Kultūros Židiny.

Jaroslovas Kepenis, gyvenęs Groton, Conn., staiga mirė vasario 9. Giliai užjausdami velionio šeimą ir kartu liūdedami, jam atminti aukojo Kultūros Židiniui: po 25 dol. — Elena ir Balsys Kondratiai, Jadvyga ir Vytautas Laugaliai, Genė ir Vincas Lileikos, Liolė ir Eduardas Piliai, Zuzana ir Faustas Rajeckai, po \$20 — Irena ir Gediminas Vildžiai, po \$15 — Birutė Karmazinienė, Antanas Zavadzkas, po \$10 — Izidorius ir Zolė Aliai, Pranė ir Jonas Jasiai, Elena ir Stasys Mikniai, Ona ir Leonas Orentai, Audronė ir Mikas Pakščiai, Eugenija ir Klemenas Praliekai, po \$5 — Viktoras Parker, Marija Pazolienė, Marcelė Žukienė. Velionio šeimai ir artimiesiems reikiame nuoširdžiai užuojautą, o aukotojam lietuvišką acių.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

LAIMA STEPAITIS, SOPRANO. Solistė dainuoja G. Gudauskienės, L. Andriulio, K. Kavecko, B. Dvariono, Leoncavallo, Griego, Masseneto, Tosti dainas ir Rossini, Donizetti, Puccini, Verdi ir Mozarto arijas. Stereo plokštelė 7 dol.

Persiuntimui pridedama 50 c. Šios bei kitos lietuviškos plokštelės, knygos ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijos: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pabaltiečių poezijos popietė vyks kovo 18, šeštadienį, 3:30 v. popiet Ukrainiečių Institute, 2 E. 79 St., Manhattane. Dalyvaus Tėv. Leonardas Andriekus, Jonas Mekas, Henrikas Nagys iš Montrealio, Jurgis Blekaitis iš Washingtono ir Danguolė Sadūnaitė iš Putnamo. Jie savo kūrybą skaitys angliškai ir lietuviškai. Kai kuriuos vertimus skaitys aktorius Juozas Bolev-Bulevičius. Dr. Jonas Zdanys taip pat skaitys vertimų iš savo suredaguotos lietuviškos poezijos antologijos, kuri jau baigiama spausdinti (Manlyand Books leidykla). Tarp estų dalyvaus Aleksis Rannit, o tarp latvių Gunars Salins. Abu lietuviams gerai žinomi poetai. Popietę rengia pabaltiečių meno draugija BALTIA.

Pijus Jaunutis Nasvytis iš Clevelando kalba Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 19 Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

GREAT NECK, N.Y.

Lietuvių B-nės Great Necko apylinkės Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 60 metinės buvo paminėtos vasario 18 Elks salėj. Nors oras buvo labai blogas, bet vistiek suvažioavo pusėtinai skaičius žmonių.

Minėjimą pradėjo ir labai gerai programai vadovavo v-bos sekretorius Vytautas Žukas. Sugiedojus, Amerikos ir Lietuvos himnus, gražią invokaciją sukalbėjo kun. L. Budreckas, turinį paskaitą skaitė Bronius Bie-liukas.

Meninėje daly pasirodė konservatorijos studentas Rolandas Čiuoderis. Jis virtuosiškai paskambino Bacho, Schumanno ir Chopino kūrinių. Justinas Vilgalys vadovavo orkestrėliui, kuriame groja skudutis ir dvi gitaros. Orkestrėlis pagrojo dvi lietuviškas melodijas.

Solistas Mečislovas Razgaitis, akomponuojant M. Cibui, padainavo: Šimkaus — Oi kas ir J. Stankūno harmonizuotas dainas — Vyrai prie marių, Tris dienas ir vėl Šimkaus — Kur bakūžė samanota. Visos dainos praskambėjo gražiai.

Po programos buvo pasivaisinta prie vaišių stalų.

V.B.

— ST. PETERSBURG, FLODA ir apylinkėse perkant, arduodant ir nuomojant tuosavybes, kreipkitės į ANGELE KARNIENĖ Broker - Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Ziema ateina į New Yorką. Taip atrodo Bushwick Ave., Brooklyne, kai prasidėjo didioji sniego audra. Fotografuota naktį. Nuotr. P. Bivainio

IŠKILUSIS DAINOS, MUZIKOS IR ŠOKIO ANSAMBLIS

ČIURLIONIS

IŠ CLEVELANDO KONCERTUOJA NEW YORKE

SEKMADIENI, KOVO 12 D.

Christ the King High School salėje, 68-02 Metropolitan Ave, Middle Village, Queens, N.Y. (Prie 69 St.) Pradžia 3 val. punktualiai

Salė prie pat BMT Metropolitan Ave. stoties. Prie salės sustoja visi Metropolitan Ave. autobusai. Mašinom pasistatyti didelis kiemas — nemokamai.

PROGRAMOJE:

Moterų, vyrų ir mišrus chorai
Tautinių šokių grupė
Kanklių orkestras

Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina 6 dol. Patartina bilietus įsigyti iš anksto prisiunčiant atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą su pašto ženklu voką Lithuanian Radio Club vardu 217-25 54 Ave. Bayside N.Y. 11364

Bilietus taip pat galima įsigyti pas platintojus:

NEW YORKE

Andriušis (Haven Realty)
Eug. Kezienė

A. Diržys
V. Vasikauskas
Agentūra "Vytis"
B. V. Labutis

G. Kudirkienė
Ž. Jurienė
S. Kačinskienė
R. Kezys
M. Šalinskienė

NEW JERSEY

B. Macijauskienė
S.O. Skurvydas
A. Rugys
J. Švedas

Iš New Jersey vyks autobusai. Dėl informacijų Elizabeth-Newark apylinkėje kreiptis į J. Švedą (201) 351-6646, o Patersono apylinkėje — į A. Rugį (201) 525-3340.

Visus atsilankyti kviečia

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS